1929 (2023-2024) – Nr. 1
ingediend op 19 december 2023 (2023-2024)

Ontwerp van decreet

houdende instemming
met het samenwerkingsakkoord
van 22 november 2023
tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap
inzake slachtofferzorg

verzendcode: FIN
WEL

Vlaams Parlement

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Bijlage bij de memorie van toelichting: Memorie van toelichting bij het samenwerkingsakkoord 17
Voorontwerp van decreet van 17 maart 2023 41
Ontwerp van samenwerkingsakkoord van 17 maart 2023 45
Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 65
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens 73
Advies van de Raad van Burgemeesters.....85
Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit 89
Advies van het Controleorgaan op de politionele informatie 97
Advies van het College van de hoven en rechtbanken 107
Advies van het College van procureurs-generaal 117
Voorontwerp van decreet van 7 juli 2023 121
Ontwerp van samenwerkingsakkoord van 7 juli 2023..... 125
Advies van de Raad van State 145
Ontwerp van decreet..... 155
Bijlage: Tekst van het samenwerkingsakkoord 159

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Vlaanderen heeft sinds 7 april 1998 een samenwerkingsakkoord rond slachtofferzorg. Daarin wordt omschreven hoe de verschillende diensten op de verschillende bevoegdheidsniveaus die taken ten aanzien van slachtoffers opnemen, moeten samenwerken. Na 25 jaar dringen een actualisatie en optimalisatie van dit samenwerkingsakkoord zich op. Zo wordt in het nieuwe samenwerkingsakkoord bijvoorbeeld rekening gehouden met de bevoegdheidsoverdracht van de dienst slachtofferonthaal van de justitiehuizen in het kader van de zesde staatshervorming. Daarnaast wordt ook het slachtoffer zoveel mogelijk centraal gezet. De beleving van het slachtoffer staat centraal in de afspraken die gemaakt worden over de samenwerking van de verschillende diensten. Met dit ontwerp van decreet stemt de Vlaamse Regering in met het samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg tussen de bevoegde diensten van de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap, met het oog op structurele samenwerking inzake slachtofferzorg in het Nederlandse taalgebied.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

De basisrechten van slachtoffers zijn ingeschreven in de richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ van de Raad (kortweg Slachtofferrichtlijn). Deze richtlijn heeft een grote impact gehad op de ontwikkeling van het nationaal en Vlaams slachtofferbeleid. Andere Europese teksten die ernaar streefden het slachtofferbeleid te verstevigen zijn:

- de richtlijn 2004/80/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende de schadeloosstelling van slachtoffers van misdrijven;
- de richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad;
- het verdrag van de Raad van Europa van 25 oktober 2007 inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik;
- het verdrag van de Raad van Europa van 11 mei 2011 inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld;
- de richtlijn 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad.

Sinds de jaren tachtig namen de Federale Staat en de gemeenschappen verschillende wetgevende initiatieven en ministeriële omzendbrieven aan die tot doel hadden de rechtspositie van het slachtoffer te versterken. In navolging van deze initiatieven hebben de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap binnen hun bevoegdheden diensten opgericht die slachtoffers ondersteunen en begeleiden.

De slachtofferzorg in Vlaanderen werd toen opgebouwd rond drie grote actoren: de politie (onder de noemer van politionele slachtofferbejegening), de centra voor algemeen welzijnswerk (onder de noemer van slachtofferhulp) en justitie (onder de noemer van slachtofferonthaal binnen de justitiehuizen). Deze diensten vormen sindsdien de zogenaamde klassieke triade binnen de slachtofferzorg.

Op het terrein drong de nood tot samenwerking tussen deze diensten zich op. Deze werd geformaliseerd in een samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg dat op 7 april 1998 werd ondertekend door de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap. Op 11 april 1999 werd het samenwerkingsakkoord bekrachtigd als wettelijk kader voor de structurele samenwerking tussen deze diensten in functie van een kwaliteitsvolle zorg- en dienstverlening aan slachtoffers. Het samenwerkingsakkoord bepaalde de bevoegdheden en verbintenissen van de verschillende actoren en regelde de samenwerking tussen deze actoren.

Sinds zijn ondertekening werd het samenwerkingsakkoord geen enkele keer gewijzigd. Op initiatief van het Nationaal Forum werd in 2009 aan de arrondissementele raden voor slachtofferbeleid gevraagd het samenwerkingsakkoord te evalueren. Op basis van de resultaten stelde het Nationaal Forum een advies op met voorstellen tot aanpassing van het samenwerkingsakkoord. Dit advies werd echter nooit formeel goedgekeurd omdat het Nationaal Forum na 2010 niet meer samenkwam.

De zesde staatshervorming, die onder andere leidde tot een overdracht van de bevoegdheden van de justitiehuizen – waaronder het slachtofferonthaal – van de Federale Staat naar de gemeenschappen, deed de noodzaak van een actualisatie en optimalisatie van het samenwerkingsakkoord ontstaan. Een gemengde werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de bevoegde overheden en organisaties, heeft op basis van de evaluatie van 2009 en ook op basis van een bevraging op het terrein een nieuw ontwerp van samenwerkingsakkoord opgemaakt.

Het samenwerkingsakkoord heeft tot doel een kader te voorzien voor de samenwerking en verwijzing tussen de verschillende diensten inzake slachtofferzorg. Deze samenwerking uit zich niet alleen op het terrein, maar ook op het vlak van beleidsontwikkeling. In het kader van de brede slachtofferzorg zijn de bevoegdheden immers verdeeld tussen de Federale Staat en de gemeenschappen (zoals verder bepaald in dit samenwerkingsakkoord) en de gewesten (bijvoorbeeld het toezicht op de lokale overheden zoals de openbare centra voor maatschappelijk welzijn). Met de ondertekening van het samenwerkingsakkoord verbinden de bevoegde overheden zich ertoe blijvend aandacht te besteden aan slachtoffers en een samenhangend beleid in deze materie te verzekeren.

Dit ontwerp van decreet en het bijbehorende samenwerkingsakkoord hebben enerzijds betrekking op het beleidsveld Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie, en anderzijds op het beleidsveld Welzijn, Gezondheids- en Woonzorg van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

B. Inhoud

Het samenwerkingsakkoord is gebaseerd op de tekst van het samenwerkingsakkoord uit 1998, maar werd volledig herdacht vanuit het standpunt van het slachtoffer. Er werd niet langer uitgegaan van de taken en opdrachten van de klassieke triade binnen slachtofferzorg, maar de beleving van het slachtoffer stond centraal bij de opmaak van de samenwerkingsafspraken in dit samenwerkingsakkoord. Daarnaast werd ook rekening gehouden met de evaluatie van de arrondissementele raden van 2009 en het advies dat het Nationaal Forum op basis daarvan formuleerde. Uiteraard werd het samenwerkingsakkoord ook geactualiseerd, bijvoorbeeld met betrekking tot de bevoegdheidsoverdracht van de dienst slachtofferonthaal van de justitiehuizen naar de gemeenschappen. Met dit ontwerp van decreet stemt de Vlaamse Regering in met dit nieuwe samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg tussen de bevoegde diensten van de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap.

Impactanalyse

Impact op kinderen en jongeren – JoKER (kind- en jongereneffectrapport)

Dit ontwerp van decreet biedt een algemeen en overkoepelend kader voor de samenwerking tussen de politie (onder de noemer van politionele slachtofferbejegening), de centra voor algemeen welzijnswerk (onder de noemer van slachtofferhulp) en justitie (onder de noemer van slachtofferonthaal binnen de justitiehuizen). Deze diensten hebben een specifieke opdracht inzake slachtofferzorg en beogen daarbij de brede doelgroep van slachtoffers. In het ontwerp wordt er binnen deze doelgroep geen onderscheid gemaakt tussen meerder- of minderjarige slachtoffers. Elke natuurlijke persoon, evenals zijn na(ast)bestaanden wordt omvat. Er wordt hierdoor rekening gehouden met elke minderjarige of jongere die in contact kan komen met de diensten slachtofferzorg. Niet enkel als rechtstreeks slachtoffer, maar ook als kind van een slachtoffer (getuige) of als na(ast)bestaande.

Het ontwerp komt de rechten van kinderen als slachtoffers ten goede, omdat er hiervoor een bijzondere aandacht is doorheen het samenwerkingsakkoord. Aan de actoren van slachtofferzorg wordt er in lijn van hun verplichtingen binnen het samenwerkingsakkoord gevraagd om bijzondere aandacht te hebben voor de specifieke behoeften van kwetsbare slachtoffers, zoals het minderjarige slachtoffer en minderjarige kinderen van het slachtoffer. De actoren van het samenwerkingsakkoord houden ook rekening met het belang van het kind in hun eigen werking. Ook de informatie die verstrekt wordt aan een minderjarig slachtoffer moet op zijn maat geboden worden, rekening houdend met zijn kwetsbaarheid.

Aangezien minderjarige slachtoffers specifieke noden en behoeften hebben, moeten die tijdig gedetecteerd worden. Zo zal bijvoorbeeld een politiemedewerker of de dienst Politionele Slachtofferbejegening extra aandacht hebben voor minderjarige slachtoffers in het kader van de hercontactname. Een mogelijks negatieve impact van dit ontwerp van samenwerkingsakkoord kan zijn dat het minderjarige slachtoffer wordt betrokken in de hulpverlening maar zelf geen nood ziet aan begeleiding, of dat de relatie met zijn ouders of opvoedingsverantwoordelijken door de hulpverlening mogelijks in het gedrang kan komen. Maar de diensten slachtofferzorg zullen altijd rekening houden met de specifieke individuele noden van het slachtoffer. Ze houden daarbij ook altijd rekening met zijn omgeving, dus ook met eventuele ouders of opvoedingsverantwoordelijken. Een andere mogelijks negatieve impact kan zijn dat de actoren in het ontwerp van samenwerkingsakkoord niet voldoen aan de specifieke hulpvraag van het minderjarige slachtoffer. Hieraan tracht men tegemoet te komen door, enkel indien gewenst door het minderjarige slachtoffer of indien noodzakelijk, op een uitdrukkelijk warme manier door te verwijzen naar meer gespecialiseerd aanbod bij diensten die niet als actor betrokken worden in dit ontwerp van samenwerkingsakkoord. Dat kan bijvoorbeeld gaan over een specifiek hulp- en dienstverleningsaanbod voor minderjarigen.

Om een algemeen overzicht te behouden van het beschikbare hulp- en dienstverleningsaanbod voor minderjarigen binnen een bepaalde regio wordt in het ontwerp van het samenwerkingsakkoord op het niveau van de arrondissementsafdeling een overleg geïnstalleerd. Op dit overleg worden vertegenwoordigers van organisaties die slachtofferzorg aanbieden aan minderjarigen in de regio uitgenodigd, waaronder bijvoorbeeld het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling. Voorts wordt in de nieuwe Vlaamse overlegstructuur ook het Vlaams Expertisecentrum voor Kindermishandeling betrokken. Deze overlegstructuren komen de laagdrempeligheid van de hulpverlening aan minderjarigen ten goede. Er wordt ook voorzien in een proactief, outreachend en aanklampend aanbod, met als gevolg dat ook kinderen en jongeren blijvend aandacht krijgen.

Opdat de betrokken diensten slachtofferzorg voldoende oog hebben voor de specifieke behoeften van kwetsbare slachtoffers zoals het minderjarige slachtoffer, voorziet het ontwerp tot slot dat de overheden moeten investeren in gespecialiseerde en voortgezette opleidingen voor specifieke doelgroepen zoals minderjarige slachtoffers.

Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de rechtspositie van kinderen. Kinderen en jongeren hebben vanuit het Kinderrechtenverdrag van 20 november 1989 recht op bijzondere zorg en bijstand. Ook in de context van het samenwerkingsakkoord worden zij aanzien als kwetsbare doelgroep. Omdat ze een groter risico lopen op (secundaire) victimisatie, is het dan ook essentieel dat de noden en rechten van kindslachtoffers gerespecteerd worden. Een van de uitgangspunten van het ontwerp van samenwerkingsakkoord is daarom ook de richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten (kortweg de Slachtofferrichtlijn). Overweging 14 van die richtlijn, die gebaseerd is op artikel 3 van het Kinderrechtenverdrag, stelt dat het belang van het kind moet vooropstaan, en stelt dat kindslachtoffers beschouwd en behandeld moeten worden als personen die de rechten in de richtlijn ten volle moeten kunnen genieten. De Slachtofferrichtlijn beschouwt kinderen altijd als kwetsbare slachtoffers, vooral zij die lijden onder secundaire en herhaalde victimisering, intimidatie of wraak. Daarom moeten kinderen en jongeren kunnen genieten van specifieke bescherming, belangenbehartiging en passende ondersteuning krijgen van gespecialiseerde hulporganisaties die hun hulp aanbieden op basis van een individuele beoordeling. Dit sluit eveneens aan bij artikel 8 van het facultatief protocol over kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie van 25 mei 2000 bij het Kinderrechtenverdrag. Ook binnen de uitwerking van het samenwerkingsakkoord zal het belang van het kind vooropgesteld worden, in overeenstemming met het gelijkgestelde basisbeginsel van het Kinderrechtenverdrag en de overwegingen van de Slachtofferrichtlijn. Er wordt eveneens rekening gehouden met hun specifieke noden en behoeften en met de mogelijkheid voor kinderen en jongeren om voornoemde rechten uit te oefenen, zoals hiervoor al werd uiteengezet.

Er zou in dat opzicht geopteerd kunnen worden voor het afsluiten van een bijkomend specifiek samenwerkingsakkoord omtrent de minderjarige slachtoffers. Indien deze keuze zou worden gemaakt, moet dit eerst worden afgetoetst met experten op het vlak van kinderrechten (bijvoorbeeld het Kinderrechtencommissariaat, het Vertrouwenscentrum voor Kindermishandeling of Cachet). Maar het huidige ontwerp van samenwerkingsakkoord dient als voldoende basis om de specifieke noden en behoeften van minderjarige slachtoffers in rekening te brengen. Er wordt immers, zoals hiervoor vermeld, onder andere voorzien om te investeren in gespecialiseerde en voortgezette opleidingen voor de specifieke doelgroep van minderjarigen, overlegstructuren waarbij het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling betrokken is en altijd rekening gehouden met het belang van het kind en zijn omgeving.

Budgettaire impact

Het ontwerp van decreet heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Het heeft dus ook geen budgettaire weerslag. De budgettaire gevolgen van de opdrachten die in dit akkoord zijn opgenomen, vallen ten laste van de bevoegde overheden overeenkomstig de verdeling van de bevoegdheden, bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Het ontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

Het ontwerp van decreet heeft geen weerslag op de lokale of provinciale besturen en op Brussel.

C. Totstandkomingsprocedure

Dit ontwerp van decreet werd onderworpen aan:
- het advies van de Inspectie van Financiën van 8 februari 2023;
- het advies van het Coördinatiecomité van de Geïntegreerde Politie (CC GPI) CG 2023/2117 van 14 maart 2023;
- het JoKER-advies van 15 maart 2023;
- het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) 2023/041 van 18 april 2023;
- het advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (VR WVG) van 18 april 2023;
- het advies van de Raad van Burgemeesters van 3 mei 2023;
- het advies van het Controleorgaan op de politionele informatie (COC) van 9 mei 2023;
- het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) van 17 mei 2023;
- het advies van het College van de hoven en rechtbanken van 5 juni 2023;
- het advies van het College van procureurs-generaal VVQ/2023/SVI/150 van 30 juni 2023;
- het advies van de Raad van State 74/193/VR van 28 september 2023.

1. Het advies van het CC GPI

Het CC GPI heeft op 14 maart 2023 advies CG 2023/2117 verleend over het ontwerp van decreet. Het CC GPI heeft geen opmerkingen geformuleerd, waardoor dat advies bijgevolg geen aanleiding geeft tot aanpassing van het ontwerp van decreet.

2. Het advies van de VTC

De VTC heeft op 18 april 2023 advies 2023/041 verleend over het ontwerp van decreet. Hierna wordt aangegeven op welke wijze werd tegemoetgekomen aan de volgende elementen:
- De VTC beveelt aan om de taak van algemeen belang, vermeld in artikel 6, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, te specifiëren in de memorie van toelichting, zodat duidelijk is welke taak van algemeen belang bedoeld wordt. Ter verwerking van dit advies werd in artikel 28, eerste alinea, van de memorie van toelichting toegevoegd dat het dossierbeheer in het belang van de zorgvuldige en correcte bejegening van het slachtoffer de specifieke taak van algemeen belang is.
- De VTC adviseert om de redenen van zwaarwegend belang, voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 en 10 van de algemene verordening gegevensbescherming te specifiëren in de memorie van toelichting. Hieraan werd tegemoetgekomen door de toevoeging van de verwijzing naar artikel 3bis van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering in artikel 28, tweede alinea, van de memorie van toelichting.
- De VTC beveelt aan om de bevoegde actoren die optreden als verwerkingsverantwoordelijken, ten behoeve van de duidelijkheid, uitdrukkelijk te benoemen in artikel 28, §2, van het ontwerp. De verwerkingsverantwoordelijken werden ter verwerking van dit advies apart benoemd in voornoemd artikel van het ontwerp en artikel 28, derde alinea, van de memorie van toelichting.
- De VTC stelt dat het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) noodzakelijk is, aangezien er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 en 10 van de algemene verordening gegevensbescherming of gegevens van zeer persoonlijke aard

worden uitgewisseld. Ter verwerking van dit advies zal door elke bevoegde actor een iteratief GEB worden uitgevoerd.
- De VTC adviseert om de categorie van gegevens over gezondheid, in de zin van artikel 9 van de algemene verordening gegevensbescherming, duidelijker af te bakenen. Ter verwerking van dit advies werd in artikel 18, §3, tweede lid, 2°, van het ontwerp de verwijzing naar de definitie van schade toegevoegd.
- De VTC stelt dat er rekening zal moeten worden gehouden met de verplichting om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. De VTC brengt in herinnering dat daarover optioneel advies aan haar kan worden gevraagd. Aan artikel 28, vierde alinea, van de memorie van toelichting werd toegevoegd dat de betrokken actoren en overheden de nodige protocollen zullen voorzien.
- De VTC beveelt aan om de maximale bewaartermijn(en), of toch minstens de criteria die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen, op te nemen in het ontwerp. Hieraan werd tegemoetgekomen door in artikel 28, §2, vierde lid, van het ontwerp en artikel 28, derde alinea, van de memorie van toelichting te verwijzen naar de bewaartermijn(en) die van toepassing zijn op de betrokken actoren.
- De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke de nodige maatregelen neemt opdat de persoonsgegevens juist en geactualiseerd zijn en om het ontwerp aan te vullen met de verplichting van de verwerkingsverantwoordelijke om passende transparantiemaatregelen te nemen als vermeld in artikel 12 van de algemene verordening gegevensbescherming. Hieraan werd tegemoetgekomen door aan artikel 28, §2, vierde lid, en artikel 28, §3, van het ontwerp en artikel 28, vierde en vijfde alinea, van de memorie van toelichting toe te voegen dat elke actor passende maatregelen ter beveiliging dient te nemen, en dat de betrokkene de op hem van toepassing zijnde verwerkingen op een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in een duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

3. Het advies van de Vlaamse Raad WVG

De Vlaamse Raad WVG heeft op 18 april 2023 advies verleend over het ontwerp van decreet. Hierna wordt aangegeven op welke wijze werd tegemoetgekomen aan de volgende elementen:
- De Vlaamse Raad WVG stelt voor om de frequentie van de vervolgopleidingen, voorzien in artikel 8, §2 en §3, van het ontwerp, in de memorie van toelichting op te nemen. In het ontwerp staat echter al dat een vervolgopleiding op een regelmatige basis moet plaatsvinden, wat bijgevolg al een frequentie inhoudt. Wanneer en op welke termijn een vervolgopleiding moet plaatsvinden, hangt immers af van de evaluatie en evoluties op het terrein. Ter verwerking van dit advies werd artikel 8, derde alinea, aangevuld met het belang om op de hoogte te blijven van recente ontwikkelingen.
- De Vlaamse Raad WVG beveelt aan om in artikel 11 van het ontwerp te voorzien dat de overheden zich ertoe verbinden om voldoende toegankelijke slachtofferzorg te voorzien en te waarborgen, op basis van een kwalitatieve en kwantitatieve analyse en in samenspraak met de betrokken actoren. De zinsnede van artikel 11 van het ontwerp werd hieraan aangepast.
- De Vlaamse Raad WVG adviseert om duidelijkheid te bieden en het beroepsgeheim te benoemen, in plaats van te spreken over vertrouwelijkheid. Ter verwerking van dit advies werd de geheimhoudingsplicht, vermeld in artikel 9 van het decreet van 8 mei 2009 op het algemeen welzijnswerk, ingeschreven in artikel 22, derde lid, van het ontwerp.
- De Vlaamse Raad WVG beveelt aan om de werking van een netwerk slachtofferzorg nauwgezet af te stemmen op al bestaande netwerken, met name in gevallen waarbij dezelfde actoren, zoals de centra algemeen welzijnswerk (CAW) en justitiehuizen, betrokken zijn. Hieraan werd tegemoetgekomen door aan artikel 33 van de memorie van toelichting toe te voegen dat de werking van het netwerk kan worden afgestemd op de al bestaande netwerken voor zover in deze netwerken dezelfde thema’s inzake slachtofferzorg besproken worden.

- De Vlaamse Raad WVG beveelt aan om vertegenwoordigers uit de gespecialiseerde zorg (of volksgezondheid) bij de commissie Slachtofferzorg te betrekken. Dit advies werd gevolgd en er werd in artikel 36 van de memorie van toelichting voorzien dat de commissie ad hoc vertegenwoordigers uit de sector kan uitnodigen.
- De Vlaamse Raad WVG stelt dat het volgens haar noodzakelijk is om outreachende praktijken te ontwikkelen en prioriteit te geven aan het opvullen van deze leemte. Dit advies geeft geen aanleiding tot aanpassingen in de voorliggende teksten, aangezien het outreachend principe als werkingsprincipe werd ingeschreven.

4. Het advies van de Adviesraad van Burgemeesters

De Adviesraad van Burgemeesters heeft op de zitting van 3 mei 2023 advies VCLP/2023-753 verleend over het ontwerp van decreet. De adviesraad heeft geen opmerkingen geformuleerd, waardoor dit advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van het ontwerp van decreet.

5. Het advies van het COC

Het COC heeft op 9 mei 2023 advies verleend over het ontwerp van decreet. Hierna wordt aangegeven op welke wijze werd tegemoetgekomen aan de volgende elementen:

- Het COC stelt dat de dienst slachtofferhulp momenteel geen toegang heeft tot het rijksregister. De doorgifte van het rijksregisternummer is volgens het COC bijgevolg overmatig en moet worden weggelaten uit artikel 18, §3, eerste lid, 1°, van het ontwerp. Het advies werd niet gevolgd omdat de doorgifte van het rijksregisternummer door de diensten slachtofferhulp wordt verantwoord door artikel 10 van het decreet betreffende het algemeen welzijnswerk van 8 mei 2009. De toelichting rond de noodzakelijkheid van de verwerking werd toegevoegd aan artikel 18, tweede alinea, van de memorie van toelichting.
- Het COC stelt dat het niet duidelijk is van welke betrokkene persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen zouden worden uitgewisseld. Hieraan werd tegemoetgekomen door de persoonsgegevens over de strafrechtelijke veroordelingen in artikel 18, §3, tweede lid, 1°, van het ontwerp aan te passen naar de feiten die aanleiding gegeven hebben tot de politionele tussenkomst. Het is immers enkel de bedoeling dat er door de politie informatie over de feiten kan worden overgemaakt, niet zozeer over de veroordelingen. Dit werd eveneens zo opgenomen in artikel 18, vierde alinea, van de memorie van toelichting.
- Het COC stelt dat het zelfstandig beslissen door de politie om al dan niet persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen mee te delen, strijdig is met het Wetboek van Strafvordering. Bijgevolg adviseert het COC om in artikel 18, §3, tweede lid, 1°, van het ontwerp de volgende zinsnede toe te voegen: "na akkoord van de bevoegde magistraat conform de regels van het Wetboek van Strafvordering". Dit advies werd niet gevolgd, aangezien in het advies van de Raad van State 05/2019 over het Brusselse samenwerkingsakkoord slachtofferzorg wordt verduidelijkt dat er in een samenwerkingsakkoord dat goedgekeurd is door de bevoegde wetgevers, niet aan herinnerd hoeft te worden dat de adressanten ervan geacht worden de regels na te leven die in de bestaande wetgevende teksten verankerd zijn. Wel wordt in artikel 18, vierde alinea, van de memorie van toelichting bepaald wat met het begrip feiten wordt bedoeld.
- Het COC stelt dat artikel 18 van het ontwerp niet voorziet in de schriftelijke toestemming van de betrokkene voor de verwerking van gegevens over strafbare feiten. Dit advies werd niet opgevolgd aangezien artikel 28 van het ontwerp voorziet in de verwerking van de persoonsgegevens voor redenen van zwaarwegend algemeen belang, waarbij geen schriftelijke toestemming is vereist. Om deze specifieke reden wordt er dan ook geen toestemming overeenkomstig

de algemene verordening gegevensbescherming van het slachtoffer gevraagd, maar instemming. Verder wordt het argument inzake het behandelen van mogelijke klachten ondergeschikt bevonden aan de belangen van het slachtoffer en het vermijden van enig risico op secundaire victimisering.
- Het COC adviseert dat de geïntegreerde politie niet als verwerkingsverantwoordelijke kan worden beschouwd. Overeenkomstig artikel 44/4 van de wet van 5 augustus van 1992 op het politieambt zijn de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie de verwerkingsverantwoordelijken voor de politionele gegevensbanken. De COC adviseert bijgevolg het ontwerp aan te passen. Ter verwerking van dit advies werden in artikel 28, §2, eerste lid, van het ontwerp specifiek de ministers van Binnenlandse zaken en Justitie als verwerkingsverantwoordelijken benoemd.
- Het COC adviseert om in artikel 21 van het ontwerp te overwegen om de beslissing tot opname van het positief of negatief antwoord van de betrokkene in het proces-verbaal aan het slachtoffer zelf over te laten. Dit advies werd niet gevolgd omdat de argumentering in de memorie van toelichting al duidelijk weergeeft dat onder andere het slachtoffer dit niet altijd kan inschatten, en dat het argument inzake het behandelen van mogelijke klachten ondergeschikt is aan de belangen van het slachtoffer. Bovendien werd een gelijkaardige passage opgenomen en al goedgekeurd in het Brusselse samenwerkingsakkoord Slachtofferzorg.

6. Het advies van de GBA

Aangezien de VTC ten gevolge van het arrest 26/2023 van het Grondwettelijk Hof van 16 februari 2023 op dit ogenblik niet voldoet aan de procedurele vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming, werd eveneens het advies van de GBA gevraagd. De GBA heeft op de zitting van 17 mei 2023 verwezen naar het standaardadvies 65/2023 van 24 maart 2023. Dit advies geeft geen aanleiding tot een aanpassing van het ontwerp van decreet. Het voorgelegde ontwerp biedt voldoende waarborgen voor de bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen.

7. Het advies van het College van de hoven en rechtbanken

Het College van de hoven en rechtbanken heeft op 5 juni 2023 advies verleend over het ontwerp van decreet. Hierna wordt aangegeven op welke wijze werd tegemoetgekomen aan de volgende elementen:
- Het college stelt dat er een soort disclaimer ontbreekt en dat duidelijk gemaakt moet worden of het de bedoeling zou zijn om ook aan de griffies en de rechters de taak te geven om aan slachtoffers juridisch advies te geven. Indien niet (zoals dat nu het geval is), moet dit volgens het college duidelijk gemaakt worden in de tekst. Ter verwerking van dit advies werden doorheen het ontwerp (in artikel 1, 6, 9 en 24) meerdere keren de woorden "binnen het kader van de aan hen toegewezen bevoegdheden" toegevoegd, zodat duidelijk is dat de griffies en rechters niet verwacht worden om juridisch advies te geven. Ook werd in artikel 9 van de memorie van toelichting toegevoegd dat de informatieverplichting geen juridisch advies betreft en dat de rechtbanken en griffies altijd hun onafhankelijkheid moeten bewaren bij het geven van informatie.
- Het college stelt dat de definitie van het slachtoffer, vermeld in artikel 1, 10°, van het ontwerp beperkter wordt geformuleerd dan door de richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/BZ. Het college adviseert om te verwijzen naar voornoemde richtlijn. Dit advies werd niet gevolgd omdat de definitie van het slachtoffer in het ontwerp verschilt van de definitie in de Slachtofferrichtlijn, omdat deze anders en breder werd geformuleerd. In artikel 1, vijfde alinea, van de memorie van toelichting wordt dit duidelijk gesteld.

- Het college adviseert om in artikel 1, 1°, van het ontwerp de woorden "en rechtbanken" te schrappen omdat die per definitie geen advies geven aan burgers. Aangezien er van de hoven en rechtbanken niet verwacht wordt dat zij juridisch advies geven maar zij wel een informatieverplichting hebben op basis van artikel 3bis, VTSv. (voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering), werd in artikel 9 van het ontwerp ter verduidelijking toegevoegd dat de rechterlijke macht haar onafhankelijkheid behoudt. Verder werd een onderscheid gemaakt tussen de parketten en de rechtbanken, zodat zij niet als een geheel kunnen worden beschouwd.
- Het college stelt dat in artikel 1, 3°, van het ontwerp de definitie van bevoegde overheden onduidelijk is, en adviseert om het te vervangen door "de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap". Dit advies werd niet gevolgd omdat de term werd gekozen op basis van opmerking 5 bij het advies 65.799/1 van de Raad van State van 20 mei 2019 bij het Brusselse samenwerkingsakkoord Slachtofferzorg.
- Het college stelt dat de definitie van slachtofferonthaal, vermeld in artikel 1, 13°, van het ontwerp overbodig is aangezien in de tekst het woord weinig gebruikt wordt. Het college stelt eveneens dat de definitie verwarrend is omdat er gesproken wordt over informatie en bijstand. Aangezien de term in verschillende artikelen van het ontwerp terugkomt, werd de definitie niet geschrapt. Verder werd de definitie van het ontwerp aangepast en de memorie van toelichting aangevuld, zodat duidelijk is dat de term slachtofferonthaal een gedeelde verantwoordelijkheid is (zoals bedoeld in artikel 3bis VTSv.) en de onafhankelijkheid van de rechter gewaarborgd blijft.
- Het college merkt op dat artikel 3 van het ontwerp een tegenstelling bevat aangezien het eerste lid stelt dat er duidelijk afgebakende bevoegdheden zijn en er in het derde lid sprake kan zijn van onduidelijkheid met betrekking tot de bevoegdheden. De tekst in het ontwerp werd aangepast om duidelijk te maken dat het derde lid een afwijking is van wat in het eerste lid van artikel 3 staat.
- Het college adviseert om in artikel 6 van het ontwerp enkele aanpassingen door te voeren:
  1° paragraaf 1 en 2 van het ontwerp verduidelijken: het is volgens het college niet duidelijk of het voornamelijk de justitiehuizen betreft en wat de rol van de rechtbanken moet zijn. Aan dit advies werd tegemoetgekomen door de woorden "binnen het kader van de hen toegewezen bevoegdheden" toe te voegen aan artikel 6, §1 en §2, van het ontwerp;
  2° paragraaf 1, 4°, en artikel 7 van het ontwerp overlappen elkaar en zouden kunnen worden samengevoegd. Dit advies werd niet gevolgd omdat artikel 6, §1, 4°, van het ontwerp over de methodologie gaat, terwijl artikel 7 van het ontwerp verduidelijkt waarmee men specifiek rekening moet houden bij het slachtoffer in geval van doorverwijzing;
  3° artikel 6, §1, tweede lid, van het ontwerp zou beter als eerste lid staan. Dit advies werd niet gevolgd omdat het eerste lid over alle actoren gaat, en het tweede lid specifiek de diensten slachtofferzorg betreft;
  4° in artikel 6, §1, tweede lid, het woord "aanklampend" vervangen door het woord "standvastig" omdat dat minder negatief klinkt. Dit advies werd niet gevolgd omdat de term aanklampend werken een visie is waarbij men het slachtoffer actief zal benaderen en aansporen, vanuit de gedachte dat het slachtoffer zelf de stap naar de hulp- en dienstverlening nog niet kan of durft te zetten.
- Het college adviseert om de opleiding voor rechters, voorzien in artikel 8 van het ontwerp, facultatief te maken omdat dit veel tijd in beslag neemt. Dit advies werd niet gevolgd omdat de opleiding voor alle actoren een bijkomende inspanning vergt. Ook al komt men vaak in contact met slachtoffers, er kunnen ook nieuwe evoluties zijn op het terrein of nieuwe inzichten ontwikkeld worden binnen de thematiek.
- Het college merkt op dat artikel 9, laatste lid, van het ontwerp een herhaling bevat van de woorden "noden, behoeften en persoonlijke omstandigheden". Aan

dit advies werd niet tegemoetgekomen. De eerste zin van het ontwerp heeft betrekking op welke informatie moet worden gegeven, terwijl de tweede zin betrekking heeft op het tijdstip van het geven van de informatie.

- Het college stelt dat de rechtbank in artikel 11 van het ontwerp beperkt is tot medewerking door de onafhankelijkheid die zij moet bewaken. Dit advies werd niet gevolgd omdat het in artikel 11 van het ontwerp de overheid betreft, en niet de rechtbank als actor.
- Het college stelt de vraag of er digitale ondersteuning wordt voorzien voor de griffies, aangezien de verzameling van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens, vermeld in artikel 14 van het ontwerp, het nodige werk zal opleveren. In artikel 14, tweede alinea, van de memorie van toelichting werd toegevoegd dat het de taak is van de bevoegde overheid zelf om autonoom cijfermateriaal te verzamelen op basis van haar huidige bestaande systemen van datamanagement.
- Het college adviseert om artikel 14, derde lid, van het ontwerp in te korten en eventueel toe te voegen dat de gegevens (half)jaarlijks zullen worden overgemaakt aan de arrondissementele raad voor slachtofferbeleid. Hieraan werd tegemoetgekomen door de verwijzing naar artikel 37, 2°, van het ontwerp te schrappen.
- Het college adviseert om in hoofdstuk 5, afdeling 1, van het ontwerp enkele vormelijke aanpassingen door te voeren:
  1° in artikel 15, eerste lid, van het ontwerp de woorden "en de daaraan gekoppelde onderrichtingen" schrappen. Dit advies werd gevolgd;
  2° in artikel 16, tweede lid, 3°, van het ontwerp de woorden "met artikel 7 en 20" vervangen door "met de artikelen 7 en 20". Dit advies werd gevolgd;
  3° artikel 18, §1, van het ontwerp inkorten en duidelijker formuleren. Dit advies werd gevolg door één keer de woorden "politieambtenaar of de dienst politionele slachtofferbejegening" te schrappen, en op een korte manier te verwijzen naar de dienst slachtofferhulp;
  4° artikel 18, §3, derde lid, van het ontwerp weglaten, aangezien dit al vermeld wordt in andere paragrafen. Dit advies werd niet gevolgd omdat er door de partijen bewust gekozen is het principe van de instemming te herhalen;
  5° artikel 19 integreren in artikel 18, aangezien op die manier alle doorverwijzingen bij elkaar staan. Dit advies werd niet gevolgd omdat artikel 18 de actoren binnen het samenwerkingsakkoord betreft, en artikel 19 eventuele partners buiten het samenwerkingsakkoord.
- Het college stelt dat in artikel 18, §3, eerste lid, van het ontwerp de persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen worden overgemaakt aan andere diensten, indien het slachtoffer dit wenst. Het college adviseert om dit niet afhankelijk te maken van een beslissing van het slachtoffer. Bovendien is het college van mening dat het beter is om standaard een beschrijving van de feiten mee te delen aan de andere dienst, zodat het slachtoffer niet opnieuw hetzelfde verhaal moet doen. Dit advies werd eveneens gegeven door het COC (zie infra derde punt) en werd hieraan aangepast.
- Het college adviseert om artikel 24 van het ontwerp te beperken tot de magistraten en personeelsleden die effectief in de positie zijn om dergelijke informatie aan slachtoffers te geven. In artikel 9 van de memorie van toelichting wordt al gesteld dat de bevoegde actoren een informatieverplichting hebben. Er wordt toegevoegd dat deze informatie geen juridisch advies betreft, en dat de rechtbanken en griffies altijd hun onafhankelijkheid moeten bewaken.
- Het college stelt dat in artikel 28 van het ontwerp verkeerdelijk wordt verwezen naar de algemene verordening gegevensbescherming, en dat er bijgevolg verwezen moet worden naar de geldende nationale wetgeving (in casu de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens). Aangezien het Agentschap Justitie en Handhaving niet onder het toepassingsgebied van de wet van 30 juli 2018 valt maar andere actoren binnen het akkoord wel, werd aan artikel 28, §1, van het ontwerp de verwijzing naar de wet van 30 juli 2018 toegevoegd.

- Het college stelt dat de arrondissementele raad voor slachtofferbeleid, vermeld in artikel 29, §2, 1°, van het ontwerp, bindende beslissingen zal nemen. Voor de zetel en de onderzoeksrechters wenst het college te wijzen op de onafhankelijkheid van de instanties, aangezien het gaat over zaken waarin nog uitspraak moet worden gedaan. Ten opzichte van de rechtbanken lijkt het volgens het college meer aangewezen dat deze arrondissementele raad een ondersteunende/aansporende functie op zich neemt. Maar het is niet de bedoeling dat er binnen de arrondissementele raad individuele of concrete dossiers worden besproken. In artikel 29, vierde alinea, van de memorie van toelichting wordt al verwezen naar het doel van de raad met betrekking tot beleidsafstemming en de opvolging van de uitvoering van de beleidsbeslissingen.
- Het college stelt zich de vraag of in artikel 31, 2°, van het ontwerp een benoemingsprocedure wordt opgesteld voor de magistraat of onderzoeksrechter in de arrondissementele raad. Aan artikel 31, derde alinea, van de memorie van toelichting wordt toegevoegd dat de deelnemers zelf hun vertegenwoordigers moeten aanduiden.

8. Het advies van het College van procureurs-generaal

Het College van procureurs-generaal heeft op 30 juni 2023 advies VVQ/2023/SVI/150 verleend over het ontwerp van decreet. Hierna wordt aangegeven op welke wijze werd tegemoetgekomen aan de volgende elementen:

- Het college stelt vast dat er geen alternatieve overlegstructuur voorzien wordt tussen de federale staat en de deelstaten die in de plaats gesteld wordt van het Nationaal Forum dat werd opgericht als overlegplatform. In het advies 65798/1 van de Raad van State van 20 mei 2019 wordt gesteld dat gemeenschappen en gewesten zich enkel kunnen verbinden voor zichzelf en niet voor andere gemeenschappen of gewesten. Als een landelijk overleg wenselijk is, moet hiervoor een afzonderlijk samenwerkingsakkoord ondertekend worden. Dit advies geeft bijgevolg geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerp of de memorie van toelichting.
- Het college stelt vast dat Brussel, Wallonië en Vlaanderen samenwerkingsakkoorden voorbereiden, maar dat ze allen andere accenten leggen. Het college merkt op dat dit het voeren van een eenvormig en coherent slachtofferbeleid door het college bemoeilijkt. Gelet op het territoriale toepassingsgebied van de akkoorden werden door de actoren verschillende klemtonen gelegd. Verder stelt de Raad van State in advies 65798/1 van 20 mei 2019 dat indien een landelijk overleg wenselijk is, een afzonderlijk samenwerkingsakkoord ondertekend moet worden. Dit advies geeft geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerp of de memorie van toelichting.
- Het college stelt vast dat het College van de hoven en rechtbanken niet werd betrokken bij de evaluatie, hoewel ook magistraten van de zetel en medewerkers van de griffie een belangrijke rol spelen bij het slachtofferonthaal door de parketten en rechtbanken. Voorafgaandelijk aan de eerste agendering voor de Vlaamse Regering werden de ontwerpteksten voorgelegd aan het College van de hoven en rechtbanken voor input en opmerkingen, maar die werden niet ontvangen. Na de eerste goedkeuring door de Vlaamse Regering werd aan het College van de hoven en rechtbanken advies gevraagd. Het College van de hoven en rechtbanken heeft op 5 juni 2023 advies verleend over het ontwerp van decreet.
- Het college stelt dat het ontwerp geen resultaatsverbintenis van de overheid bevat om aparte en aangepaste lokalen te voorzien voor de diensten slachtofferonthaal zodat slachtoffers opgevangen, onthaald en bijgestaan kunnen worden (in gerechtsgebouwen). De federale overheid geeft aan dat ze maar in de mogelijkheid is om aparte en aangepaste lokalen te voorzien voor zover de huidige structuur en capaciteit van de bestaande gerechtsgebouwen dat toelaten. Om die reden werd in artikel 10 van het samenwerkingsakkoord voor een inspanningsverbintenis geopteerd.

- Het college beveelt aan om in artikel 36, §2, 5° en 6°, van het ontwerp enkel te spreken van een "vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie" daartoe aangeduid door het College van procureurs-generaal. Ter verwerking van dit advies werd punt 6° van de opsomming in artikel 36, §2, van het ontwerp geschrapt, en de volledige nummering van de opsomming aangepast.
- Het college stelt dat in artikel 18, §3, tweede lid, 1°, van het ontwerp de persoonsgegevens betreffende de strafrechtelijke veroordelingen van het slachtoffer worden bedoeld. Ter verwerking van dit advies en naar aanleiding van een gelijkaardig advies door het COC en het College van de hoven en rechtbanken werd dit punt aangepast (zie infra).

9. Het advies van de Raad van State

De Raad van State heeft op 28 september 2023 advies 74.145/VR verleend over het ontwerp van decreet. Hieronder wordt verder ingegaan op de opmerkingen van de Raad van State:

- De Raad van State stelt dat het opschrift van het voorontwerp van decreet moet worden vervolledigd met de datum waarop het samenwerkingsakkoord werd ondertekend. Dit advies werd gevolgd.
- De Raad van State stelt dat in artikel 6, §2, en artikel 37, 1°, van het samenwerkingsakkoord geen verordenende bevoegdheid kan worden toegekend aan de Vlaamse commissie Slachtofferzorg om het referentiedocument op te stellen, aangezien het verlenen van verordenende bevoegdheid in beginsel niet in overeenstemming is met de algemene publiekrechtelijke beginselen omdat geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Ter verwerking van dit advies werd in artikel 6, §2, tweede lid, van het samenwerkingsakkoord en in artikel 6, zesde lid, van de memorie van toelichting toegevoegd dat het referentiedocument door de commissie aan de bevoegde overheden ter goedkeuring wordt voorgelegd, die zo nodig het document kunnen bijsturen. Aangezien artikel 37, 1°, van het samenwerkingsakkoord enkel verwijst naar artikel 6, §2, van het samenwerkingsakkoord, werd dit artikel niet verder aangepast.
- De Raad van State stelt dat in artikel 14 van het samenwerkingsakkoord de tekst vervolledigd moet worden met de verduidelijking die in de toelichting bij het artikel is opgenomen, zodat het duidelijk is dat het niet gaat om persoonsgegevens. Ter verwerking van dit advies werd een derde lid toegevoegd aan artikel 14 van het samenwerkingsakkoord, dat de tekst uit de memorie van toelichting overneemt en bepaalt dat het gaat om geanonimiseerde en gegeneraliseerde gegevens, waardoor de algemene verordening gegevensbescherming niet van toepassing is.
- De Raad van State stelt dat het niet duidelijk is of de opsomming in artikel 18, §3, 1°, van het samenwerkingsakkoord limitatief is en dat, gelet op het legaliteitsbeginsel, de opsomming uitputtend moet zijn. Aangezien de opsomming limitatief bedoeld is, werden ter verwerking van dit advies de woorden "meer bepaald" geschrapt in het samenwerkingsakkoord.
- De Raad van State adviseert dat artikel 18, §3, tweede lid, 1°, van het samenwerkingsakkoord moet worden vervolledigd door te vermelden van welke personen de persoonsgegevens betreffende de strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten worden overgemaakt. Ter verwerking van dit advies werd in hetzelfde artikel, 1° en 2°, van het samenwerkingsakkoord en artikel 18, vijfde lid, van de memorie van toelichting toegevoegd dat het om persoonsgegevens van het slachtoffer gaat.
- De Raad van State stelt in artikel 18, §3, tweede lid, 1°, van het samenwerkingsakkoord dat het de opmerking 10.1 van het advies van 9 mei 2023 van het COC volgt en dat het bijgevolg niet toekomt aan de politie om een beoordeling te maken over het feit of het geheim van het onderzoek zich ertegen zou verzetten de persoonsgegevens in voornoemd artikel over te maken aan de bevoegde diensten slachtofferzorg. De Raad adviseert om in punt 1° de woorden "na

akkoord van de bevoegde magistraat conform de regels van het Wetboek van Strafvordering" toe te voegen. Ter verwerking van dit advies werd in hetzelfde artikel van het samenwerkingsakkoord toegevoegd dat de doorgifte van persoonsgegevens conform de geldende richtlijnen en regelgeving moet gebeuren. In de memorie wordt in artikel 18, vierde lid, toegevoegd dat het aangewezen is dat het College van procureurs-generaal hiervoor richtlijnen opstelt. In afwachting van de opmaak van dergelijke richtlijnen wordt de werkwijze gehanteerd dat de omschrijving van de feiten, bepaald in artikel 18, §3, tweede lid, 1°, van het akkoord, enkel de kwalificatie van de feiten betreft. Het advies van de Raad van State om te verwijzen naar het Wetboek van Strafvordering wordt niet gevolgd omdat in het advies van de Raad van State (zie advies 65.629/VR van 5 april 2019) over het Brusselse samenwerkingsakkoord Slachtofferzorg wordt verduidelijkt dat in een samenwerkingsakkoord dat goedgekeurd is door de bevoegde wetgevers, er niet aan herinnerd hoeft te worden dat de adressanten ervan geacht worden de regels na te leven die in de bestaande wetgevende teksten verankerd zijn. De politie moet altijd de regels van het Wetboek van Strafvordering naleven, waardoor een extra vermelding van het Wetboek van Strafvordering niet aangewezen is.

- De Raad van State adviseert om artikel 18, §3, derde lid, van het samenwerkingsakkoord zodanig te formuleren dat blijkt dat de gegevens waarvan sprake, betrekking hebben op het slachtoffer, als dat de bedoeling is. Ter verwerking van dit advies werd in hetzelfde artikel van het samenwerkingsakkoord en artikel 18, zesde lid, van de memorie van toelichting aangevuld dat het gegevens van het slachtoffer betreft.
- De Raad van State wijst in artikel 18, §3, derde lid, van het samenwerkingsakkoord op het feit dat het slachtoffer moet instemmen met de uitwisseling van persoonsgegevens, en dat dit vragen doet rijzen naar het bewijs ervan als de instemming enkel mondeling wordt gegeven. Ter verwerking van dit advies werd in artikel 18, vijfde lid, van de memorie van toelichting bij het samenwerkingsakkoord toegevoegd dat politiemedewerkers en medewerkers van de dienst Politionele Slachtofferbejegening erover moeten waken dat het slachtoffer daadwerkelijk de gelegenheid krijgt om zijn instemming op een vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wijze te geven.
- De Raad van State stelt in artikel 28, §2, vierde lid, van het samenwerkingsakkoord dat het in strijd is met het legaliteitsbeginsel, vermeld in artikel 22 van de Grondwet, indien de bewaartermijnen voor sommige actoren enkel in een verordenende bepaling zijn geregeld, of de toepasselijke verordenende bepalingen lacunair zijn opgesteld en dat de bepalingen waarnaar wordt verwezen opnieuw tegen het licht moeten worden gehouden. Dit advies geeft geen aanleiding tot directe aanpassingen van de teksten. Voor de justitiehuizen geldt het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (advies 52/2019 van 27 februari 2019, randnummer 55 en 56) bij het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand. Dit advies geeft aan dat de specifieke bewaartermijnen of afbakeningscriteria ook in een uitvoeringsbesluit kunnen worden opgenomen. Voor de centra voor algemeen welzijnswerk geldt dat de opmerking van de Raad van State over de bewaartermijn zal worden onderzocht, en het CAW-decreet zal, indien nodig, worden aangepast.
- De Raad van State adviseert om in artikel 34, §4, tweede lid, van het samenwerkingsakkoord de woorden "binnen de regio" te verduidelijken. Ter verwerking van dit advies werd in hetzelfde artikel van het samenwerkingsakkoord en in artikel 34, vijfde lid, van de memorie van toelichting toegevoegd dat het de diensten slachtofferzorg betreft waarvan het werkgebied binnen dezelfde gerechtelijke arrondissementsafdeling van het netwerk valt.
- De Raad van State stelt dat in artikel 36 van het samenwerkingsakkoord, gelet op de samenstelling van de Commissie die zowel vertegenwoordigers van de federale instellingen als van gemeenschapsinstellingen bevat, de woorden "Vlaamse commissie slachtofferzorg" moeten worden vervangen door de woorden "Commissie slachtofferzorg voor het Nederlandse taalgebied". In artikel 36

van de memorie van toelichting wordt daarom een eerste lid toegevoegd waarin verduidelijkt wordt dat de commissie bestaat uit vertegenwoordigers van zowel federale als gemeenschapsinstellingen.
- De Raad van State adviseert over artikel 41 van het samenwerkingsakkoord dat de zin als volgt moet worden aangepast: "Het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 inzake slachtofferzorg wordt opgeheven." Dit advies werd gevolgd.
- De Raad van State adviseert om de bepaling die de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord regelt, aan het einde van de tekst te plaatsen. Ter verwerking van dit advies werd de bepaling in het samenwerkingsakkoord over de inwerkingtreding verplaatst naar het laatste artikel van het samenwerkingsakkoord, waardoor het oorspronkelijke artikel 40 in de aangepaste tekst artikel 41 wordt, en het oorspronkelijke artikel 41 in de aangepaste tekst artikel 40 wordt.
- De Raad van State adviseert om bepaalde begrippen (in artikel 7, 18, §3, eerste lid, 1°, en artikel 18, §3, tweede lid, 1°, van het samenwerkingsakkoord) in de Franse tekst aan te passen met het oog op een correcte vertaling van de Nederlandse tekst. Dit advies werd gevolgd.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit ontwerp van decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Met dit ontwerp van decreet stemt de Vlaamse Regering in met de bepalingen in het vernieuwde samenwerkingsakkoord van 22 november 2023 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg.

Voor meer toelichting bij de inhoud van het akkoord wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord (zie bijlage).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:

Memorie van toelichting bij het samenwerkingsakkoord

Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg

Memorie van toelichting

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Sinds de jaren '80 namen de Federale Staat en de gemeenschappen verschillende wetgevende initiatieven en ministeriële omzendbrieven aan die tot doel hadden de rechtspositie van het slachtoffer te versterken. In navolging van deze initiatieven hebben de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap binnen hun bevoegdheden diensten opgericht die slachtoffers ondersteunen en begeleiden.

Slachtofferzorg in Vlaanderen werd toen opgebouwd rond drie grote actoren: politie (onder de noemer van politionele slachtofferbejegening), centra voor algemeen welzijnswerk (onder de noemer van slachtofferhulp) en justitie (onder de noemer van slachtofferonthaal binnen de justitiehuizen). Deze diensten vormen sindsdien de zogenaamde 'klassieke triade' binnen de slachtofferzorg.

Op het terrein drong de nood tot samenwerking tussen deze diensten zich op. Deze werd geformaliseerd in een samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg dat op 7 april 1998 werd ondertekend door de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap. Op 11 april 1999 werd het samenwerkingsakkoord bekrachtigd als wettelijk kader voor de structurele samenwerking tussen deze diensten in functie van een kwaliteitsvolle zorg- en dienstverlening aan slachtoffers. Het samenwerkingsakkoord bepaalde de bevoegdheden en verbintenissen van de verschillende actoren en regelde de samenwerking tussen deze actoren.

Sinds haar ondertekening werd het samenwerkingsakkoord geen enkele keer gewijzigd. Op initiatief van het Nationaal Forum werd in 2009 aan de arrondissementele raden voor slachtofferbeleid gevraagd het samenwerkingsakkoord te evalueren. Op basis van de resultaten stelde het Nationaal Forum een advies op met voorstellen tot aanpassing van het samenwerkingsakkoord. Dit advies werd echter nooit formeel goedgekeurd omdat het Nationaal Forum na 2010 niet meer samen kwam.

Sinds een aantal decennia wordt er ook op Europees niveau steeds meer aandacht gegeven aan het slachtofferbeleid. Vooral de Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten (hierna slachtofferrichtlijn) heeft een grote impact op de ontwikkeling van het nationaal en Vlaams slachtofferbeleid.

De zesde staatshervorming, die onder andere leidde tot een overdracht van de bevoegdheden van de justitiehuizen – waaronder het slachtofferonthaal – van de Federale Staat naar de gemeenschappen, deed de noodzaak naar een actualisatie en optimalisatie van het samenwerkingsakkoord ontstaan. Een gemengde werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de bevoegde overheden en organisaties, heeft op basis van de evaluatie van 2009 alsook op basis van een bevraging op het terrein een nieuw ontwerp van samenwerkingsakkoord opgemaakt.

Het voorliggend samenwerkingsakkoord heeft tot doel een kader te voorzien voor de samenwerking en verwijzing tussen de verschillende diensten inzake slachtofferzorg. Deze samenwerking uit zich niet alleen op het terrein, maar ook op het vlak van beleidsontwikkeling. In het kader van de brede slachtofferzorg zijn de bevoegdheden immers verdeeld tussen de Federale Staat en de

gemeenschappen (zoals verder bepaald in dit samenwerkingsakkoord) en de gewesten (vb. toezicht op de lokale overheden zoals de openbare centra voor maatschappelijk welzijn). Met de ondertekening van het samenwerkingsakkoord verbinden de bevoegde overheden zich ertoe een blijvende aandacht te besteden aan slachtoffers en een samenhangend beleid in deze materie te verzekeren.

Het samenwerkingsakkoord (verder: akkoord) bevat zeven hoofdstukken: de definities (art. 1), de doelstellingen van het akkoord (art. 2-3), de bevoegdheden van de overheden betrokken in het akkoord (art. 4-5), hun verbintenissen (art. 6-14), de opdrachten van de bevoegde actoren (art. 15-27) met inbegrip van het omgaan met persoonsgegevens (art. 28), de overlegstructuren (art. 29-37) en de slotbepalingen (art. 38-41).

HOOFDSTUK 1. DEFINITIES

Artikel 1

In dit artikel worden de in het akkoord gebruikte begrippen omschreven. Met name worden de opdrachten van de diensten vermeld in het akkoord nader bepaald om de bevoegdheden die eigen zijn aan deze diensten zo goed mogelijk te benaderen, zodat voor elke actor duidelijk is wat tot de bevoegdheden van de diensten behoort en wat niet.

Hoewel er in de definitie van slachtoffer verwezen wordt naar een inbreuk in strijd met de strafwetgeving, is het akkoord ook van toepassing op slachtoffers van feiten die aanleiding hebben gegeven tot een politionele of gerechtelijke tussenkomst ook al betreft het strikt genomen geen inbreuken op de strafwetgeving. We denken met name aan slachtoffers van collectieve noodsituaties of nabestaanden van zelfdoding.

De slachtofferrichtlijn bepaalt dat de familieleden van een persoon wiens overlijden een rechtstreeks gevolg is van een strafbaar feit en die schade ondervinden wegens het overlijden van deze persoon, ook worden beschouwd als slachtoffers. De gevolgen van een strafbaar feit blijven echter niet beperkt tot het slachtoffer zelf en de familieleden, maar ook de bredere omgeving van het slachtoffer wordt hierdoor geraakt. Ook zij kunnen behoefte hebben aan informatie, ondersteuning of hulp. Het akkoord hanteert dan ook de ruimere term “na(ast)bestaande” in plaats van “familieleden”.

De notie van na(ast)bestaande wordt als volgt bepaald “de rechthebbende van het slachtoffer of elke persoon die een duurzame affectieve relatie heeft met dit slachtoffer”.
Onder “rechthebbende van het slachtoffer” worden zijn wettelijke erfgenamen verstaan (echtgenoot/echtgenote, kinderen, vader en moeder, broers, zussen,…).
Onder “elke persoon die een duurzame affectieve relatie heeft” wordt onder andere verstaan de partner als het gaat om een samenwonend paar of de personen die ten laste zijn van het slachtoffer, anders dan de kinderen, de persoon anders dan de vader of de moeder bij wie de minderjarige werkelijk verblijft.

Bovenstaande definities zijn ruimer dan deze van de slachtofferrichtlijn, wat in overeenstemming is met de geest en het opzet van de richtlijn die in haar overweging nr. 11 bepaalt dat ze *minimumvoorschriften vaststelt* en dat *de lidstaten de in deze richtlijn opgenomen rechten mogen uitbreiden teneinde in een hoger niveau van bescherming te voorzien*.

Artikel 1, 13° verwijst naar het begrip slachtofferonthaal als een gedeelde verantwoordelijkheid of taak en niet naar de dienst slachtofferonthaal. Er werd bewust gekozen om de gedeelde verantwoordelijkheid te benoemen: zowel voor de (Vlaamse) dienst slachtofferonthaal als voor magistraten en de personeelsleden en medewerkers van de parketten en de rechtbanken (op federaal

niveau). Gelet op de algemene informatieplicht vervat in artikel 3*bis VTSv.* is het immers in eerste instantie aan de magistraten zelf en aan personeelsleden en medewerkers van de parketten en de rechtbanken om slachtoffers algemene informatie te verstrekken.[1] De magistraten, personeelsleden en medewerkers van parketten en de rechtbanken moeten slachtoffers zorgvuldig en correct bejegenen. Dit wil niet zeggen dat zij binnen het kader van de aan hen toegewezen bevoegdheden, slachtoffers de nodige basisinformatie geven en waar nodig slachtoffers doorverwijzen naar de betrokken diensten slachtofferzorg. Deze vorm van ondersteuning respecteert de onafhankelijkheid van de rechtbank en mag geenszins verward worden met bijvoorbeeld juridische bijstand die aan advocaten of andere specialisten voorbehouden moet blijven.

HOOFDSTUK 2. DOELSTELLING

Artikel 2

Dit artikel verwoordt één van de doelstellingen en het toepassingsgebied van het akkoord,. Het territoriale toepassingsgebied van het akkoord is beperkt tot het Nederlandse taalgebied.

In het advies nr. 65.799/1 van 20 mei 2019 over het voorontwerp van wet 'houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest' geeft de Raad van State aan dat het territoriale toepassingsgebied van dat akkoord zich beter beperkt tot het *tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad* in plaats van *het territorium van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*. Het gerechtelijk arrondissement Brussel strekt zich immers uit over twee gewesten met name het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaamse Gewest, waardoor de verwijzing naar het 'Brussels Hoofdstedelijk Gewest' onduidelijkheid geeft over de in te stellen nieuwe arrondissementele raad voor slachtofferbeleid. Dit zou immers impliceren dat deze arrondissementele raad ingesteld zou worden voor heel het ambtsgebied van het gerechtelijk arrondissement Brussel en de bestaande arrondissementele raad voor Halle-Vilvoorde zou vervangen.

Door het territoriaal toepassingsgebied van dit akkoord te beperken tot het Nederlandse taalgebied, wordt duidelijk dat het wel degelijk de bedoeling is om in het gerechtelijk arrondissement Brussel twee arrondissementele raden naast elkaar te laten bestaan die respectievelijk bevoegd zijn voor het grondgebied van het bestuurlijk arrondissement Halle-Vilvoorde en het bestuurlijk arrondissement Brussel. Het werkingsgebied van de arrondissementele raad genoemd in artikel 29 van dit akkoord, beperkt zich voor wat betreft het gerechtelijk arrondissement Brussel dan ook tot de arrondissementsafdeling Halle-Vilvoorde.

Op het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad zal een ander, nog te sluiten samenwerkingsakkoord van toepassing zijn. Dat akkoord is niet van toepassing op het administratief grondgebied van Halle-Vilvoorde. Het Brusselse akkoord is een *lex specialis* ten opzichte van het Vlaamse akkoord en geniet aldus de voorrang op het grondgebied van het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad. In geval van vastgestelde tegenstrijdigheden tussen het Brusselse en het Vlaamse akkoord slachtofferzorg zullen de bevoegde overheden in overleg gaan om na te gaan welk samenwerkingsakkoord aangepast moet worden.

[1] Zie ook Gemeenschappelijke omzendbrief 16/2012 van de minister van justitie en van het College van procureursgeneraal bij de hoven van beroep betreffende het slachtofferonthaal op parketten en rechtbanken

Het voorliggend akkoord werd niet categoriaal opgevat. Het biedt een algemeen en overkoepelend kader voor de samenwerking tussen de 'klassieke triade' aangezien deze diensten een specifieke opdracht inzake slachtofferzorg hebben en daarbij de brede doelgroep van slachtoffers beogen.

Dit sluit niet uit dat voor bepaalde slachtoffercategorieën (bijvoorbeeld minderjarigen) of slachtoffers van specifieke feiten (bijvoorbeeld seksueel geweld, terrorisme, intrafamiliaal geweld) een verder doorgedreven beleid ontwikkeld wordt en gespecialiseerde diensten worden opgericht die samenwerkingsafspraken maken met de 'klassieke triade' die complementair zijn aan het voorliggend akkoord. Bovendien is het slachtofferlandschap voortdurend in beweging waardoor het onmogelijk is om alle actoren in het akkoord te betrekken.

De in dit akkoord vermelde arrondissementele raden zullen dan ook een volledige en bijgewerkte inventaris opmaken van samenwerkingsafspraken -in welke vorm dan ook- die reeds bestaan of gemaakt worden in uitvoering en in aanvulling van dit akkoord. Deze taak werd opgenomen in artikel 30, tweede lid 3° van dit akkoord.

Indien één van de bevoegde actoren binnen het akkoord noden en/of behoeften detecteert die niet tot zijn bevoegdheid of takenpakket behoren of deze overstijgen, moet hij op een warme manier doorverwijzen naar een andere bevoegde actor of een meer gespecialiseerd aanbod (bijvoorbeeld voor minderjarigen, slachtoffers van seksueel geweld, slachtoffers van intrafamiliaal geweld, slachtoffers van terreurdaden of verkeersslachtoffers).

Belangrijk hierbij is het slachtoffer zo snel mogelijk, maar steeds op maat, wegwijs te maken, goed te informeren over de verschillende diensten die hulp en ondersteuning kunnen bieden en op gepaste wijze door te verwijzen of toe te leiden naar deze diensten. Het akkoord moet dan ook een naadloze overgang waarborgen tussen alle diensten slachtofferzorg. Om secundaire victimisatie te voorkomen, moet immers alles in het werk gesteld worden om te vermijden dat slachtoffers extra benadeeld worden door een gebrek aan of moeilijke samenwerking tussen de diensten slachtofferzorg.

Artikel 3

De slachtofferrichtlijn bepaalt dat overheidsdiensten *op een gecoördineerde manier moeten samenwerken en op alle administratieve niveaus aan de samenwerking moeten deelnemen opdat slachtoffers van een strafbaar feit de bijstand, ondersteuning en bescherming krijgen die zij nodig hebben*. Een nauwe samenwerking tussen (de diensten van) de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap is dan ook noodzakelijk om te voorkomen dat de versnippering van de bevoegdheden een coherent beleid en een integrale slachtofferzorg in de weg staat. Deze samenwerking uit zich niet enkel op het terrein, maar ook op beleidsniveau. De verschillende bevoegde overheden verbinden zich er dan ook toe om de nodige aandacht te geven aan het slachtofferbeleid en hierbij het nodige overleg te plegen om te komen tot een geïntegreerd en gecoördineerd slachtofferbeleid binnen Vlaanderen.

HOOFDSTUK 3. BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 - 5

De artikelen in dit hoofdstuk beschrijven de bevoegdheden van de overheden betrokken in dit akkoord.

HOOFDSTUK 4. VERBINTENISSEN

Afdeling 1. Algemene werkingsprincipes

Artikel 6-7

Medewerkers die in contact komen met slachtoffers dienen in deze contacten een positieve en participatieve basishouding aan te nemen. Dit houdt in dat zij slachtoffers (met inbegrip van hun nabestaanden en naastbestaanden) op een respectvolle, betrokken, betrouwbare, discrete, empathische en oprechte manier bejegenen. Hierbij vertrekkend vanuit de eigen krachten, capaciteiten en mogelijkheden van slachtoffers en met respect voor hun eigen keuzevrijheid.

De slachtofferrichtlijn bepaalt dat slachtoffers *tijdig en individueel beoordeeld* moeten worden op hun eventuele behoefte aan specifieke bescherming, hierbij rekening houdend met de bijzondere kwetsbaarheid van bepaalde slachtoffers. De bevoegde actoren dienen dan ook tijdig (vanaf het eerste contact) en systematisch de specifieke noden en behoeften alsook de kwetsbaarheid van ieder slachtoffer in te schatten. Indien op basis van deze inschatting zou blijken dat er specifieke beschermingsmaatregelen nodig zijn, treffen de bevoegde actoren (beschermende) maatregelen of plegen zij overleg met de bevoegde diensten slachtofferzorg om de nodige gepaste maatregelen te bekomen. Het aanbieden van een goede slachtofferzorg dient hierbij aanzien te worden als een beschermingsmaatregel die onder meer tot doel heeft secundaire en herhaalde victimisatie te voorkomen.

Elke dienst moet in zijn contacten met het slachtoffer rekening houden met de individuele noden en behoeften van het slachtoffer, zodat de aangeboden hulp op maat is van het slachtoffer. Een slachtoffer is vaak geen hulpvrager en neemt niet altijd vanuit zichzelf contact op met een dienst slachtofferzorg. Het is belangrijk dat het aanbod waar nodig proactief en aanklampend is. Indien zou blijken dat een slachtoffer doorverwezen moet worden, moet dit op een warme manier gebeuren. Het principe van warme doorverwijzing heeft betrekking op de wijze en de houding die de bevoegde actoren aannemen bij deze doorverwijzing. De concrete (praktische en methodologische) uitwerking van dit principe wordt opgenomen in het referentiedocument.

Zoals ook bepaald in de slachtofferrichtlijn is het belangrijk dat de bevoegde overheden en actoren ervoor zorgen dat de doelstellingen van dit akkoord ook bereikt worden voor alle slachtoffers ongeacht hun verblijfsstatus, burgerschap of nationaliteit.

Een optimale samenwerking tussen de betrokken actoren noodzaakt een gepaste attitude van hun medewerkers tegenover het slachtoffer alsook tussen de (medewerkers van de) bevoegde actoren onderling. Deze attitude en de kwaliteit van de slachtofferzorg mag niet afhankelijk zijn van de persoon of de plaats waar deze aangeboden of verstrekt wordt. Om deze reden moet een gezamenlijk referentiedocument opgesteld worden als basis voor een verdere methodologische uitwerking binnen de bevoegde diensten die vermeld worden in dit akkoord. In dit document worden minimumrichtlijnen uitgewerkt voor het in de praktijk brengen van de vermelde principes. Een concretisering van de principes moet bijdragen aan een kwalitatieve en uniforme ondersteuning van slachtoffers. Een optimale samenwerking noodzaakt ook de wil tot samenwerking van alle medewerkers in de betrokken diensten in functie van die naadloze overgang in het belang van de slachtoffers.

Rekening houdend met het advies nr. 74.197/VR van de Raad van State van28 september 2023 over het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg, dient het referentiedocument na opmaak of aanpassing voorgelegd te worden aan de bevoegde overheden ter goedkeuring die zo nodig het document kunnen bijsturen.

Afdeling 2. Opleiding

Artikel 8

Opdat professionals het slachtoffer op een gepaste en correcte manier kunnen ondersteunen, dienen zij de nodige kennis en vaardigheden te hebben om te kunnen inspelen op de noden en behoeften van het slachtoffer. Hoe doorgedreven deze opleiding moet zijn, is afhankelijk van de mate waarin verwacht wordt dat de betrokkene in contact zal komen met slachtoffers. De slachtofferrichtlijn bepaalt dat "*alle bij de strafprocedure betrokken functionarissen van wie het waarschijnlijk is dat zij in persoonlijk contact komen met slachtoffers, een passende basisopleiding en bijscholing moeten kunnen volgen en ontvangen op een niveau dat aangepast is aan hun contact met slachtoffers. De opleiding moet tot doel hebben dat ze slachtoffers kunnen herkennen en hun behoeften kunnen onderkennen en er op een respectvolle, tactvolle, professionele en niet-discriminerende manier mee kunnen omgaan*. De slachtofferrichtlijn bepaalt verder dat de lidstaten moeten zorgen voor *een dergelijke opleiding en bijscholing voor politiediensten en gerechtelijk personeel en dat de opleiding tevens moet worden aangemoedigd voor advocaten, het openbaar ministerie, rechters en praktijkbeoefenaren die slachtofferhulp- of herstelrechtvoorzieningen aanbieden*. Ook *praktijkbeoefenaren van wie het waarschijnlijk is dat zij aangiften van slachtoffers van strafbare feiten ontvangen*, moeten worden opgeleid *om de aangifte van strafbare feiten te vergemakkelijken*.

De bevoegde overheden verbinden zich er dan ook toe om voor alle medewerkers van hun bevoegde actoren en van wie het waarschijnlijk is dat zij in persoonlijk contact komen met slachtoffers, in een basisopleiding en vervolgopleiding te voorzien die hen in staat stelt slachtoffers op een correcte manier te bejegenen. Natuurlijk denken we hierbij niet alleen aan de medewerkers van de diensten politionele slachtofferbejegening, slachtofferonthaal en slachtofferhulp, maar onder meer ook aan politieambtenaren, magistratuur en de personeelsleden van rechtbanken en parketten. De basis- en vervolgopleidingen houden rekening met de geest en de bepalingen van dit akkoord en het referentiedocument.

Professionals bij wie de zorg voor slachtoffers expliciet tot hun taak behoort, dienen meer doorgedreven en voortgezette opleidingen te ontvangen. De diensten slachtofferzorg kunnen elkaar hierin ondersteunen en goede praktijken delen binnen het netwerk slachtofferzorg (zie ook artikel 34 §1, 6° van dit akkoord). Een eenmalige opleiding is hierbij niet voldoende. Opleidingen moeten op regelmatige basis aangeboden, geactualiseerd en geëvalueerd worden. Het is hierbij van belang goed op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen en meest gepaste (gespecialiseerde) interventies. Er is immers niet alleen een evolutie in de materies doch ook in personeelsleden. Nieuwe personeelsleden dienen op dezelfde wijze opgeleid te worden.

Afdeling 3. Informatieverstrekking

Artikel 9

De bevoegde actoren hebben allen een informatieopdracht aan het slachtoffer, voorafgaand aan en in iedere fase van de procedure (inclusief de fase van de strafuitvoering). De informatie waarvan sprake, betreft geen juridisch advies en mag niet verward worden met de juridische bijstand die voorbehouden blijft aan advocaten of andere specialisten. Hoe uitgebreid of gedetailleerd de informatie is, kan verschillen naargelang de specifieke noden en behoeften van het slachtoffer op dat moment, alsook van de omstandigheden waarin het slachtoffer zich op dat moment bevindt. De informatie en de inhoud moet bovendien ook aangepast zijn aan het nut dat deze info heeft op dat specifieke moment. De verschillende actoren mogen er dan ook niet zomaar van uitgaan dat een slachtoffer alle gekregen informatie begrepen en onthouden heeft. In hun contacten of hercontactname moet er dan ook voldoende aandacht gaan naar deze informatieopdracht. De wijze waarop de bevoegde actoren deze informatie verschaffen wordt bepaald door de interne richtlijnen en omzendbrieven. Specifiek voor

wat betreft de rechtbank alsook de medewerkers van de griffie, bewaken zij bij het geven van informatie hun onafhankelijkheid. Zij mogen immers niet de schijn van voorningenomenheid of enig favoriseren wekken (noch van slachtoffers, noch van daders). Dit houdt echter niet in dat van hen niet verwacht mag worden dat zij, in uitvoering van art. 3bis VTSv. slachtoffers op een correcte manier dienen te bejegenen door hen algemene (niet dossier gebonden) basisinformatie te verlenen wanneer deze hier nood aan heeft of hen hiervoor doorverwijzen naar de bevoegde diensten slachtofferzorg vermeld in dit akkoord.

Bij het verlenen van informatie aan het slachtoffer, houden de bevoegde actoren bovendien rekening met hun afgebakende bevoegdheden en geven zij hierbij maximaal erkenning aan elkaars expertise.

Afdeling 4. Materiële omstandigheden

Artikel 10

Onderzoek toont aan dat slachtoffers veel belang hechten aan de manier waarop zij bejegend worden.[2] Ook de materiële omstandigheden dragen bij aan het welbehagen van slachtoffers. De slachtofferrichtlijn haalt in dit verband bijvoorbeeld aan dat de *lidstaten aangemoedigd moeten worden om in gerechtsgebouwen en politiebureaus haalbare en praktische maatregelen te nemen die ervoor zorgen dat de gebouwen voorzien zijn van slachtoffervriendelijke faciliteiten, zoals afzonderlijke ingangen en wachtkamers voor slachtoffers*. De lokalen waarin slachtoffers worden onthaald, opgevangen en bijgestaan moeten dan ook aangepast zijn zodat zij enerzijds de privacy van slachtoffers respecteren en anderzijds vermijden dat zij een kille en onpersoonlijke sfeer uitstralen.

De diensten slachtofferonthaal hebben idealiter hun kantoor in het gerechtsgebouw of in het parket zodat zij hun taken zoals bedoeld in artikel 26 van dit akkoord naar behoren kunnen uitoefenen. Voor wat betreft de gerechtsgebouwen, engageert de federale overheid er zich dan ook toe voldoende en aangepaste lokalen te voorzien voor de diensten slachtofferonthaal, rekening houdend met de beperkingen die de bestaande gebouwen hebben.

Afdeling 5. Toegankelijk hulp- en dienstverleningsaanbod

Artikel 11

Het is voor het slachtoffer niet evident om de weg te vinden in het aanbod van diensten die slachtofferzorg aanbieden. Voor het slachtoffer dat geen klacht heeft ingediend en dus niet via de politie wordt doorverwezen, is dit vaak zelfs nog moeilijker. Om te vermijden dat het slachtoffer continu van de ene dienst naar de andere wordt doorverwezen, moeten de bevoegde diensten slachtofferzorg op een dusdanige manier georganiseerd zijn dat het slachtoffer een continuïteit in de aangeboden zorg ervaart. Wanneer het tegemoetkomt aan de noden en behoeften van het slachtoffer, kunnen de bevoegde diensten slachtofferzorg dan ook afspraken maken om gezamenlijke slachtofferzorg te organiseren. De diensten kunnen bijvoorbeeld hun hulp- en dienstverlening op éénzelfde locatie aanbieden en daar intensief samenwerken. Als good practice kan hierbij verwezen worden naar de Zorgcentra na Seksueel Geweld (verder: ZSG) en Family Justice Centra (verder: FJC) of naar het welzijnsonthaal in het gerechtsgebouw te Antwerpen en Brugge.

[2] Zie bijvoorbeeld; A. TEN BOOM en K.F. KUIJPERS, *Behoeften van slachtoffers van delicten. Een systematisch literatuurstudie naar behoeften zoals door slachtoffers zelf geuit*, Tilburg, INTERVICT, 2008, 38; I. VANFRAECHEM et. Al., *Wanneer het systeem de slachtoffers ontmoet. Eerste resultaten van een evaluatieonderzoek aangaande slachtofferbeleid*, Gent, Academia Press, 2010, 64; M. Laxminarayan et/al., Victim satisfaction with criminal justice: A systematic review. *Victims & Offenders, 8*(2), 2013, 119.

Artikel 12

Slachtoffers hebben recht op informatie en ondersteuning. De slachtofferrichtlijn legt de verantwoordelijkheid voor het informeren van het slachtoffer over deze rechten bij de bevoegde overheden en actoren. De bevoegde overheden en actoren moeten dan ook de nodige stappen nemen om deze informatie zo breed mogelijk te verspreiden. Een ideale manier om dit te doen is via digitale of elektronische weg. Als voorbeeld kan er verwezen worden naar de website www.slachtofferzorg.be die ontwikkeld werd door de Vlaamse overheid. De website bundelt de nodige informatie voor slachtoffers en geeft een overzicht van diensten waar zij terecht kunnen voor bijkomende informatie en ondersteuning.

Idealiter gebeurt de informatievoorziening tussen slachtoffers en de bevoegde actoren zoveel mogelijk via één informatieportaal. De website slachtofferzorg.be kan dan ook aanzien worden als een voorbeeld, good-practice of zelfs startpunt in de ontwikkeling van andere (toekomstige) initiatieven die het voor het slachtoffer mogelijk maken om op een gecentraliseerde plek algemene of specifieke informatie terug te vinden waar hij recht op heeft. Indien (toekomstige) initiatieven het mogelijk zouden maken om de gebruikerservaring te personaliseren, door persoonsgegevens te verwerken, zal een bijkomende rechtsgrond gecreëerd moeten worden als basis voor de verwerking van deze persoonsgegevens.

In dit kader is het van belang dat de bevoegde overheden elkaar informeren, de initiatieven die zij nemen op elkaar afstemmen en waar mogelijk samenwerken in de uitbouw van deze initiatieven.

Afdeling 6. Sensibilisering

Artikel 13

De slachtofferrichtlijn roept lidstaten op om organisaties die werken met slachtoffers *te stimuleren en nauw met hen samen te werken in het bijzonder in het kader van voorlichtings- en bewustmakingscampagnes*. De bevoegde overheden verbinden zich er dan ook toe om in te zetten op een betere bekendmaking van de diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheden vallen.

Afdeling 7. Verzamelen en delen van gegevens

Artikel 14

De bevoegde overheden in dit akkoord verbinden zich ertoe om een gecoördineerd, integraal en geïntegreerd slachtofferbeleid te voeren. Zij engageren zich tot het nemen van concrete maatregelen die de rechten en de positie van het slachtoffer verder verbeteren. Het is echter noodzakelijk om ook oog te hebben voor de gevolgen van de genomen maatregelen en om blijvend na te gaan waar bijkomende aanpassingen of verbeteringen nodig zijn.

Om de geleverde inspanningen objectief aan te tonen, is er nood aan een zekere ‘output’ die voorhanden is zodat de gemaakte afspraken op gepaste tijden getoetst kunnen worden en de implementatie van het akkoord in de praktijk aldus geëvalueerd kan worden. Het is dan ook van belang dat de bevoegde actoren de nodige kwantitatieve gegevens zoals bepaald in dit artikel alsook kwalitatieve gegevens zoals bepaald in artikel 30 lid 2, 1° en 2° van dit akkoord verzamelen. Het gaat hier niet over de verzameling en verwerking van persoonsgegevens zoals bepaald in de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming: verder AVG), maar uit geanonimiseerde en gegeneraliseerde gegevens. De bevoegde overheden staan ieder autonoom in voor de verzameling van deze data en gebruiken

hiervoor hun eigen datamanagement systemen. Deze gegevens worden ter beschikking gesteld met het oog op een evaluatie door de Vlaamse commissie slachtofferzorg (verder: de commissie). Deze evaluatie zal gebeuren aan de hand van (een analyse van) de tweejaarlijkse vooruitgangsrapportage van de arrondissementele raden over de wijze waarop het akkoord in de praktijk binnen hun arrondissement geïmplementeerd wordt.

HOOFDSTUK 5. OPDRACHTEN VAN DE BEVOEGDE ACTOREN

Een duidelijke taakverdeling tussen de diensten politionele slachtofferbejegening, slachtofferonthaal en slachtofferhulp is noodzakelijk om een goede slachtofferzorg mogelijk te maken. Het biedt meer transparantie waardoor gerichter doorverwezen en efficiënter samengewerkt kan worden. Het is belangrijk dat het slachtoffer geen hinder ondervindt van de taakverdeling tussen de verschillende diensten. De afbakening van de opdrachten in het akkoord moet duidelijkheid scheppen over wat er wel en niet verwacht kan worden van de diensten politionele slachtofferbejegening, slachtofferhulp en slachtofferonthaal in hun hulp- en dienstverlening naar slachtoffers. Zij dienen deze afbakening in acht te nemen en maximaal erkenning te geven aan elkaars expertise en deze van andere diensten slachtofferzorg. Een optimale afstemming, tijdige doorverwijzing en goede samenwerking tussen deze diensten is dan ook cruciaal. In hun communicatie naar het slachtoffer en andere diensten slachtofferzorg moeten zij dan ook duidelijk zijn over wat er wel en niet van hen verwacht kan worden.

Afdeling 1. Politionele slachtofferbejegening

Artikel 15

De politie is vaak de eerste dienst waarmee een slachtoffer in contact komt. Elke politiemedewerker wordt dan ook geacht om de basisfunctionaliteit van politionele slachtofferbejegening te kunnen vervullen. Ze staan in voor de eerste opvang, dringende praktische bijstand, het verstrekken van de nodige basisinformatie en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten waar en wanneer nodig.

Zij biedt ook informatie en advies aangepast aan de persoonlijke noden en behoeften van het slachtoffer. Hiertoe maakt zij bijvoorbeeld het attest van klachtneerlegging over, bespreekt de mogelijkheid van registratie als benadeelde partij en stelt de nodige formulieren ter beschikking, geeft informatie over de gerechtelijk procedure (de weg van het dossier), de rechten van het slachtoffer, de verschillende vormen van rechtshulp en slachtofferzorg en de mogelijkheden om schadevergoeding te bekomen.

In geval van hercontactname kan de politiemedewerker verifiëren of het slachtoffer over voldoende informatie beschikt of kan zelf bijkomende informatie van het slachtoffer ontvangen. De hercontactname laat eveneens toe een doorverwijzing naar een dienst slachtofferzorg te herhalen of laten plaatsvinden indien dit nog niet gebeurde.

Artikel 16

Ter ondersteuning van het politiepersoneel beschikt elk politiekorps over één of meerdere gespecialiseerde medewerker(s) belast met de politionele slachtofferbejegening. De dienst politionele slachtofferbejegening neemt geenszins de taak van de politiemedewerker over. De taken van de politionele slachtofferbejegening binnen de lokale politiezones en de federale politie worden omschreven in de ministeriële omzendbrief PLP 10 van 9 oktober 2001 inzake de organisatie- en werkingsnormen van de lokale politie met het oog op het waarborgen van een minimale gelijkwaardige dienstverlening aan de bevolking alsook in de omzendbrief GPI 58 betreffende politionele slachtofferbejegening in de geïntegreerde politie gestructureerd op twee niveaus.

De tussenkomst van de dienst politionele slachtofferbejegening is in beginsel kortdurend en is beperkt qua finaliteit en inhoud en is geenszins van therapeutische of gespecialiseerde aard. Slachtoffers die een meer langdurige of meer gespecialiseerde vorm van ondersteuning nodig hebben, worden dan ook actief doorverwezen naar andere, meer gespecialiseerde diensten slachtofferzorg.

Artikel 17

De doorverwijzing naar de diensten slachtofferhulp, slachtofferonthaal of andere gespecialiseerde diensten of personen die slachtofferzorg aanbieden mag niet enkel afhankelijk gesteld worden van de categorie of ernst van het misdrijf. De gevolgen van de feiten en de daaruit voortvloeiende noden en behoeften die het slachtoffer ondervindt, zijn uniek. Elk individueel slachtoffer dient het aanbod van doorverwijzing te krijgen ongeacht de categorie of ernst van de feiten. De doorverwijzing mag dan ook niet gekoppeld zijn aan de omschrijving van het misdrijf, maar eerder aan de impact die het misdrijf heeft gehad op het slachtoffer alsook de noden en behoeften die het slachtoffer heeft als gevolg van het misdrijf.

Artikel 18

Dit artikel regelt de doorverwijzing naar de diensten slachtofferhulp en slachtofferonthaal, rekening houdend met de bepalingen van de AVG, met behoud van de verplichtingen die voortvloeien uit regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. Opdat de diensten slachtofferhulp en slachtofferonthaal de gepaste slachtofferzorg op maat kunnen aanbieden, is het cruciaal dat zij over de nodige gegevens van het slachtoffer (met inbegrip van nabestaanden en naastbestaanden) en het dossier beschikken.

In eerste instantie moeten zij weten aan wie een aanbod te doen en hebben zij aldus de nodige identiteitsgegevens van het slachtoffer nodig (familienaam, voornaam, geboortedatum, rijksregisternummer, geslacht) of kennis hebben over de hoedanigheid van de doorverwezen persoon (wanneer het bijvoorbeeld een nabestaande betreft en geen rechtstreeks slachtoffer). Het is hierbij ook belangrijk dat het slachtoffer de nodige informatie krijgt op een manier die voor hem begrijpelijk is. In dit verband is het dan ook belangrijk dat de bevoegde diensten slachtofferzorg bij het ontvangen van de doorverwijzing kennis hebben van de taal van het slachtoffer, zodat zij zich hierop kunnen organiseren. Idealiter wordt het slachtoffer geïdentificeerd aan de hand van het rijksregisternummer. Een rijksregisternummer laat een unieke identificatie van het desbetreffende slachtoffer toe, wat cruciaal is in de toeleiding naar een goede slachtofferzorg. De diensten slachtofferhulp dienen het rijksregisternummer te verwerken in het kader van het dossierbeheer in het belang van de zorgvuldige en correcte bejegening van het slachtoffer. Deze verwerking is mogelijk op basis van art. 10 van het Decreet betreffende het Algemeen Welzijnswerk van 8 mei 2009 en is kennelijk noodzakelijk ten behoeve van een goede vervulling van de wettelijke taakstelling(en) van het CAW, zoals bedoeld in artikel 6 en 7 van dit zelfde decreet. Voor personen die niet ingeschreven zijn in het rijksregister maar die toch een relatie hebben met de Belgische overheden, kan het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid (bis-nummer) worden overgemaakt. Aangezien de machtiging van het CAW enkel betrekking heeft op de verwerking van het rijksregisternummer en niet strekt tot de consultatie van de gegevensbank met betrekking tot andere gegevens, is de verwerking van het rijksregisternummer niet overmatig te noemen.

Daarnaast moeten de diensten ook de nodige contactgegevens (domicilie en verblijfsadres, telefoonnummer, emailadres) van het slachtoffer ontvangen. Met uitzondering van het adres, kunnen deze niet uit het rijksregister worden gehaald. In het kader van een snelle en persoonlijke contactname is het dan ook van belang dat de diensten slachtofferhulp en slachtofferonthaal het telefoonnummer en emailadres van het slachtoffer verkrijgen. Onderzoek toont immers aan dat slachtoffers een

voorkeur geven aan een proactieve en telefonische contactname.[3] Verder komt deze bepaling overeen met de aanbeveling van het Instituut voor de gelijkheid van mannen en vrouwen[4] waarin aan justitieassistenten wordt aanbevolen om gebruik te maken van het emailadres of telefoonnummer om het slachtoffer te contacteren.

Onderzoek toont aan dat slachtoffers het als een meerwaarde zien dat er bij de doorverwijzing al enkele grote lijnen meegegeven worden aan de andere dienst over de reden van de doorverwijzing, zodat het slachtoffer zijn verhaal zo weinig mogelijk opnieuw moet doen.[5] Daarom wordt het slachtoffer in ieder geval actief bevraagd over het feit of hij wenst dat er bijkomende informatie wordt doorgegeven.

Indien het slachtoffer wenst dat er bijkomende informatie wordt doorgegeven, moet in overleg met het slachtoffer een ruimere omschrijving dan de kwalificatie van de feiten meegegeven worden. Aangezien het niet toekomt aan de politie om te beoordelen of het overmaken van een ruimere omschrijving van de feiten een schending uitmaakt van het geheim van het onderzoek, zou de politiemedewerker hiervoor in principe steeds een akkoord moeten hebben van de bevoegde magistraat. Om overbelasting van de diensten te voorkomen en te vermijden dat een politiemedewerker in elke concrete situatie deze specifieke vraag moet stellen, is het aangewezen dat het College van procureurs-generaal hiervoor richtlijnen opstelt. In afwachting van de opmaak van dergelijke richtlijnen, wordt de werkwijze gehanteerd dat de omschrijving van de feiten zoals bepaald in artikel 18, §3, tweede lid, 1°, van het akkoord enkel de kwalificatie van de feiten betreft.

Het overmaken van aanvullende informatie laat toe het aanbod van de diensten af te stemmen op het slachtoffer (bijvoorbeeld inzake beschikbaarheid) en aan te doen sluiten op de aangeboden expertise van andere tussenkomende slachtofferzorg (met het oog op doorverwijzing naar andere diensten).

Er kunnen dan ook bijzondere persoonsgegevens van het slachtoffer verwerkt worden in de zin van artikel 9 en 10 van de AVG. Het gaat hier enerzijds over persoonsgegevens betreffende strafbare feiten (verbalisant; nummer van het proces-verbaal; datum van de feiten, omschrijving van de feiten). Anderzijds kan mogelijks uit de beperkte informatie die wordt uitgewisseld ook een indicatie van de lichamelijke of geestelijke gezondheidstoestand van het slachtoffer worden afgeleid (bijvoorbeeld wanneer een slachtoffer aangeeft wat de geleden schade is of informatie meegeeft over andere diensten waarnaar hij is doorverwezen). Het is dan ook cruciaal dat het slachtoffer instemt met de uitwisseling van deze persoonsgegevens, met het oog op contactname en inschatting van de noden en behoeften van het slachtoffer, zodat een kwaliteitsvolle, zorgvuldige en correcte ondersteuning en begeleiding van het slachtoffer georganiseerd kan worden. Deze instemming dient minstens mondeling te gebeuren. In elk geval zullen de politiemedewerkers en de medewerkers van de dienst politionele slachtofferbejegening er bij de toepassing van deze bepaling over moeten waken dat het slachtoffer daadwerkelijk de gelegenheid krijgt om zijn instemming op vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wijze te geven.

Het is geenszins de bedoeling dat de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening de gegevens van het slachtoffer zoals bepaald in artikel 18, §3, opneemt in het proces-verbaal. De politie houdt bij het overmaken van informatie steeds rekening met het geheim van het onderzoek.

---

[3] L. VERBEKE en M. HOUBEN, *Onderzoek naar de bevindingen en verbetervoorstellen van slachtoffers, opdrachtgevers en advocatuur met betrekking tot de dienst slachtofferonthaal van de Justitiehuizen*, Leuven, UCLL, 2022, 164.

[4] INSTITUUT VOOR DE GELIJKHEID VAN VROUWEN EN MANNEN, *Aanbeveling nr. 2022/R/006 betreffende het geheimhouden van adresgegevens van slachtoffers gendergerelateerd geweld*, 9. (zie: aanbeveling_2022r006_aangaande_het_geheimhouden_van_adresgegevens_van_slachtoffers.pdf (belgium.be))

[5] L. VERBEKE en M. HOUBEN, *Onderzoek naar de bevindingen en verbetervoorstellen van slachtoffers, opdrachtgevers en advocatuur met betrekking tot de dienst slachtofferonthaal van de Justitiehuizen*, Leuven, UCLL, 2022, 71.

Artikel 19

Naast het aanbod van de diensten slachtofferhulp en slachtofferonthaal, kan de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening ook een aanbod tot doorverwijzing doen naar meer gespecialiseerde hulpverlening binnen de slachtofferzorg zoals bijvoorbeeld de ZSG of lotgenotengroepen. Op het attest van klachtneerlegging kan het slachtoffer alvast de nodige informatie over de diensten slachtofferhulp en slachtofferonthaal terugvinden. Deze wordt eveneens mondeling toegelicht en op basis van de actuele noden en behoeften van het slachtoffer uitgebreid met informatie over meer gespecialiseerde diensten binnen de regio.

Artikel 20

Sommige groepen slachtoffers zijn extra kwetsbaar en hebben bijzondere behoeften. Voor slachtoffers van partnergeweld wordt in de omzendbrief nr. 20/2020 van het College van procureurs generaal bij de hoven van beroep een hercontactname voorzien. Ook voor minderjarige slachtoffers, slachtoffers van intrafamiliaal geweld en seksueel geweld, en terrorisme volstaat een eenmalig aanbod vaak niet en is een hercontactname aangewezen in overeenstemming met de geldende richtlijnen in het perspectief van de noodzakelijke aandacht voor nazorg. Voor andere categorieën van feiten is het een individuele beoordeling van de politiemedewerker om deze hercontactname al dan niet te doen. Er dient in dit geval bijzondere aandacht te gaan naar het slachtoffer dat in eerste instantie geen specifieke noden of behoeften tot doorverwijzing geuit heeft of die geen toestemming gaf om hun gegevens door te geven voor een doorverwijzing.

Artikel 21

De beslissing van het slachtoffer om al dan niet in te gaan op het aanbod of het aanbod te weigeren wordt niet vermeld in het proces-verbaal. Hiervoor zijn verschillende redenen. Ten eerste leert de ervaring dat sommige slachtoffers aanvankelijk niet ingaan op het voorstel tot doorverwijzing of dit weigeren en later hun aanvankelijke beslissing herzien, waardoor zij na verloop van tijd toch doorverwezen worden. Een vermelding van het niet ingaan op het aanbod of weigering van het aanbod zou in dit geval dan ook weinig waarde hebben. Verder wordt de vermelding soms gebruikt door advocaten om een vergoeding voor de kosten van de psychologische zorg van slachtoffers te laten afwijzen, wat een vorm van secundaire victimisatie kan inhouden die te allen tijde vermeden moet worden. Evenzo maakt het proces-verbaal deel uit van het strafdossier. Op verschillende tijdstippen kan de verdachte of dader inzage verzoeken in het dossier en alzo kennisnemen van deze beslissing.

Afdeling 2. Dienst slachtofferhulp

Artikel 22

In Vlaanderen en Brussel bieden elf centra voor algemeen welzijnswerk binnen hun diensten slachtofferhulp aan slachtoffers slachtofferhulp en psychosociale begeleiding gekoppeld aan juridische ondersteuning.

Slachtofferhulp richt zich naar personen en hun na(ast)bestaanden en directe sociale omgeving die geconfronteerd worden met materiele, fysieke of morele schade als slachtoffer of getuige van een misdrijf, of een ramp. Daarnaast biedt Slachtofferhulp ook hulpverlening aan na(ast)bestaanden in gevallen van zelfdoding en aan alle betrokkenen bij een verkeersongeval.

Kenmerkend voor de omstandigheid waarin het slachtoffer van een ingrijpende gebeurtenis en diens omgeving zich bevindt, is het acute karakter, de verhoogde stresservaring, een getraumatiseerde beleving en de onverwachte en diepgaande impact van het verlies aan controle over de eigen

leefsituatie. Slachtofferschap kan kwetsbaarheid teweegbrengen op verschillende levensdomeinen (politioneel, juridisch, administratief, financieel, medisch, sociaal, relationeel, emotioneel,...). De aanpassing aan en/of het herstel van de geleden schade vergt tijd en kent geen vast chronologisch verloop en evolutie. Het is ook noodzakelijk om in het hulpaanbod rekening te houden met het gegeven dat mensen er vaak uit zichzelf niet toe komen om hulp te zoeken.
Daarom biedt Slachtofferhulp integrale, kosteloze en vertrouwelijke ondersteuning op maat van de cliënt. Deze ondersteuning heeft tot doel om terug te kunnen functioneren op die verschillende levensdomeinen en om secundaire victimisatie te voorkomen.

Inhoudelijk steunt het aanbod van Slachtofferhulp op vier pijlers. Binnen dit algemeen kader wordt een hulpaanbod uitgewerkt op maat van de noden van de cliënt. De hulp wordt ambulant en mobiel aangeboden. De duur van een interventie is afhankelijk van de vraag van de cliënt.

- Emotionele ondersteuning en begeleiding
  Doeltreffende psychosociale hulpverlening helpt te voorkomen dat de verwerking van een slachtoffer na een misdrijf vastloopt.
- Juridische ondersteuning en begeleiding
  De hulpverlener biedt informatie aan over de rechten van het slachtoffer, wat de weg van de klacht is en op welke manier schadevergoeding kan worden bekomen. Deze component van het aanbod wordt maximaal gegarandeerd door de expertise van een jurist bij de dienst slachtofferhulp van een CAW in te zetten.
- Praktische ondersteuning
  In de nasleep van een misdrijf of een traumatische ervaring zijn er heel wat praktische beslommeringen. De contacten en afspraken met bijvoorbeeld een advocaat of de verzekering, nemen vaak veel tijd en energie in beslag. Slachtofferhulp kan de cliënt bijstaan tijdens deze contacten.
- Toeleiding of doorverwijzing
  Indien nodig wordt de cliënt toegeleid naar onder meer advocatuur, therapie, medische sector of lotgenotenverenigingen. Bij de doorverwijzing naar de diensten slachtofferonthaal kunnen eveneens persoonsgegevens worden uitgewisseld. Ook de uitwisseling van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 en 10 van de algemene verordening gegevensbescherming kunnen hierbij plaatsvinden.

Slachtofferhulp is toegankelijk voor alle slachtoffers, ongeacht of zij een klacht indienden of niet. In dit kader vormen de diensten slachtofferhulp dan ook een duidelijk aanspreekpunt voor slachtoffers, ongeacht hun (juridisch) statuut.

Artikel 23

Telkens wanneer de dienst slachtofferhulp een doorverwijzing ontvangt van de politie of de dienst slachtofferonthaal, zal zij deze in kennis stellen dat zij met het slachtoffer contact heeft opgenomen. Dit artikel heeft enkel betrekking op de zogenaamde 'automatische feedback' vanuit de dienst slachtofferhulp. Voor sommige slachtoffers is het echter van belang dat de betrokken diensten (informele) contacten onderhouden en aan elkaar de nodige informatie overmaken opdat zij snel en efficiënt worden geholpen en zo hun parcours doorheen het systeem wordt vergemakkelijkt.[6] Rekening houdend met het beroepsgeheim en afhankelijk van de noden en behoeften van het slachtoffer is het dan ook niet uitgesloten dat er in samenspraak en met instemming van het slachtoffer noodzakelijke, pertinente en gerichte informatie (need to know) overgemaakt wordt aan de politie of de dienst slachtofferonthaal met het oog op verdere ondersteuning, begeleiding of bescherming van het slachtoffer.

[6] L. VERBEKE en M. HOUBEN, *Onderzoek naar de bevindingen en verbetervoorstellen van slachtoffers, opdrachtgevers en advocatuur met betrekking tot de dienst slachtofferonthaal van de Justitiehuizen*, Leuven, UCLL, 2022, 69.

Afdeling 3. Parket en rechtbank

Artikel 24

Op basis van artikel 3bis V.T.Sv. dient elk slachtoffer *correct en zorgvuldig bejegend te worden* in het bijzonder door hen *de nodige informatie ter beschikking te stellen en door hen in contact te brengen met slachtofferonthaal.* Gelet op de algemene informatieplicht vervat in voornoemd artikel is het in eerste instantie aan de magistraten en aan het personeel van de parketsecretariaten en de griffies om het slachtoffer algemene informatie te verstrekken, bijvoorbeeld over het statuut van benadeelde persoon of de burgerlijke partijstelling, de actuele stand van zaken in de procedure, het gevolg dat aan een feit gegeven wordt of de datum van de terechtzitting. In het kader van de strafuitvoering gaat het bijvoorbeeld over de in kennis stelling van het slachtoffer over de vrijlating of de ontsnapping van de dader. Ook informatie over de mogelijkheden om schadevergoeding te krijgen en de mogelijkheid tot bemiddeling tussen slachtoffer en verdachte is vervat in deze informatieplicht.

Een correct en zorgvuldig onthaal kan echter ook nog andere vormen aannemen. Het kan bijvoorbeeld ook betrekking hebben op het voorzien van aangepaste ruimtes voor slachtoffers zoals voorzien in artikel 10 in dit akkoord (wachtruimtes, plek in de zittingszaal,…) of de terbeschikkingstelling van specifieke voor de opvang van slachtoffers bestemde lokalen die de continuïteit van de opvang van slachtoffers waarborgt.

Artikel 25

De parketten en rechtbanken worden in het kader van hun opdracht bijgestaan door de diensten slachtofferonthaal. Deze bijstand ontlast de parketten en rechtbanken niet van hun eigen verplichting tot slachtoffer*onthaal* zoals bepaald in artikel 3bis V.T.Sv.

Afdeling 4. Dienst slachtofferonthaal

Artikel 26

Er is een dienst slachtofferonthaal in elke afdeling van een gerechtelijk arrondissement.

De diensten slachtofferonthaal behoren dan wel tot de afdeling Justitiehuizen van het Agentschap Justitie en Handhaving van de Vlaamse Gemeenschap, toch zijn de diensten in de meeste gevallen gelokaliseerd binnen het parket van de procureur des Konings of het justitiepaleis. Op die manier kunnen de justitieassistenten in voortdurend contact blijven met de magistraten en het personeel van de parketten en rechtbanken en een nauwe samenwerking en vertrouwensrelatie opbouwen en in stand houden. De justitieassistenten vervullen dan ook een brugfunctie tussen het slachtoffer en de magistratuur en zijn in die zin dan ook een aanspreekpunt voor slachtoffers binnen het parket en rechtbank.

De justitieassistent komt tussen op vraag van een magistraat, op basis van een schriftelijke vatting. Hij kan ook tussenkomen op vraag van het slachtoffer of een professionele derde. In dit geval licht hij de magistraat die belast is met het strafdossier in over zijn tussenkomst en vraagt ook voor deze tussenkomst een vatting.

De diensten slachtofferonthaal kunnen het slachtoffer tijdens de hele gerechtelijke procedure (vanaf de klachtneerlegging tot en met de uitvoering van de straf of de internering):

- algemene informatie verstrekken over de gerechtelijke procedure en over de rechten die het slachtoffer heeft in dit kader;

- specifieke informatie verstrekken. Mits toestemming van de magistraat hebben de justitieassistenten immers toegang tot het gerechtelijk dossier waardoor zij het slachtoffer ook specifieke informatie kunnen geven over hun dossier en over de lopende procedure. Het kan bijvoorbeeld gaan over informatie over een eventuele autopsie, de gestelde of geplande onderzoeksdaden of de invrijheidstelling van een verdachte of dader;
- bijstand en ondersteuning bieden zoals bijvoorbeeld bij de burgerlijke partijstelling, de wedersamenstelling, de inzage van het dossier, de teruggave van overtuigingstukken, een gesprek met de parketmagistraat of onderzoeksrechter, de verschillende stappen in de uitvoering van de straf of van de internering en tijdens de zittingen voor de rechtbank (zoals jeugdrechtbank, correctionele rechtbank, politierechtbank, hof van beroep, onderzoeksgerecht, hof van assisen, strafuitvoeringsrechtbank);
- praktische ondersteuning bieden. Opdat slachtoffers bepaalde rechten kunnen doen gelden moeten zij bepaalde documenten opmaken (vb. verklaring benadeelde partij, burgerlijke partij, slachtofferfiche). De diensten slachtofferonthaal kunnen slachtoffers hierin ondersteunen. Zij kunnen slachtoffers ook bijstaan in het maken van contacten en afspraken maken met bijvoorbeeld het parket of de griffie wanneer dit nodig zou zijn;
- doorverwijzen naar de andere diensten in functie van de noden en behoeften van het slachtoffer. Bij de doorverwijzing naar de diensten slachtofferhulp kunnen eveneens persoonsgegevens worden uitgewisseld. Ook de uitwisseling van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 en 10 van de algemene verordening gegevensbescherming kunnen hierbij plaatsvinden.

Daarnaast signaleren de diensten slachtofferonthaal de moeilijkheden of problemen waarmee slachtoffers geconfronteerd worden in hun contacten met de gerechtelijke instanties en formuleren concrete voorstellen of zoeken mee naar oplossingen voor de geformuleerde problemen. Naar aanleiding van hun tussenkomst in concrete dossiers sensibiliseren de diensten slachtofferonthaal de gerechtelijke actoren voor de specifieke behoeften en de rechten van de slachtoffers en staan mee in voor de opvolging van structurele problemen die verband houden met de tussenkomst van andere diensten zoals de parketadministratie, de politiediensten en de hulpverlening.

Artikel 27

Telkens wanneer de dienst slachtofferonthaal een doorverwijzing ontvangt van de politie of de dienst slachtofferhulp, zal zij deze in kennis stellen dat zij met het slachtoffer contact heeft opgenomen. Afhankelijk van de noden en behoeften van het slachtoffer alsook in samenspraak en met instemming van het slachtoffer kan noodzakelijke, pertinente en gerichte informatie (need to know) overgemaakt wordt aan de doorverwijzende dienst slachtofferhulp of doorverwijzende politiedienst met het oog op verdere ondersteuning, begeleiding of bescherming van het slachtoffer. De dienst slachtofferonthaal houdt hierbij rekening met het geheim van het onderzoek.

In overeenstemming met de omzendbrief nr. 16/2012 van het College van procureurs-generaal bij de hoven van beroep betreffende het slachtofferonthaal op parketten en rechtbanken (verder: COL 16/2012) stelt de dienst slachtofferonthaal hun tussenkomst ter kennis aan het secretariaat van het parket indien het slachtoffer positief reageert op het dienstaanbod.

Afdeling 5. Omgaan met persoonsgegevens

Artikel 28

Dit artikel heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens door de bevoegde actoren van dit hoofdstuk. De verwerking van deze persoonsgegevens wordt conform de algemene verordening gegevensbescherming als rechtmatig beschouwd omdat de verwerking noodzakelijk is voor de

vervulling van een taak van algemeen belang, meer bepaald het dossierbeheer in het belang van de zorgvuldige en correcte bejegening van het slachtoffer.

De verwerking van persoonsgegevens houdt in dat er mogelijks ook persoonsgegevens met betrekking tot artikel 9, eerste lid (bijvoorbeeld persoonsgegevens over de gezondheid van de betrokkenen) en artikel 10 (bijvoorbeeld gegevens over strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten) van de algemene verordening gegevensbescherming worden gedeeld tussen de bevoegde actoren. De verwerking van deze bijzondere categorieën van persoonsgegevens wordt als rechtmatig beschouwd omdat de verwerking ervan noodzakelijk is om redenen van zwaarwegend belang, als bepaald in artikel 3*bis* van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering.

De tweede paragraaf van dit artikel verduidelijkt dat de dienst slachtofferhulp, de dienst slachtofferonthaal, de politie met inbegrip van de politionele slachtofferbejegening en de parketten en rechtbanken elks hun eigen verwerkingsverantwoordelijken hebben, die krachtens de wet of decreet worden aangewezen en dat deze verwerkingsverantwoordelijken ieder wat hen betreft optreden als verwerkingsverantwoordelijke binnen de hen toegewezen bevoegdheden. Bijkomend dient elke actor zijn eigen overeenkomstige bewaartermijnen te respecteren, rekening houdend met de wettelijke en reglementaire bepalingen van iedere actor en het principe van opslagbeperking.

Elke actor vermeld in dit hoofdstuk en die betrokken is bij de verwerking van persoonsgegevens, dient de passende maatregelen te nemen ter beveiliging van de persoonsgegevens. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast. De specifieke maatregelen van elke actor worden ingeschreven in de nodige protocollen.

De derde paragraaf van dit artikel bepaalt dat het slachtoffer goed geïnformeerd moet worden over de verwerking van diens persoonsgegevens en dat voor het slachtoffer duidelijk is wat diens rechten zijn en tot wie die zich moeten richten voor de uitoefening van diens rechten. Elke verwerkingsverantwoordelijke die betrokken is bij de verwerking van persoonsgegevens voor de verschillende actoren vermeld in dit hoofdstuk dienen dan ook passende maatregelen te nemen opdat het slachtoffer informatie over de verwerking van persoonsgegevens ontvangt op een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in een duidelijke en eenvoudige taal.

HOOFDSTUK 6. OVERLEGSTRUCTUREN

Een geïntegreerd en gecoördineerd slachtofferbeleid vereist de nodige samenwerking tussen de diensten slachtofferzorg op het terrein als de nodige samenwerking op beleidsniveau. Om de doelstellingen van het akkoord te bereiken worden dan ook overlegstructuren geïnstalleerd die deze samenwerking formaliseren. Dit overleg dient te gebeuren op verschillende niveaus, nl. op het regionale vlak, ofwel het niveau van (de afdelingen van) het gerechtelijk arrondissement als op Vlaams beleidsniveau.

Afdeling 1. Arrondissementeel niveau

Artikel 29

Op arrondissementeel niveau zal de arrondissementele raad voor het slachtofferbeleid (verder: de raad) de plaatselijke actoren die betrokken zijn bij de ondersteuning van slachtoffers verenigen met het oog op concretisering en implementatie van de bepalingen van dit akkoord.

In elk gerechtelijk arrondissement komt een raad samen. Voor wat betreft het territorium van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt een apart akkoord opgemaakt. Dit akkoord is echter niet van

toepassing op het administratief grondgebied van Halle-Vilvoorde. In overeenstemming met het advies nr. 65.799/1 van de Raad van State van 20 mei 2019 is het aangewezen dat er in het gerechtelijk arrondissement Brussel twee arrondissementele raden naast elkaar bestaan die respectievelijk bevoegd zijn voor het grondgebied van het bestuurlijk arrondissement Halle-Vilvoorde en het bestuurlijk arrondissement Brussel en die worden voorgezeten door hun respectievelijke procureurs des Konings. Het College van procureurs-generaal stelt in haar advies van 2 juni 2020 voor dat de betrokken raden gezamenlijk kunnen vergaderen wanneer thema's worden besproken die voor beide afdelingen van belang zijn. De praktische uitwerking dient volgens het College van procureurs-generaal uitgewerkt te worden door aanpassing van de COL 16/2012 betreffende het slachtofferonthaal op parketten en rechtbanken, waarin punt 7.2. is gewijd aan de raad.

De raad zal de genomen afspraken in het kader van de concretisering en implementatie opvolgen en evalueren. De evaluatie gebeurt minstens aan de hand van tweejaarlijks een verslag dat zij overmaakt aan de commissie.

Om effectief te komen tot een gecoördineerd integraal en geïntegreerd slachtofferbeleid is de installatie van een coördinatie- en beslissingsorgaan vereist dat voorziet in beleidsafstemming en opvolging van de uitvoering van de beleidsbeslissingen. De rol van de raad wordt daarom versterkt door in te zetten op coördinatie tussen de bevoegde actoren, afstemming en informatiedoorstroming inzake hun opdrachten rond slachtofferzorg.

Voor bepaalde groepen van slachtoffers (vb. minderjarigen) of slachtoffers van specifieke feiten (vb. seksueel geweld, terrorisme, intrafamiliaal geweld) kan er in aanvulling van dit akkoord een verder doorgedreven samenwerking uitgewerkt worden met gespecialiseerde en/of categoriale diensten slachtofferzorg. De arrondissementele raden kunnen in dit kader dan ook afspraken maken inzake de samenwerking en doorverwijzing door de bevoegde diensten slachtofferzorg naar meer gespecialiseerde (categoriale) slachtofferzorg en vice versa in uitvoering en in aanvulling van dit akkoord. Het betreffen hierbij niet de bilaterale afspraken tussen één van de diensten binnen de klassieke triade en gespecialiseerde en/of categoriale diensten slachtofferzorg. Deze worden niet uitgewerkt in de arrondissementele raden, maar wel toegelicht. Samenwerkingsafspraken en protocollen tussen enerzijds twee of alle drie de diensten slachtofferzorg van de klassieke triade en anderzijds andere gespecialiseerde en/of categoriale diensten worden wel in de schoot van de raad uitgewerkt.

Artikel 30

De raad stelt tweejaarlijks een verslag op met betrekking tot de wijze waarop er binnen haar arrondissement uitvoering werd gegeven aan de doelstelling van het akkoord. De commissie zal een voorstel opmaken van concrete items die in het verslag aan bod moeten komen. Op deze manier wordt in elk arrondissement dezelfde informatie verzameld en gebundeld, wat een effectieve vergelijking en analyse op Vlaams niveau mogelijk maakt.

Artikel 31-32

De samenstelling van de raad waarborgt dat de instanties die op arrondissementeel niveau betrokken zijn bij het slachtofferbeleid, vertegenwoordigd worden in de raad. Deze minimale samenstelling kan op uitnodiging van de voorzitter worden aangevuld naargelang de inhoud van de vergaderingen. De raad wordt voorgezeten door de procureur des Konings of de verbindingsmagistraat belast met het slachtofferonthaal binnen het gerechtelijke arrondissement of de afdeling van het gerechtelijke arrondissement. Een goede voorbereiding van de vergaderingen van de raad maakt dat alle leden tijdig binnen hun eigen sector of organisatie de nodige afstemming kunnen zoeken over de punten die ter bespreking liggen. Aangezien van de raden verwacht wordt dat zij het akkoord op het terrein verder

implementeren, wordt verwacht dat de aanwezige leden (na afgetoetst te hebben binnen de eigen hiërarchie) het mandaat binnen hun eigen organisatie hebben gekregen om mee beslissingen te nemen. Deze garantie maakt van de raad een slagkrachtig orgaan dat op arrondissementeel niveau mee sturing kan geven aan de implementatie van een gecoördineerd en integraal slachtofferbeleid. De wijze waarop dit alles dient te gebeuren, wordt vastgelegd in een huishoudelijk reglement.

Wanneer er op niveau van de arrondissementsafdeling problemen gesignaleerd worden die de opdrachten van het netwerk slachtofferzorg overstijgen, is het noodzakelijk dat deze punten tijdig worden opgepikt en besproken worden op de raad. Hiertoe kan de raad een permanente of ad-hoc werkgroep oprichten die (overkoepelend over de netwerken heen) de (de agenda van de) raad voorbereidt en opvolgt. Hierbij kan gedacht worden aan het bundelen en analyseren van de problemen die zich in de praktijk voordoen en voorstellen tot verbetering uitwerken. Deze kunnen vervolgens als afgewerkte producten voorgelegd worden aan de raad ter goedkeuring, zodat deze beleidsbeslissingen kan nemen in overeenstemming met het akkoord.

De raad stelt een huishoudelijk reglement op. De vermelde deelnemers duiden zelf hun vertegenwoordigers aan.

Afdeling 2. Niveau van de arrondissementsafdeling

Het akkoord moet een naadloze overgang waarborgen van de slachtofferzorg die wordt verleend door de politiediensten, de diensten slachtofferhulp, de diensten slachtofferonthaal, alsook van andere (soms meer gespecialiseerde) diensten slachtofferzorg. Aangezien tussen deze diensten geen hiërarchische band, maar wel een functionele band heerst, is periodiek overleg vereist, willen zij een continue slachtofferzorg kunnen aanbieden aan slachtoffers.

Artikel 33

Het netwerk wordt georganiseerd op niveau van de gerechtelijke arrondissementsafdelingen. Om versnippering te voorkomen, kan ervoor geopteerd worden om de werking van het netwerk af te stemmen op reeds bestaande netwerken, met name in die gevallen waarbij dezelfde actoren zoals de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) of justitiehuizen zijn betrokken en voor zover in deze netwerken dezelfde thema’s inzake slachtofferzorg besproken worden.

Artikel 34

Het netwerk slachtofferzorg (verder: netwerk) heeft als opdracht de operationele samenwerking op het terrein vorm te geven. Het akkoord en het referentiedocument vormen de basis voor een uniforme werkwijze binnen Vlaanderen. Voor de concrete (praktische en methodologische) uitwerking op het terrein kunnen er echter multilaterale samenwerkingsafspraken gemaakt worden tussen de diensten en eventuele andere diensten slachtofferzorg. Bilaterale samenwerkingsafspraken kunnen toegelicht worden op het netwerk.

Een andere essentiële opdracht van het netwerk bestaat erin de problemen waarmee zij in de praktijk geconfronteerd worden te bespreken en op zoek te gaan naar manieren om deze problemen waar mogelijk gezamenlijk aan te pakken. Het netwerk wisselt hiertoe bijvoorbeeld goede praktijken uit of zet gezamenlijke projecten op die tot doel hebben de rechten van het slachtoffer te garanderen en alzo secundaire victimisatie te voorkomen.

Indien de gesignaleerde problemen de opdrachten en mogelijkheden van het netwerk overstijgen, zullen zij geagendeerd worden op de raad. De formalisering van het netwerk biedt op deze manier de

mogelijkheid om bij de beleidsontwikkeling op arrondissementeel niveau rekening te houden met de ontwikkelingen op het terrein, zodat het beleid ook bottom-up tot stand kan komen.

Het voorzitterschap en het secretariaat van het netwerk wordt jaarlijks afwisselend opgenomen door een vertegenwoordiger van de dienst slachtofferonthaal, de dienst voor politionele slachtofferbejegening en de dienst slachtofferhulp. Gezien een gerechtelijk arrondissement verschillende politiezones en bijgevolg ook verschillende diensten voor politionele slachtofferbejegening kan bevatten, maken deze diensten onderling afspraken over de opname van het alternerend voorzitterschap en secretariaat.

Aangezien het slachtofferlandschap voortdurend in beweging is, is het quasi onmogelijk om alle actoren die betrokken zijn in de brede slachtofferzorg op te nemen in het akkoord. Het is daarom van belang om binnen de voorziene overlegstructuren de mogelijkheid te voorzien om (meer) gespecialiseerde (slachtoffer)zorg te betrekken en samenwerkingsafspraken mee te maken. Om te verzekeren dat het netwerk breder is dan de partners uit de klassieke triade, moet de voorzitter van het netwerk dan ook een appel doen op andere diensten slachtofferzorg, wiens werkingsgebied valt binnen dezelfde gerechtelijke arrondissementsafdeling van het netwerk om deel uit te maken van het netwerk. In dit kader is het dan ook van belang dat er binnen het netwerk steeds werk gemaakt wordt van de opmaak van een sociale kaart alsook een overzicht van de bestaande netwerken inzake slachtofferzorg met dezelfde partners binnen de regio. Op basis hiervan kan de voorzitter dan ook een agenda uitsturen naar organisaties en slachtoffervereningingen die vervolgens -op basis van de agenda- kunnen aansluiten of expliciet uitgenodigd kunnen worden.

De voorzitter van het netwerk nodigt alleszins vertegenwoordigers uit van netwerkorganisaties die binnen de regio slachtofferzorg aanbieden aan slachtoffers van intrafamiliaal geweld zoals de FJC, slachtoffers van seksueel geweld zoals de ZSG alsook het vertrouwenscentrum kindermishandeling (VK). In die zin moet het netwerk gezien worden als een verbreding van de bestaande welzijnsteams (dewelke in de toekomst dan ook verder zullen bestaan onder de naam netwerk slachtofferzorg).

Artikel 35

Om de informatiedeling tussen de verschillende netwerken te garanderen, wordt er een vertegenwoordiger van een dienst die een provinciale werking heeft, afgevaardigd om deel te nemen aan de vergaderingen van de verschillende netwerken. De verbindingspersoon staat in voor een vlotte en tijdige informatiedeling tussen de netwerken onderling enerzijds en de netwerken en de raad anderzijds.

Afdeling 3. Vlaams niveau

Artikel 36

Hoewel dat het territoriaal toepassingsgebied van dit akkoord beperkt is tot het Nederlandse taalgebied, is de Vlaamse commissie slachtofferzorg samengesteld uit vertegenwoordigers van zowel federale als gemeenschapsinstellingen. De commissie is dan ook bevoegd voor de taken omschreven in dit samenwerkingsakkoord die van toepassing zijn op het Nederlandse taalgebied.

De oprichting van de commissie komt tegemoet aan de doelstelling van het akkoord om te komen tot een geïntegreerd en gecoördineerd Vlaams slachtofferbeleid. Het beleid van de bevoegde overheden die elks vanuit hun bevoegdheid een slachtofferbeleid uitvoeren, kan bij monde van de commissie op elkaar afgestemd worden.

De vermelde entiteiten en organisaties in paragraaf 2 duiden zelf hun vertegenwoordigers aan.

De commissie kan ad hoc vertegenwoordigers uitnodigen. Gezien de specifieke aandacht die in dit akkoord wordt besteed aan minderjarige slachtoffers, slachtoffers van seksueel- en intrafamiliaal geweld en slachtoffers van terroristische misdrijven, is het aanbevolen om vertegenwoordigers uit deze (gespecialiseerde) zorg bij de commissie te betrekken om advies te verlenen over punten waarvoor zij een specifieke bevoegdheid of deskundigheid hebben.

Opdat er een duidelijke informatiedeling en -doorstroming is tussen de raden en de commissie, zal er steeds een lid van de commissie deelnemen aan de raden. Het is immers belangrijk dat gesignaleerde problemen tijdig opgevangen worden op beleidsniveau.

Artikel 37

De commissie stelt een gezamenlijk referentiedocument op waarin de principes die aan de basis liggen van een slachtoffervriendelijke basishouding verder uitgewerkt worden. Het betreft een evolutief document dat indien nodig aangepast kan worden, zodat het afgestemd blijft op de (uitgebreide kennis van) de noden en behoeften van slachtoffers en eventuele veranderingen binnen de sectoren.

De commissie zal de implementatie van het akkoord in de praktijk evalueren. Aan de hand van (een analyse van) een tweejaarlijkse vooruitgangsrapportage van de arrondissementele raden. Zij bundelt en analyseert deze verslagen met het oog op rapportage aan de betrokken ministers in het akkoord. Om deze evaluatie terdege uit te kunnen voeren, zal de commissie een voorstel opmaken van concrete items die in het verslag aan bod moeten komen. Op deze manier wordt in elk arrondissement dezelfde informatie verzameld en gebundeld, wat een effectieve vergelijking en analyse op Vlaams niveau mogelijk maakt.

Uit de evaluatie van het akkoord in 2009 door het Nationaal Forum voor slachtofferbeleid blijkt dat er onvoldoende samenwerking en/of informatiedoorstroming werd ervaren tussen en over de verschillende arrondissementele raden heen. De commissie voorziet daarom in een terugkoppeling van dit rapport aan de voorzitters van de raden.

De commissie geeft op vraag van de bevoegde overheden of op eigen initiatief advies over thema's of (overkoepelende) problemen inzake de verdere uitbouw van een geïntegreerd en gecoördineerd Vlaams slachtofferbeleid.

In het advies van de Raad van State betreffende het voorontwerp van wet tot instemming van het samenwerkingsakkoord slachtofferzorg tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest[7] wordt gesteld dat gemeenschappen en gewesten zich enkel kunnen verbinden voor zichzelf en niet voor andere gemeenschappen of gewesten. Als een landelijk overleg wenselijk is, dient hiervoor een afzonderlijk samenwerkingsakkoord ondertekend te worden.

HOOFDSTUK 7. SLOTBEPALINGEN

Artikel 38

Dit artikel regelt de budgettaire gevolgen die ten laste vallen van alle bevoegde overheden op grond van de bevoegdheidsverdeling.

[7] RvS 20 mei 2019, nr. 65798/1

Artikel 39-41

Deze artikelen hebben betrekking op de duur en de inwerkingtreding van het akkoord alsook de opheffing van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van 7 april 1998 inzake slachtofferzorg.

Elke bevoegde overheid kan het akkoord opzeggen mits een opzegtermijn van 9 maanden.

VOORONTWERP VAN DECREET
van 17 maart 2023

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2. Instemming wordt verleend met het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

ONTWERP VAN SAMENWERKINGSAKKOORD
van 17 maart 2023

Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg

Gelet op de artikelen 128, §1, 135 en 138 van de Grondwet;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid artikel 92bis, §1, gewijzigd door de bijzondere wet van 6 januari 2014;

Gelet op de Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ van de Raad;

Gelet op de Richtlijn 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad;

Overwegende dat de bevoegdheden inzake slachtofferzorg verdeeld zijn tussen de Federale staat en de Gemeenschappen en de Gewesten;

Overwegende dat deze versnippering van de bevoegdheden en de verspreiding van het personeel en van de bijhorende materiële en financiële middelen een doeltreffend, effectief, coherent en geïntegreerd slachtofferbeleid kunnen belemmeren;

Overwegende dat een structurele samenwerking tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap noodzakelijk is om tot een kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening aan slachtoffers te komen;

Overwegende dat een optimale en goed ontwikkelde slachtofferzorg secundaire victimisatie zo veel mogelijk moet beperken en alle gevolgen van het slachtofferschap in de mate van het mogelijke moet herstellen;

Overwegende dat de Grondwet en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de mogelijkheid voorzien dat de vermelde overheden een samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg sluiten;

De partijen:

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de federale regering, in de persoon van de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken;

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van de minister-president, de minister van Justitie en Handhaving en de minister van Welzijn;

Hun eigen bevoegdheden gezamenlijk uitoefenend, zijn overeengekomen hetgeen volgt:

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1. Voor de toepassing van dit akkoord wordt verstaan onder:

1° bevoegde actoren: de parketten en rechtbanken, de politie en de bevoegde diensten slachtofferzorg;

2° bevoegde diensten slachtofferzorg: de politionele slachtofferbejegening, de diensten slachtofferonthaal en de diensten slachtofferhulp;

3° bevoegde overheden: de ministers die over de bevoegdheden beschikken krachtens welke de ministers die dit akkoord ondertekenen, het akkoord gesloten hebben in naam van de partijen bij het akkoord;

4° dienst politionele slachtofferbejegening: de dienst binnen de federale en de lokale politie die enerzijds instaat voor de sensibilisering en voortgezette vorming van politieambtenaren inzake politionele slachtofferbejegening en anderzijds voor het bieden van gespecialiseerde slachtofferbejegening, zonder evenwel afbreuk te doen aan de wettelijke verplichtingen inzake slachtofferbejegening van elke individuele politieambtenaar;

5° dienst slachtofferhulp: één van de diensten binnen de centra voor algemeen welzijnswerk, erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, met als taak onder meer slachtofferhulp;

6° dienst slachtofferonthaal: de dienst van het justitiehuis die aan een slachtoffer tijdens de hele gerechtelijke procedure specifieke informatie, ondersteuning, bijstand en een gepaste doorverwijzing aanbiedt;

7° na(ast)bestaande: de rechthebbende van het slachtoffer of elke persoon die een duurzame affectieve relatie heeft met het slachtoffer;

8° politionele slachtofferbejegening: de bijstand aan een slachtoffer door de politie, die bestaat uit het onthaal en de eerste opvang van het slachtoffer, het verstrekken van basisinformatie aan het slachtoffer en het indien nodig doorverwijzen naar de gespecialiseerde diensten.

Deze bejegening houdt eveneens het onthaal en de bijstand in van personen die betrokken zijn bij een ongeval, een collectieve noodsituatie, een brand of een zelfdoding;

9° schade: een lichamelijk letsel, een geestelijk letsel, een psychisch lijden, een materieel of een financieel verlies.

10° slachtoffer: de natuurlijke persoon, evenals zijn na(ast)bestaanden, die als direct gevolg van een handelen of nalaten in strijd met de strafwetgeving schade heeft geleden of de natuurlijke persoon, evenals zijn na(ast)bestaanden die schade heeft geleden ten gevolge van feiten die aanleiding hebben gegeven tot een politionele of gerechtelijke tussenkomst ook al zijn de feiten geen inbreuk op de strafwetgeving;

11° slachtofferbeleid: het geheel van bestuursdaden van de Federale Staat, de Gemeenschappen, de provinciale en lokale overheden in verband met slachtofferzorg;

12° slachtofferhulp: de emotionele ondersteuning en begeleiding die aan slachtoffers wordt geboden bij het verwerkingsproces, het geven van informatie, advies en administratieve en praktische hulp en de gerichte en actieve doorverwijzing van slachtoffers. Deze hulp wordt verleend door de diensten slachtofferhulp.

Slachtofferhulp kan eveneens de ondersteuning, hulp en begeleiding inhouden van personen die betrokken zijn bij een ongeval, een collectieve noodsituatie, een brand of een zelfdoding;

13° slachtofferonthaal: de informatie en bijstand die aan het slachtoffer wordt gegeven in de verschillende fasen van de gerechtelijke procedure, die wordt verleend door de dienst slachtofferonthaal alsook door de magistraten en de personeelsleden en medewerkers van de parketten en de rechtbanken.

Slachtofferonthaal kan eveneens de informatie en bijstand inhouden aan personen die betrokken zijn bij een ongeval, een collectieve noodsituatie of een zelfdoding;

14° slachtofferzorg: de hulp- en dienstverlening sensu lato, die vanuit verschillende sectoren, hetzij politioneel, justitieel, sociaal, psychisch of medisch, aan een slachtoffer wordt geboden.

Hoofdstuk 2. Doelstelling

Art. 2. Dit akkoord beoogt een structurele samenwerking inzake de opdrachten slachtofferzorg die wordt opgenomen door de bevoegde actoren op het Nederlandse taalgebied om te komen tot een kwaliteitsvolle slachtofferzorg en secundaire victimisatie zo veel als mogelijk te voorkomen en te beperken.

De structurele samenwerking bedoeld in het eerste lid doet geen afbreuk aan de samenwerkingsverbanden tussen de bevoegde diensten slachtofferzorg en andere meer gespecialiseerde diensten die slachtofferzorg aanbieden, voor zover deze samenwerkingsverbanden rekening houden met de bepalingen van dit akkoord.

Art. 3. Met respect voor ieders duidelijk afgebakende bevoegdheden en verantwoordelijkheden, voeren de bevoegde overheden een beleid dat streeft naar een zorgvuldige en correcte ondersteuning en begeleiding van slachtoffers.

Voor de totstandkoming van een gecoördineerd, integraal en geïntegreerd slachtofferbeleid dient het beleid van de bevoegde overheden op elkaar afgestemd te worden. Hiervoor gaan de bevoegde overheden en de bevoegde actoren actief met elkaar in dialoog binnen de in dit akkoord voorziene overlegorganen.

In geval van onduidelijkheid op vlak van bevoegdheidsverdeling of verantwoordelijkheden verbinden de bevoegde overheden er zich toe zich niet te onttrekken aan hun verantwoordelijkheid, maar gezamenlijk op zoek gaan naar concrete oplossingen binnen de in dit akkoord voorziene overlegorganen.

Hoofdstuk 3: Bevoegdheden

Art. 4. De Federale Staat is bevoegd voor:

1° het beleid inzake politie en veiligheid en, in het bijzonder, de politionele slachtofferbejegening;

2° het strafrechtelijk beleid en in het bijzonder het gerechtelijk slachtofferbeleid. In dat kader waarborgt de Federale Staat de rechten van het slachtoffer binnen de gerechtelijke procedure, waaronder het verlenen van slachtofferonthaal.

Art. 5. De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor:

1° het beleid inzake bijstand aan personen, onder meer het maatschappelijk welzijn en de hulp- en dienstverlening aan slachtoffers;

2° de organisatie, de werking en de opdrachten van de justitiehuizen, in het bijzonder het slachtofferonthaal.

Hoofstuk 4. Verbintenissen

Afdeling 1. Algemene werkingsprincipes

Art. **6**. §1. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe dat de bevoegde actoren in hun contact met slachtoffers minstens de volgende werkingsprincipes zullen hanteren:

1° een positieve en participatieve basishouding aannemen, vertrekken vanuit het perspectief van het slachtoffer;

2° tijdig rekening houden met de individuele noden en behoeften van elk slachtoffer en hierbij in het bijzonder aandacht te hebben voor de specifieke behoeften van kwetsbare slachtoffers bijvoorbeeld het minderjarige slachtoffer en minderjarige kinderen van het slachtoffer;

2° informatie verstrekken op maat van het slachtoffer, rekening houdend met de individuele noden en behoeften van het slachtoffer, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het slachtoffer en de omstandigheden waarin het slachtoffer zich op dat moment bevindt;

3° de continuïteit van de aangeboden zorg verzekeren door op een warme manier de zorg over te dragen wanneer het aanbod van één of meer andere diensten beter aansluit bij de noden en behoeften van het slachtoffer.

De bevoegde overheden verbinden zich ertoe om via de diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheid vallen daarnaast een proactief, outreachende en aanklampende aanbod te voorzien voor elk slachtoffer.

§2. De bevoegde overheden verbinden er zich tenslotte toe de werkingsprincipes, bedoeld in paragraaf 1, in een gezamenlijk referentiedocument te concretiseren en te vertalen naar een uitgewerkte methodologie voor de uitvoering van de opdrachten en de samenwerking op het terrein tussen de bevoegde actoren.

De redactie van het referentiedocument is een verantwoordelijkheid van de Vlaamse commissie slachtofferzorg, bedoeld in artikel 37, §1, van dit akkoord.

Art. 7. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe dat de bevoegde actoren het slachtoffer waar nodig op een warme manier doorverwijst met het oog op gepaste slachtofferzorg, rekening houdend met de individuele noden en behoeften van het slachtoffer, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het slachtoffer en dat zij daarbij gebruik maken van de sociale kaart die is opgesteld door het netwerk slachtofferzorg, bedoeld in artikel 34, §1, 3° van dit akkoord.

Afdeling 2. Opleiding

Art. 8. §1. Met behoud van de toepassing van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, verbinden de bevoegde overheden zich ertoe een gepaste basisopleiding inzake slachtofferzorg te voorzien of te faciliteren voor alle medewerkers van de bevoegde actoren die onder hun bevoegdheid vallen van wie het waarschijnlijk is dat zij vanuit hun functie in persoonlijk contact komen met slachtoffers.

In deze basisopleiding komen minstens de volgende elementen aan bod:

1° erkennen van slachtofferschap;
2° de impact en verwerking van schokkende of traumatische ervaringen;
3° herkennen van de noden en behoeften van het slachtoffer;
4° respectvol, tactvol, professioneel en op niet-discriminerende manier omgaan en communiceren met het slachtoffer;
5° de opdrachten van de diensten slachtofferzorg.

§2. De bevoegde overheden verbinden er zich toe voor de medewerkers van de bevoegde diensten slachtofferzorg, naast de basisopleiding bedoeld in het eerste lid van paragraaf 1, eveneens gespecialiseerde en voortgezette opleidingen inzake slachtofferzorg te voorzien.

In deze gespecialiseerde en voortgezette opleidingen komen onder andere de volgende elementen aan bod:

1° de individuele beoordeling die tot doel heeft de specifieke noden en behoeften van het slachtoffer vast te stellen;
2° de psychosociale (na-)zorg bij traumatische of schokkende ervaringen;
3° specifieke doelgroepen en vormen van slachtofferschap, zoals minderjarige slachtoffers, slachtoffers van seksueel geweld en intrafamiliaal geweld, slachtoffers van terroristische misdrijven;
4° vaardigheden om een zorgvuldige en correcte bejegening aan het slachtoffer te kunnen bieden zoals bijvoorbeeld gesprekstechnieken.

§3. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe vervolgopleidingen te voorzien opdat de medewerkers van de bevoegde actoren op de hoogte blijven van evoluties in de materie en hun kennis en vaardigheden kunnen verdiepen en verbreden.

Afdeling 3: Informatieverstrekking

Art. 9. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe via de bevoegde actoren die onder hun bevoegdheid vallen het slachtoffer de nodige informatie te geven over de:

1° gerechtelijke procedure en de rechten van het slachtoffer in dit kader;

2° wijze waarop het slachtoffer toegang kan krijgen tot juridisch advies en rechtsbijstand;
3° mogelijkheid en de wijze waarop het slachtoffer een schadevergoeding kan verkrijgen;
4° beschikbare herstelrechtvoorzieningen, onder andere de mogelijkheid tot bemiddeling met de dader;
5° bevoegde diensten slachtofferzorg en hun opdrachten.

Hoe uitgebreid of gedetailleerd de in het eerste lid bedoelde informatie is, kan verschillen naargelang de individuele noden, behoeften en persoonlijke omstandigheden van het slachtoffer. Afhankelijk van deze noden, behoeften en omstandigheden van het slachtoffer, kan deze informatie ook in een later stadium gegeven worden dan op het moment van de eerste contacten met het slachtoffer.

Afdeling 4. Materiële omstandigheden

Art. 10. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe om aparte en aangepaste lokalen te voorzien voor de bevoegde diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheid vallen, zodat het slachtoffer met de nodige privacy onthaald en opgevangen kan worden.

Specifiek wat betreft de federale overheid, deze verbindt zich ertoe de nodige inspanningen te leveren om binnen de gerechtsgebouwen ook voldoende en aangepaste lokalen te voorzien voor de diensten slachtofferonthaal zodat slachtoffers opgevangen, onthaald en bijgestaan kunnen worden in de best mogelijke omstandigheden, rekening houdend met de beperkingen die bestaande gebouwen hebben.

Afdeling 5. Toegankelijk hulp- en dienstverleningsaanbod

Art. 11. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe mee te werken aan bestaande en nieuwe praktijken die de samenwerking tussen de bevoegde actoren verbeteren en die in het bijzonder tot doel hebben om een centraal en toegankelijk hulp- en dienstverleningsaanbod voor slachtoffers te installeren.

Art. 12. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe informatie en ondersteuning zoveel als mogelijk digitaal aan slachtoffers beschikbaar te stellen en de initiatieven die zij hiertoe nemen onderling op elkaar af te stemmen.

Afdeling 6. Sensibilisering

Art. 13. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe sensibiliseringscampagnes op te zetten en die onderling op elkaar af te stemmen met het oog op een betere bekendmaking van de rechten van het slachtoffer en van de bevoegde diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheid vallen.

Afdeling 7. Verzamelen en delen van gegevens

Art. 14. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe een slachtofferbeleid te voeren mede op basis van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens die de bevoegde actoren die onder hun bevoegdheid vallen ieder autonoom verzamelen en ter beschikking stellen van de andere bevoegde actoren.

Hiertoe worden minstens de volgende kwantitatieve gegevens verzameld:

1° het aantal bereikte slachtoffers door de bevoegde actoren;

2° het aantal doorverwijzingen vanuit de bevoegde actoren;

3° de diensten of sectoren waarnaar werd doorverwezen door de bevoegde actoren.

De gegevens bedoeld in het voorgaande lid worden ter beschikking gesteld en samen gebracht op het niveau van de arrondissementele raad voor slachtofferbeleid, met het oog op analyse en evaluatie door de arrondissementele raad voor slachtofferbeleid en de Vlaamse commissie slachtofferzorg, zoals bedoeld in artikel 30 en artikel 37, 2° van dit akkoord.

Hoofdstuk 5. Opdrachten van de bevoegde actoren

Afdeling 1. Politionele slachtofferbejegening

Art. 15. In het kader van zijn bevoegdheid, bedoeld in artikel 4 van dit akkoord en in uitvoering van artikel 46 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en de daaraan gekoppelde onderrichtingen, biedt de Federale Staat via de politie de nodige bijstand aan het slachtoffer door te voorzien in:

1° de eerste opvang;

2° dringende en praktische bijstand *;*

3° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord;

4° hercontactname;

5° doorverwijzing waar nodig naar de gepaste slachtofferzorg in functie van de noden en behoeften van het individuele slachtoffer.

De politie ziet erop toe dat het slachtoffer in het proces-verbaal of enige andere politionele schriftelijke informatiedrager de nodige informatie kan laten opnemen over de geleden materiële en immateriële schade.

Art. **16.** De politiemedewerkers kunnen in het kader van hun opdracht, bedoeld in artikel 15 van dit akkoord, worden bijgestaan door een gespecialiseerde medewerker binnen de politiediensten of door de dienst politionele slachtofferbejegening, wanneer blijkt dat meer gespecialiseerde bijstand of informatievoorziening nodig is. De gespecialiseerde medewerker werkt samen met de beleidsofficier inzake politionele slachtofferbejegening voor de ontwikkeling en implementatie van het beleid binnen de politiedienst.

De gespecialiseerde medewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening, bedoeld in het eerste lid, heeft als opdracht:

1° het slachtofferbeleid binnen het korps mee vorm te geven samen met de beleidsadviseur politionele slachtofferbejegening door het verzamelen en verspreiden van informatie in verband met slachtofferzorg, de leden van het korps te sensibiliseren en interne opleiding te verzekeren inzake politionele slachtofferbejegening;

2° het organiseren van gespecialiseerde bijstand aan het slachtoffer wanneer politiemedewerkers het slachtoffer niet of op onvoldoende wijze kunnen bijstaan;

3° de doorverwijzing waar nodig naar de gepaste dienst slachtofferzorg rekening houdend met artikel 7 en 20 van dit akkoord;

4° het actief doorverwijzen en samenwerken met hulp- en dienstverleningsinstanties;
5° het deelnemen aan de overlegstructuren.

Art. 17. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening licht elk slachtoffer systematisch in over het bestaan van de bevoegde diensten slachtofferzorg, hun opdrachten en hun contactgegevens. Op basis van de actuele noden en behoeften van het individuele slachtoffer wordt dit aangevuld met informatie over andere meer gespecialiseerde diensten of personen die slachtofferzorg aanbieden.

Art. 18. §1. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening biedt elk slachtoffer doorverwijzing naar een dienst slachtofferhulp aan. Wanneer het slachtoffer hiermee instemt, brengt de politieambtenaar of de dienst politionele slachtofferbejegening het slachtoffer ook actief in contact met een dienst slachtofferhulp.

§2. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening maakt op basis van de noden en behoeften, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het individuele slachtoffer de inschatting of hij ook doorverwijzing naar een dienst slachtofferonthaal aanbiedt. Als het slachtoffer hiermee instemt, brengt hij het slachtoffer actief in contact met deze dienst.

§3. In uitvoering van paragraaf 1 en 2 en met het oog op het realiseren van de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3 van dit akkoord, maakt de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening de volgende gegevens telefonisch of via elektronische weg over aan de desbetreffende diensten:

1° de persoonsgegevens van het slachtoffer dat wordt doorverwezen, meer bepaald:
   a) de identiteitsgegevens, waaronder het rijksregisternummer of identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;
   b) de relatie tot het directe slachtoffer in geval betrokkene een nabestaande of naastbestaande betreft;
   c) de contactgegevens;
2° de identificatiegegevens van de verbalisant;
3° het nummer van het proces-verbaal;
4° de datum van de feiten.

Indien het slachtoffer dit wenst, kan de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening eveneens de volgende persoonsgegevens overmaken aan de desbetreffende diensten:

1° persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten met name een omstandige omschrijving van de feiten, hierbij rekening houdend met het geheim van het onderzoek;
2° gegevens over de gezondheid, waaronder de geleden schade met het oog op de inschatting van de noden en behoeften van het slachtoffer;
3° praktische informatie betreffende de beschikbaarheid van het slachtoffer voor contactname;
4° informatie over andere diensten waarnaar het slachtoffer is doorverwezen met het oog op de continuïteit van de slachtofferzorg.

Het slachtoffer dient steeds zijn instemming te geven voordat deze gegevens overgemaakt worden aan de desbetreffende diensten.

Art. 19. Rekening houdend met de bepalingen van artikel 7 van dit akkoord doet de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening een aanvullend aanbod tot doorverwijzing naar andere meer gespecialiseerde diensten of personen die slachtofferzorg aanbieden. Hij heeft hierbij extra aandacht voor kwetsbare slachtoffers zoals minderjarige slachtoffers, slachtoffers van intrafamiliaal geweld, slachtoffers van seksueel geweld en slachtoffers van terroristische misdrijven.

Art. 20. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening maakt na een eerste contact met het slachtoffer een inschatting van de noden, behoeften en verwachtingen, om te bepalen of een hercontactname aangewezen is. Hij heeft hierbij bijzondere aandacht voor kwetsbare slachtoffers zoals minderjarige slachtoffers, slachtoffers van seksueel geweld, slachtoffers van intrafamiliaal geweld, slachtoffers van terroristische misdrijven, alsook voor slachtoffers die in eerste instantie niet wilden doorverwezen worden of geen instemming gaven om hun gegevens door te geven voor een doorverwijzing, maar die op basis van zijn inschatting baat zouden hebben met meer gespecialiseerde slachtofferzorg.

Voor wat betreft partnergeweld als vorm van intrafamiliaal geweld, zal de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening overeenkomstig de van kracht zijnde omzendbrieven het slachtoffer van partnergeweld opnieuw contacteren na het opstellen van het aanvankelijk proces-verbaal. Op basis van de actuele noden en behoeften van het slachtoffer doet hij opnieuw een aanbod tot doorverwijzing naar de bevoegde diensten slachtofferzorg, of andere meer gespecialiseerde diensten of personen die slachtofferzorg aanbieden.

Art. 21. De politiemedewerker vermeldt het aanbod tot doorverwijzing van het slachtoffer in het proces-verbaal of enige andere politionele schriftelijke informatiedrager. De beslissing van het slachtoffer om al dan niet in te gaan op het aanbod wordt niet vermeld in het proces-verbaal of enige andere schriftelijke politionele informatiedrager.

Afdeling 2. Dienst slachtofferhulp

Art. **22** In het kader van zijn bevoegdheid, bedoeld in artikel 5, 1° van dit akkoord en in uitvoering van artikel 11, eerste lid, 8° ,13° en 15° van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende het algemeen welzijnswerk biedt de Vlaamse Gemeenschap via de diensten slachtofferhulp de nodige hulpverlening aan het slachtoffer door te voorzien in:

Het aanbod omvat:

1° een duidelijk aanspreekpunt voor slachtoffers voor alle vragen en hulp rond slachtofferschap, ongeacht of zij een klacht ingediend hebben;
2° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord, informatie over de verwerking van schokkende of traumatische ervaringen alsook advies hierover, informatie bij verzekeringstechnische en juridische vragen;;
3° administratieve en praktische hulp zoals de procedure voor de Commissie voor Financiële Hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en occasionele redders en het in contact

brengen van slachtoffers met de gepaste diensten zoals een mutualiteit, verzekeringsinstantie of advocaat;

4° emotionele ondersteuning en begeleiding bij het verwerkingsproces waarbij het slachtoffer en zijn directe sociale omgeving kunnen praten over wat hen is overkomen en waarbij hulpverleners samen met het slachtoffer op zoek gaan naar een goede en gepaste manier om met de gevolgen ervan om te gaan;

5° een gerichte en actieve doorverwijzing waar nodig naar de dienst slachtofferonthaal waarbij de persoonsgegevens zoals bepaald in artikel 18 §3 van dit akkoord, na instemming van het slachtoffer, telefonisch of via elektronische weg worden overgemaakt of naar andere gepaste slachtofferzorg in functie van de noden en behoeften van het individuele slachtoffer, rekening houdend met de bepalingen van artikel 7 van dit akkoord en met het oog op het realiseren van de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3 van dit akkoord.

De hulp die de dienst slachtofferhulp aanbiedt is vertrouwelijk.

Art. 23. De dienst slachtofferhulp bevestigt telefonisch of via elektronische weg aan de doorverwijzende politiedienst of de doorverwijzende dienst slachtofferonthaal dat zij met het slachtoffer contact heeft opgenomen, en kan, in samenspraak en na instemming van het slachtoffer, bijkomende en noodzakelijke persoonsgegevens overmaken met het oog op verdere begeleiding en ondersteuning.

Afdeling 3. Parketten en rechtbanken

Art. **24.** In het kader van hun bevoegdheid, bedoeld in artikel 4 van dit akkoord en in uitvoering van artikel 3*bis* Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, biedt de Federale Staat via de magistraten, de medewerkers van de griffie en de personeelsleden van de parketten en rechtbanken, de nodige ondersteuning aan het slachtoffer door te voorzien in:

1° een correct en zorgvuldig slachtofferonthaal;

2° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord.

Art. **25.** De parketten en rechtbanken worden in het kader van hun opdracht bijgestaan door de diensten slachtofferonthaal bedoeld in artikel 26 van dit akkoord wanneer blijkt dat meer gespecialiseerde of geïndividualiseerde bijstand of informatievoorziening nodig is.

Overeenkomstig de van kracht zijnde regelgeving en omzendbrieven zal het parket de diensten slachtofferonthaal vatten om een aanbod te doen aan individuele slachtoffers. In de gevallen waarin dit niet verplicht is, beoordeelt de magistraat die belast is met het dossier, van bij de aanvang van het dossier en gedurende de volledige procedure, of de tussenkomst van de dienst slachtofferonthaal vereist is.

Afdeling 4. Dienst slachtofferonthaal

Art. **26.** §1. In het kader van hun bevoegdheid, bedoeld in artikel 5, 2° van dit akkoord en in uitvoering van artikel 5 van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische

eerstelijnsbijstand biedt de Vlaamse Gemeenschap via de diensten slachtofferonthaal de nodige ondersteuning en bijstand aan het slachtoffer door te voorzien in:

1° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord;
2° bijstand en ondersteuning tijdens de gerechtelijke procedure, zoals bij de inzage van het dossier, de wedersamenstelling, de teruggave van inbeslaggenomen stukken of de zitting van de rechtbank;
3° een brugfunctie ten aanzien van de magistratuur;
4° doorverwijzing waar nodig naar de dienst slachtofferhulp waarbij de persoonsgegevens zoals bepaald in artikel 18 §3 van dit akkoord, na instemming van het slachtoffer, telefonisch of via elektronische weg worden overgemaakt of naar andere gepaste diensten slachtofferzorg in functie van de noden en behoeften van het slachtoffer, rekening houdend met de bepalingen van artikel 7 van dit akkoord en met het oog op het realiseren van de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3 van dit akkoord.

§2. De dienst slachtofferonthaal heeft ook een structurele opdracht door het signaleren van de moeilijkheden waarmee het slachtoffer wordt geconfronteerd in zijn contacten met de gerechtelijke overheid en door de magistraten en de medewerkers en personeelsleden van de parketten en de rechtbanken te sensibiliseren voor de specifieke noden en rechten van het slachtoffer.

Art. 27. De dienst slachtofferonthaal bevestigt telefonisch of via elektronische weg aan de doorverwijzende politiedienst of de doorverwijzende dienst slachtofferhulp dat zij met het slachtoffer contact heeft opgenomen en kan, in samenspraak en na instemming van het slachtoffer, bijkomende en noodzakelijke persoonsgegevens overmaken met het oog op verdere begeleiding en ondersteuning.

Indien het slachtoffer positief reageert op het dienstaanbod, stelt de dienst slachtofferonthaal hun tussenkomst ter kennis aan het secretariaat van het parket dat hen gevat heeft, overeenkomstig de van kracht zijnde richtlijnen.

Afdeling 5. Omgaan met persoonsgegevens

Art. 28. §1. De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in dit hoofdstuk, gebeurt conform artikel 6, eerste lid, e) van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in dit hoofdstuk, kan ook de verwerking omvatten van bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1 en artikel 10 van de algemene verordening gegevensbescherming. Deze verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

§2. Iedere bevoegde actor vermeld in dit hoofdstuk en die betrokken is bij de verwerking van de persoonsgegevens, treedt zelfstandig op als verwerkingsverantwoordelijke, zoals vermeld in artikel 4, 7), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), op grond van de hen toegewezen bevoegdheden. Iedere bevoegde actor respecteert hierbij de overeenkomstige bewaartermijnen.

Iedere actor vermeld in dit hoofdstuk en die betrokken is bij de verwerking van persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens.

Hoofdstuk 6. Overlegstructuren

Afdeling 1. Arrondissementeel niveau

Art. 29. §1. In elk gerechtelijk arrondissement komt een arrondissementele raad voor slachtofferbeleid, hierna "de raad" genoemd, samen.

De raad is belast met de coördinatie van de implementatie van een geïntegreerd slachtofferbeleid binnen het gerechtelijk arrondissement.

§2. De raad heeft tot taak het:

1° concretiseren en implementeren van de in dit akkoord gemaakte afspraken in functie van een geïntegreerde slachtofferzorg;
2° opvolgen en evalueren van de in 1° gemaakte afspraken en beslissingen. Hierbij kan zij de bevoegde actoren aansporen tot het nemen van noodzakelijke corrigerende acties in geval van niet-naleving van de gemaakte afspraken;
3° coördineren, ondersteunen en opvolgen van de samenwerking tussen de bevoegde actoren;
4° opmaken van structurele afspraken inzake de samenwerking tussen de bevoegde actoren en de doorverwijzing naar meer gespecialiseerde diensten die slachtofferzorg aanbieden en vice versa, alsook het afstemmen van samenwerkingsafspraken die op niveau van de lokale netwerken binnen het arrondissement zijn opgemaakt en erop toezien dat deze afspraken in overeenstemming zijn met de afspraken en verbintenissen bepaald in dit akkoord;
5° voorstellen van de nodige beleidsmaatregelen aan de Vlaamse commissie slachtofferzorg.

Art. 30. De raad stelt tweejaarlijks een verslag op met betrekking tot de wijze waarop er binnen haar arrondissement aan de doelstelling van dit akkoord uitvoering gegeven wordt.

Het verslag bevat minstens:

1° een kwantitatief gedeelte waarin minstens de gegevens zoals bepaald in artikel 14 lid 2 van dit akkoord worden opgenomen en geanalyseerd;
2° een kwalitatief gedeelte waarin een overzicht wordt gegeven van de wijze waarop de raad haar taak, bedoeld in artikel 29, §2, van dit akkoord invult. Dit gebeurt minstens door een opsomming en beschrijving van de acties die binnen het arrondissement genomen zijn, alsook de initiatieven, verwezenlijkingen, projecten en moeilijkheden inzake de toepassing en implementering van de bepalingen uit het akkoord;
3° een inventaris van de samenwerkingsafspraken die zijn gemaakt of die gemaakt moeten worden met diensten slachtofferzorg, zoals bedoeld in artikel 29, §2, 4° van dit akkoord.

Dit verslag wordt overgemaakt aan de voorzitter van de Vlaamse commissie slachtofferzorg uiterlijk op 1 april van het jaar volgend op de periode waarop het verslag betrekking heeft.

Art. 31. De raad is minimaal samengesteld uit :

1° de procureur des Konings of de verbindingsmagistraat;
2° een onderzoeksrechter of vertegenwoordiger van de rechtbank eerste aanleg;
3° een gemandateerde vertegenwoordiger van de dienst(en) slachtofferhulp;
4° de korpschefs van de politiezones of hun gemandateerde vertegenwoordiger(s), eventueel vergezeld van een vertegenwoordiger van de dienst voor politionele slachtofferbejegening;
5° de directeur-coördinator van de federale politie eventueel vergezeld van een vertegenwoordiger van de dienst voor politionele slachtofferbejegening van de federale politie van zijn arrondissement;
6° de directeurs van de justitiehuizen van het arrondissement;
7° een gemandateerde vertegenwoordiger van het vertrouwenscentrum kindermishandeling;
8° de voorzitter of een lid van de Vlaamse commissie slachtofferzorg;
9° de verbindingspersoon zoals bedoeld in artikel 35 van dit akkoord.

Voor elk van de leden worden één of meerdere plaatsvervangers aangeduid.

De raad kan ad hoc of structureel uitgebreid worden met deskundigen of één of meerdere vertegenwoordigers van (overheids-)instellingen, organisaties, (overheids-)diensten, verenigingen, lotgenotengroepen of professionelen naargelang het onderwerp van de vergadering en op uitnodiging van de voorzitter.

Art. 32. §1. De raad wordt voorgezeten door de procureur des Konings of door de provinciale verbindingsmagistraat slachtofferonthaal. Deze stelt een secretaris aan die instaat voor de opmaak en verspreiding van de werkingsverslagen.

§2. Voor het uitvoeren van haar opdrachten kan de raad permanente of ad hoc werkgroepen oprichten die de agenda voorbereiden, opvolgen, uitvoeren en hierover rapporteren aan de raad. Deze werkgroepen worden voorgezeten door een lid van de raad. De raad stelt een voorzitter aan in geval van oprichting van zo een werkgroep.

§3. De raad stelt een huishoudelijk reglement op, waarin minimaal het volgende geregeld wordt:

1° de wijze waarop beslissingen worden genomen;
2° afspraken over het delegeren van bepaalde opdrachten en beslissingen aan werkgroepen zoals bedoeld in artikel 32, §2, van dit akkoord;
3° de procedure voor het wijzigen van het huishoudelijk reglement;
4° de wijze waarop de vergadering wordt samen geroepen, de agenda van de vergadering wordt bepaald en de verslaggeving wordt verspreid.

De raad komt minstens twee keer per kalenderjaar bijeen, op onderling te bepalen overlegmomenten.

Afdeling 2. Niveau van de arrondissementsafdeling

Art. 33. De raad richt per arrondissementsafdeling een netwerk slachtofferzorg op, hierna “netwerk” genoemd.

Art. 34. §1. Het netwerk heeft tot taak het:

1° vormgeven van de operationele samenwerking op het terrein tussen het netwerk en eventuele andere diensten slachtofferzorg en hiervoor de nodige samenwerkingafspraken maken;
2° uitwisselen van kennis, expertise, informatie en beste praktijken;
3° opmaken en beheren van een sociale kaart van (overheids-)instellingen, organisaties, (overheids-)diensten, verenigingen, lotgenotengroepen, of professionelen die zich toeleggen op het bieden van slachtofferzorg alsook hun aanbod binnen de regio, en deze verspreiden binnen de leden van het netwerk;
4° informeren en signaleren van problemen waarmee zij in de praktijk worden geconfronteerd en gezamenlijk zoeken naar een manier van aanpak;
5° signaleren van problemen die een meer structurele aanpak vereisen binnen de eigen sector en/of aan de raad;
6° ondersteunen van en meewerken aan opleidingen en trainingen inzake slachtofferschap voor de verschillende (netwerk)partners;
7° organiseren van netwerkmomenten tussen de bevoegde actoren onderling en andere meer gespecialiseerde diensten en personen die slachtofferzorg aanbieden.

§2. Het netwerk is minimaal samengesteld uit:

1° een justitieassistent van de dienst slachtofferonthaal;
2° een personeelslid van een dienst voor politionele slachtofferbejegening van de federale politie en één of meerdere personeelsleden van een dienst voor politionele slachtofferbejegening van de lokale politie;
3° een personeelslid van de dienst slachtofferhulp.

§3. Het voorzitterschap en het secretariaat van het netwerk wordt jaarlijks afwisselend opgenomen door een vertegenwoordiger van:

1° de dienst slachtofferonthaal;
2° de dienst voor politionele slachtofferbejegening;
3° de dienst slachtofferhulp.

§4. Het netwerk vergadert ten minste vier keer per jaar, op onderling te bepalen overlegmomenten.

De voorzitter van het netwerk nodigt hiertoe de personen in paragraaf 1 uit alsook vertegenwoordigers van netwerkorganisaties of andere relevante organisaties die binnen de regio slachtofferzorg aanbieden aan slachtoffers van intrafamiliaal geweld en slachtoffers van seksueel geweld.

Het netwerk kan verder ad hoc of structureel uitgebreid worden met de verbindingsmagistraat slachtofferonthaal, met vertegenwoordigers van provinciale en lokale besturen, (overheids-) instellingen, organisaties, (overheids-) diensten, verenigingen lotgenotengroepen of professionelen die zich toeleggen op het bieden van slachtofferzorg binnen het territoriaal werkingsgebied van net netwerk.

Het secretariaat van het netwerk maakt werkingsverslagen op en stelt deze ter beschikking aan haar leden en aan de voorzitter van de raad.

Art. 35. In de arrondissementen waar verschillende netwerken zijn opgericht, wordt een vertegenwoordiger van een dienst die een provinciale werking heeft, afgevaardigd om deel te nemen aan de vergaderingen van de verschillende netwerken. Deze persoon, verbindingspersoon genoemd, staat in voor een vlotte en tijdige informatiedeling tussen de netwerken onderling enerzijds en de netwerken en de raad anderzijds. Hij kan daarnaast ook deelnemen aan de werkgroepen zoals bedoeld in artikel 32 §2 van dit akkoord.

Afdeling 3. Vlaams niveau

Art. 36. § 1. Er wordt een Vlaamse commissie slachtofferzorg opgericht, hierna commissie genoemd, met het oog op de goede werking en implementatie van het akkoord.

§ 2. De commissie is samengesteld uit telkens één vertegenwoordiger op het beleidsniveau van:

1° de Federale Politie;
2° de Vaste Commissie voor de lokale politie;
3° de centra voor algemeen welzijnswerk;
4° de Federale Overheidsdienst Justitie;
5° het College van procureurs-generaal;
6° de Raad van procureurs des Konings;
7° het College van hoven en rechtbanken;
8° het Agentschap Justitie en Handhaving;
9° het Departement Zorg;
10° het Agentschap Opgroeien;
11° het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling.

Voor elk van de leden worden één of meerdere plaatsvervangers aangeduid.

§3. De vertegenwoordigers bedoeld in paragraaf 2 fungeren tevens als contactpersoon voor hun desbetreffende organisaties ter bevordering van een structurele en permanente dialoog en een samenwerking met andere instanties inzake slachtofferzorg, zowel op federaal, gemeenschaps- als lokaal niveau, met het oog op een gecoördineerd, integraal en geïntegreerd slachtofferbeleid. Op het niveau van de Federale Politie en van de Vaste Commissie voor de lokale politie stellen de Commissaris-generaal van de Federale politie en de Vaste Commissie van de Lokale Politie hiervoor op centraal niveau specifiek een beleidsadviseur en een plaatsvervanger aan op beide politieniveaus.

§4. De commissie kan ad hoc vertegenwoordigers van (overheids)instellingen, organisaties, (overheids) diensten, lotgenotenverenigingen of professionelen uitnodigen om, naargelang het onderwerp van de vergadering, een advies te verlenen over punten waarvoor zij een specifieke bevoegdheid of deskundigheid hebben.

§5. Het voorzitterschap en secretariaat van de commissie wordt jaarlijks wisselend opgenomen door een vertegenwoordiger van het Agentschap Justitie en Handhaving en het Departement Zorg.

Art. 37. De commissie heeft tot taak het:

1° opmaken, aanvullen en concretiseren van het referentiedocument, zoals bedoeld in artikel 6, §2 van dit akkoord, met het oog op de uniforme toepassing van dit akkoord;

2° evalueren van de toepassing van dit akkoord, hierover tweejaarlijks rapporteren aan de bevoegde overheden, uiterlijk vijf maanden na ontvangst van de verslagen vermeld in artikel 30 van dit akkoord, voorzien in een terugkoppeling van dit rapport aan de voorzitters van de arrondissementele raden;

3° bundelen en bespreken van overkoepelende problemen die de ontwikkeling van een geïntegreerd en gecoördineerd slachtofferbeleid in de weg staan en deze terug te koppelen aan de bevoegde overheden;

4° adviseren van de bevoegde overheden, op eigen initiatief of op vraag van één van de bevoegde ministers;

5° bepalen van eventuele bijkomende items die in het tweejaarlijks verslag van de arrondissementele raden, bedoeld in artikel 30, aan bod moet komen.

Hoofdstuk 7: Slotbepalingen

Art. 38. De budgettaire gevolgen van de opdrachten opgenomen in dit akkoord vallen ten laste van de bevoegde overheden overeenkomstig de verdeling van de bevoegdheden zoals bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Art. 39. Het akkoord wordt gesloten voor onbepaalde duur. Elke bevoegde overheid kan het akkoord opzeggen mits een opzegtermijn van negen maanden.

Art. 40. Het akkoord krijgt uitvoering vanaf de inwerkingtreding van de laatste wetgevende akte houdende instemming.

Art. 41. Dit akkoord heft het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van 7 april 1998 inzake slachtofferzorg, op.

Gedaan te Brussel op XXX, in vijf originele exemplaren waarvan twee voor de Federale Staat en drie voor de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de Federale Staat,

De minister van Justitie
Vincent VAN QUICKENBORNE

De minister van Binnenlandse Zaken
Annelies VERLINDEN

Voor de Vlaamse Gemeenschap,

De minister-president van de Vlaamse Regering
Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Zuhal DEMIR

ADVIES VAN DE VLAAMSE RAAD VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

SLACHTOFFERZORG VLAANDEREN

Vlaamse Raad WVG
Welzijn • Volksgezondheid • Gezin

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg
Adviesvrager	Zuhal Demir - Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Ontvangst adviesvraag	20 maart 2023
Decretale opdracht	adviesfunctie
Goedkeuring	Intersectorale kamer op 18 april 2023 (bij consensus)

Contactpersoon	Annemie Nys	anys@serv.be

Advies

Op 20 maart 2023 ontving de Vlaamse Raad WVG (hierna: de raad) een adviesvraag over het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg. De adviesvraag is binnen de raad behandeld door de Intersectorale kamer en werd bij consensus goedgekeurd op 18 april ’23.

Situering

Op 7 april 1998 werd het eerste samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg ondertekend tussen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap. Dit akkoord werd bekrachtigd op 11 april 1999 en sindsdien niet meer gewijzigd. Het huidige voorstel voor een samenwerkingsakkoord is gebaseerd op de tekst van het akkoord uit 1998, maar is volledig herzien vanuit het perspectief van het slachtoffer.

In tegenstelling tot het oude akkoord, waarbij de focus lag op de taken en opdrachten van de klassieke triade binnen slachtofferzorg ((slachtofferbejegening van politie, slachtofferhulp van CAW en slachtofferonthaal van de justitiehuizen), wordt bij het nieuwe akkoord uitgegaan van de behoeften en beleving van het slachtoffer zelf. Daarnaast houdt het nieuwe akkoord rekening met de bevoegdheidsoverdracht van de dienst slachtofferonthaal van de justitiehuizen en heeft het als doel de structurele samenwerking inzake slachtofferzorg op het Nederlandse taalgebied te bevorderen.

1. Algemene appreciatie

De actualisatie van het samenwerkingsakkoord rond slachtofferzorg in Vlaanderen heeft als doel een verbeterde structurele samenwerking tot stand te brengen tussen de verschillende machtsniveaus die belast worden met het slachtofferbeleid. Het nieuwe akkoord legt de focus op de beleving van het slachtoffer. Deze vernieuwing is een positieve ontwikkeling voor de bescherming en ondersteuning van slachtoffers van strafbare feiten, zeker gezien de complexe bevoegdheidsverdeling binnen de federale staatsstructuur. De raad stelt ook tevreden vast dat het vernieuwde samenwerkingsakkoord oog heeft voor zowel de zorg voor slachtoffers in het algemeen als voor slachtoffers met specifieke kwetsbaarheden, zoals vereist door de EU-richtlijn van 2012.

Er wordt binnen het samenwerkingsakkoord terecht veel aandacht besteed aan de verschillende overlegorganen die verantwoordelijk zijn voor de operationele uitvoering en opvolging van de overkoepelende afspraken in het akkoord. Wat betreft de oprichting van de Vlaamse commissie slachtofferzorg kan worden gesteld dat dit een zeer positieve ontwikkeling is en een lacune opvult die is ontstaan sinds het verdwijnen van het nationale forum voor slachtofferbeleid. Verder

bevat het samenwerkingsakkoord ook heldere bepalingen voor de rol, taken en procedures van de arrondissementale raden, maar het is van groot belang dat deze consistent in de praktijk worden uitgevoerd. Helaas komen de raden in veel regio's niet meer bijeen of worden ze ingezet voor andere doeleinden dan slachtofferzorg. Om ervoor te zorgen dat de ambitieuze doelen van het samenwerkingsakkoord niet alleen op papier blijven bestaan, is het van groot belang dat de Vlaamse commissie slachtofferzorg voldoende toezicht houdt op het werk van de arrondissementele raden.

2. Artikelsgewijze opmerkingen

In dit hoofdstuk worden enkele opmerkingen bij verschillende artikelen van het samenwerkingsakkoord geformuleerd.

Hoofstuk 4. Verbintenissen

Afdeling 2: Opleiding

Artikel 8 §2 en §3.: Betreffende het bieden van kwalitatieve vervolgopleidingen is het zinvol dat er nagedacht wordt over een frequentie van vervolgopleiding. Er wordt met een uiterst kwetsbare groep gewerkt waar er een verhoogd risico is op trauma. Het is hierbij van belang goed op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen en meest gepaste (gespecialiseerde) interventies. **De raad stelt voor om de frequentie van vervolgopleidingen in de memorie van toelichting op te nemen.**

Afdeling 5. Toegankelijk hulp- en dienstverleningsaanbod

Artikel 11: In dit artikel verbinden de bevoegde overheden zich om mee te werken met bestaande en nieuwe praktijken die de samenwerking bevorderen en als doel hebben toegankelijke zorg te voorzien. Het is te adviseren dat de overheden zich ook verbinden om **voldoende toegankelijke slachtofferzorg te voorzien en te waarborgen**, en dit op basis van kwalitatieve en kwantitatieve analyse en in samenspraak met de betrokken actoren.

Hoofdstuk 5. Opdrachten van de bevoegde actoren

Afdeling 2. Dienst slachtofferhulp

Artikel 22: Het aanbod van de dienst slachtofferhulp van het CAW moet voldoen aan het beroepsgeheim. Om duidelijkheid te bieden, dient het als zodanig te worden benoemd in plaats van te spreken over vertrouwelijkheid.

Hoofdstuk 6: Overlegstructuren

Afdeling 1. Arrondissementeel niveau

Artikel 31: De raad vindt het een goede zaak **dat de arrondissementele raden ad hoc of structureel kunnen uitgebreid worden naargelang het onderwerp van de vergadering en op uitnodiging van de voorzitter.** De openheid die gegeven wordt om lokale experts/actoren uit te nodigen biedt de mogelijkheid om gespecialiseerde hulpverleners actief te betrekken wanneer gewenst en/of noodzakelijk.

Afdeling 2. Niveau van de arrondissementsafdeling

Artikel 33: Per arrondissementsafdeling wordt een netwerk slachtofferzorg opgericht. Om versnippering te voorkomen, is het wenselijk dat de **werking van dit netwerk nauwgezet wordt afgestemd op reeds bestaande netwerken, met name in gevallen waarbij dezelfde actoren, zoals de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) en justitiehuizen, betrokken zijn.**

Afdeling 3. Vlaams niveau

Artikel 36: Er wordt een **commissie slachtofferzorg** opgericht, waarin alle betrokken overheden en actoren, waaronder de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW), zetelen. Gezien de specifieke aandacht die in het akkoord wordt besteed aan slachtoffers van seksueel geweld, is het **aanbevolen om vertegenwoordigers uit de gespecialiseerde zorg (of volksgezondheid) bij deze commissie te betrekken**. Het betrekken van de (gespecialiseerde) zorgsector in dit proces lijkt bovendien ook vanuit het oogpunt van traumabehandeling verstandig.

Artikel 37 van het samenwerkingsakkoord benadrukt de proactieve en outreachende aanpak die alle diensten slachtofferzorg dienen te hanteren bij het aanbieden van hun diensten aan slachtoffers. Dit sluit aan bij de werkingsprincipes zoals uiteengezet in artikel 6 §1. Om deze aanpak te concretiseren, zal de Vlaamse commissie slachtofferzorg een gezamenlijk referentiedocument en methodologie uitwerken. Dit referentiedocument is van essentieel belang voor een uniforme operationele toepassing van het akkoord en is in lijn met de vereisten van artikel 8.5 van de Europese richtlijn[1], waarin wordt bepaald dat de beschikbaarheid van slachtofferzorg niet afhankelijk mag zijn van de bereidheid van een slachtoffer om aangifte van een strafbaar feit te doen bij een bevoegde autoriteit. **Gezien het gebrek aan outreachende praktijken ten opzichte van slachtoffers in Vlaanderen, is het voor de raad noodzakelijk om deze praktijken te ontwikkelen en prioriteit te geven aan het opvullen van deze leemte**.

[1] Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten.

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse overheid

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/041 van 18 april 2023

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg
roepnaam	(decreet samenwerkingsakkoord slachtofferzorg)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 17 maart 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: “het e-govdecreet”), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna “WVG”);

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 20 maart 2023, ontvangen door de VTC op 20 maart 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 18 april 2023;

Brengt op 18 april 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie (hierna “de adviesvrager”) verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een ontwerp van decreet *houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg (hierna “het Ontwerp”)*, zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Vlaanderen heeft sinds 7 april 1998 een samenwerkingsakkoord rond slachtofferzorg. Daarin wordt omschreven hoe de verschillende diensten op de verschillende bevoegdheidsniveaus die taken opnemen naar slachtoffers toe, moeten samenwerken.

4. Na 25 jaar dringt een actualisatie en optimalisatie van dit samenwerkingsakkoord zich op. Zo wordt in het nieuwe samenwerkingsakkoord bijvoorbeeld rekening gehouden met de bevoegdheidsoverdracht van de dienst slachtofferonthaal van de justitiehuizen in het kader van de zesde staatshervorming. Daarnaast wordt ook het slachtoffer zoveel mogelijk centraal gezet. De beleving van het slachtoffer staat centraal in de afspraken die gemaakt worden over de samenwerking van de verschillende diensten.

5. Met het Ontwerp stemt de Vlaamse Regering in met het samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg tussen de bevoegde diensten van de Federale staat en de Vlaamse Gemeenschap, met het oog op structurele samenwerking inzake slachtofferzorg op het Nederlandse taalgebied.

6. De volgende bepalingen van het samenwerkingsakkoord hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 18.

§1. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening biedt elk slachtoffer doorverwijzing naar een dienst slachtofferhulp aan. Wanneer het slachtoffer hiermee instemt, brengt de politieambtenaar of de dienst politionele slachtofferbejegening het slachtoffer ook actief in contact met een dienst slachtofferhulp.

§2. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening maakt op basis van de noden en behoeften, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het individuele slachtoffer de inschatting of hij ook doorverwijzing naar een dienst slachtofferonthaal aanbiedt. Als het slachtoffer hiermee instemt, brengt hij het slachtoffer actief in contact met deze dienst.

§3. In uitvoering van paragraaf 1 en 2 en met het oog op het realiseren van de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3 van dit akkoord, maakt de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening de volgende gegevens telefonisch of via elektronische weg over aan de desbetreffende diensten:

1° de persoonsgegevens van het slachtoffer dat wordt doorverwezen, meer bepaald:

a) de identiteitsgegevens, waaronder het rijksregisternummer of identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

b) de relatie tot het directe slachtoffer in geval betrokkene een nabestaande of naastbestaande betreft;

c) de contactgegevens;

2° de identificatiegegevens van de verbalisant;

3° het nummer van het proces-verbaal;

4° de datum van de feiten.

Indien het slachtoffer dit wenst, kan de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening eveneens de volgende persoonsgegevens overmaken aan de desbetreffende diensten:

1° persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten met name een omstandige omschrijving van de feiten, hierbij rekening houdend met het geheim van het onderzoek;

2° gegevens over de gezondheid, waaronder de geleden schade met het oog op de inschatting van de noden en behoeften van het slachtoffer;

3° praktische informatie betreffende de beschikbaarheid van het slachtoffer voor contactname;

4° informatie over andere diensten waarnaar het slachtoffer is doorverwezen met het oog op de continuïteit van de slachtofferzorg.

Het slachtoffer dient steeds zijn instemming te geven voordat deze gegevens overgemaakt worden aan de desbetreffende diensten

Afdeling 5. Omgaan met persoonsgegevens

Art. 28.

§1. De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in dit hoofdstuk, gebeurt conform artikel 6, eerste lid, e) van de algemene verordening gegevensbescherming. De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in dit hoofdstuk, kan ook de verwerking omvatten van bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1 en artikel 10 van de algemene verordening gegevensbescherming. Deze verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

§2. Iedere bevoegde actor vermeld in dit hoofdstuk en die betrokken is bij de verwerking van de persoonsgegevens, treedt zelfstandig op als verwerkingsverantwoordelijke, zoals vermeld in artikel 4, 7), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), op grond van de hen toegewezen bevoegdheden. Iedere bevoegde actor respecteert hierbij de overeenkomstige bewaartermijnen. Iedere actor vermeld in dit hoofdstuk en die betrokken is bij de verwerking van persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens.

7. Anders dan in het Ontwerp dat voor advies werd voorgelegd in advies 2023/27 is de uitwisseling van gegevens wel geregeld[1].

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: slachtoffers en verbalisanten;

en dat het minstens de volgende gegevens lijkt te betreffen: identificatie- en contactgegevens, familiale gegevens, strafrechtelijke gegevens en gezondheidsgegevens.

9. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de

[1] https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2023_027_advies.pdf

AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

10. De wettelijke basis van het Ontwerp is de artikelen 128, §1, 135 van de Grondwet en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 92bis, §1:

Art. 128

§ 1
De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, elk voor zich, bij decreet, de persoonsgebonden aangelegenheden, alsook, voor deze aangelegenheden, de samenwerking tussen de gemeenschappen en de internationale samenwerking, met inbegrip van het sluiten van verdragen.
Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, stelt deze persoonsgebonden aangelegenheden vast, alsook de vormen van samenwerking en de nadere regelen voor het sluiten van verdragen.

Art. 135

Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid wijst de overheden aan die voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad de bevoegdheden uitoefenen die niet zijn toegewezen aan de gemeenschappen voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 128, § 1.

Art. 92bis

§ 1
De Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten kunnen samenwerkingsakkoorden sluiten die onder meer betrekking hebben op de gezamenlijke oprichting en het gezamenlijk beheer van gemeenschappelijke diensten en instellingen, op het gezamenlijk uitoefenen van eigen bevoegdheden, of op de gemeenschappelijke ontwikkeling van initiatieven.
Over de samenwerkingsakkoorden wordt onderhandeld en zij worden gesloten door de bevoegde overheid. De akkoorden die betrekking hebben op de aangelegenheden die bij decreet worden geregeld, alsmede de akkoorden die de Gemeenschap of het Gewest zouden kunnen bezwaren of Belgen persoonlijk zouden kunnen binden, hebben eerst gevolg nadat zij instemming hebben verkregen bij decreet. De akkoorden die betrekking hebben op de aangelegenheden die bij wet worden geregeld, alsmede de akkoorden die de Staat zouden kunnen bezwaren of Belgen persoonlijk zouden kunnen binden, hebben eerst gevolg nadat zij instemming hebben verkregen bij wet.
In het samenwerkingsakkoord, dat overeenkomstig het tweede lid instemming heeft gekregen bij de wet of het decreet, kan er echter in worden voorzien dat de uitvoering ervan zal worden verzekerd door uitvoerende samenwerkingsakkoorden die gelden zonder dat de instemming bij de wet of het decreet vereist is.

11. Deze regelgeving bevat geen bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens.

12. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

13. Het Ontwerp vermeldt expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, met name conform artikel 6, eerste lid, e) van de algemene verordening gegevensbescherming, hetzij “taak van algemeen belang”.

14. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. De VTC gaat ervan uit dat de taak van algemeen belang dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan om dit toe te voegen aan de memorie.

15. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM[2], artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen[3] van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn. [4]

16. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG[5], die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

17. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.

18. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

---

[2] Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

[3] Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

[4] EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., "*L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparance et contrôle*" , Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

[5] “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

19. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen en ook 10, AVG, namelijk gegevens over strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten.

20. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:

- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

21. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

22. Bovendien verbieden artikel 9 en 10 AVG in principe de verwerking van deze gegevens. De Adviesvrager haalt in de memorie aan dat de verwerking van deze bijzondere categorieën van persoonsgegevens als rechtmatig beschouwd wordt omdat de verwerking ervan noodzakelijk is om redenen van zwaarwegend belang. De Adviesvrager dient evenwel de redenen van zwaarwegend belang te specifiëren zodat de VTC voorbehoud maakt wat dit betreft en vraagt om de memorie op dat punt aan te vullen.

3. Doelbinding

23. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

24. Het volgende doeleinde kan uit het Ontwerp afgeleid worden: het bijstaan van slachtoffers van misdrijven.

25. Het doeleinde is dan ook welbepaald en transparant. Verder is het doeleinde dat wordt nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.

26. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

4. Verantwoordelijkheid

27. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

28. Het Ontwerp bepaalt wat dat betreft :

> *Iedere bevoegde actor vermeld in dit hoofdstuk en die betrokken is bij de verwerking van de persoonsgegevens, treedt zelfstandig op als verwerkingsverantwoordelijke, zoals vermeld in artikel 4, 7), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van*

persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), op grond van de hen toegewezen bevoegdheden.

Volgens artikel 1,1° van het samenwerkingsakkoord dient onder actoren begrepen te worden: de parketten en rechtbanken, de politie en de bevoegde diensten slachtofferzorg.

De VTC beveelt evenwel aan om, ten behoeve van de duidelijkheid, de bevoegde actoren uitdrukkelijk te benoemen in artikel 28 § 2 zodat de betrokkenen duidelijk weten tot wie ze zich dienen te richten in een welbepaalde situatie.

29. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)[6] voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

30. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**[7] met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.

31. De VTC verwijst in dit kader naar het punt :

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

32. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht[8].

5. Minimale gegevensverwerking

33. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

34. De **categorieën betrokkenen** zijn slachtoffers en verbalisanten.

35. De **categorieën persoonsgegevens** zijn:

---

[6] Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf)

[7] Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

[8] Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

a) de identiteitsgegevens, waaronder het rijksregisternummer of identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

b) de relatie tot het directe slachtoffer in geval betrokkene een nabestaande of naastbestaande betreft;

c) de contactgegevens;

d) persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten met name een omstandige omschrijving van de feiten, hierbij rekening houdend met het geheim van het onderzoek;

e) gegevens over de gezondheid, waaronder de geleden schade met het oog op de inschatting van de noden en behoeften van het slachtoffer;

f) praktische informatie betreffende de beschikbaarheid van het slachtoffer voor contactname;

g) informatie over andere diensten waarnaar het slachtoffer is doorverwezen met het oog op de continuïteit van de slachtofferzorg

36. De VTC wijst alleszins op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer[9].

37. Wat de categorieën gegevens betreft is er sprake van gegevens over de gezondheid, waaronder de geleden schade met het oog op de inschatting van de noden en behoeften van het slachtoffer. De VTC vraagt om deze categorie duidelijker af te bakenen zeker gezien het gaat om bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9 AVG.

38. Wat de ontvangers betreft: de parketten en rechtbanken, de politie en de bevoegde diensten slachtofferzorg.

39. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.

40. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Verder, wat de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

41. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.

42. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

43. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt.

44. Het samenwerkingsakkoord spreekt van : *Iedere bevoegde actor respecteert hierbij de overeenkomstige bewaartermijnen.*

[9] Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.*

45. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijk mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.

46. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

6. Juistheid

47. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

48. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

49. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

50. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 49, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

51. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

52. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.

53. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

54. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling[10] ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen[11] die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer[12] en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom[13].

55. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover[14].

III. BESLUIT

56. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang” specifiëren in de memorie (luik 2);
- de redenen van “zwaarwegend belang” specifiëren in de memorie (luik 2);
- de verwerkingsverantwoordelijke uitdrukkelijk benoemen in het Ontwerp (luik 4);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- de gegevens over de gezondheid duidelijk afbakenen (luik 5);
- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de maximale bewaartermijn te bepalen en deze verantwoorden in de memorie (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door:Hans Graux (Signature)
Getekend op:2023-04-19 23:20:05 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

[10] Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf)

[11] Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf)

[12] Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

[13] *Audit trailing* of *beveiligd controlespoor*.

[14] https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud

ADVIES VAN DE RAAD VAN BURGEMEESTERS

RAAD VAN BURGEMEESTERS

Raad van Burgemeesters
Secretariaat

Handelsstraat 96
B- 1040 Brussel

Mevrouw Annelies VERLINDEN

Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervorminge en Democratische Vernieuwing

Wetstraat 2
1000 Brussel

Brussel, 17 mei 2023

Onze ref: VCLP/2023-753

Uw ref : SAT OUT/2023/0474/0603

Dossierbeheerder : Christèle MALJEAN
E-mail : christele.maljean@police.belgium.eu

Onderwerp: samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg

Mevrouw de Minister,

De Raad van Burgemeesters, tijdens zijn zitting van 3 mei 2023, heeft kennisgenomen van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg.

De Raad van Burgemeesters geeft een **POSITIEF ADVIES** betreffende dit samenwerkingsakkoord en benadrukt daarbij dat de maatregelen, akkoorden getroffen door een bevoegdheidsniveau, moeten worden gefinancierd door ditzelfde bevoegdheidsniveau.

Met de meeste hoogachting,

Christèle Maljean (Authentication)
Digitally signed by Christèle Maljean (Authentication)
Date: 2023.06.02 09:15:19 +02'00'

Christèle MALJEAN
Secretaris

Willy DEMEYER
Burgemeester - Voorzitter

ADVIES VAN DE GEGEVENSBESCHERMINGSAUTORITEIT

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Standaardadvies 65/2023 van 24 maart 2023

Betreft: Standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"),
aanwezig: de dames Cédrine Morlière, Nathalie Ragheno en Griet Verhenneman, en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit,* met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 25, lid 3, WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Brengt op 24 maart 2023 het volgend standaardadvies uit.

I. TOEPASSINGSGEBIED EN CONTEXT VAN DIT ADVIES

1. Gezien het uitzonderlijk grote aantal adviesaanvragen dat momenteel bij de Autoriteit wordt ingediend en bij gebrek aan voldoende personele middelen, is de Autoriteit niet in staat om alle adviesaanvragen die zij ontvangt, te behandelen. Wanneer de aanvrager niet aangeeft dat het voorgelegde ontwerp aanleiding kan geven tot hoge risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en wanneer uit zijn antwoorden in het formulier ook niet kan worden afgeleid dat dergelijke risico's aanwezig zijn, kan de Autoriteit beslissen om te verwijzen naar voorliggend standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten[1].

2. In dit algemene advies wordt gewezen op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen. Het blijft dus geldig bij elke redactie van normatieve teksten. Het is de verantwoordelijkheid van de auteur van een ontwerpnorm om ervoor te zorgen dat deze daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitseisen van een wet, opgelegd op grond van de AVG en gelezen in samenhang met de Grondwet, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (hierna "het EVRM").

II. REDACTIE VAN NORMATIEVE TEKSTEN EN GEGEVENSBESCHERMING

A. Wat betreft de vereiste van noodzakelijkheid en evenredigheid van de gegevensverwerkingen die door het ontwerp worden geregeld

3. De Autoriteit herinnert eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht op bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen. Een dergelijke inmenging is enkel toelaatbaar als zij noodzakelijk is en evenredig met het nagestreefde gerechtvaardigde doel.

4. Ter herinnering: de verwerking van persoonsgegevens wordt als noodzakelijk beschouwd als zij de minst ingrijpende maatregel vormt om het ermee nagestreefde gerechtvaardigde doel te

[1] De Autoriteit dient strategische keuzes te maken, rekening houdend met de nieuwe taken die haar krachtens de AVG zijn opgelegd, de middelen waarover zij beschikt en de beginselen die in de AVG zijn vervat (zoals het beginsel van de risico-gebaseerde benadering en het beginsel van de 'verantwoordingsplicht'). Daarom onderzoekt zij de adviesaanvragen die haar op grond van artikel 23 van de WOG en/of artikel 36, lid 4, van de AVG worden voorgelegd eerst uitsluitend op basis van het formulier.
Alleen in gevallen waarin de antwoorden in het formulier ernstige aanwijzingen bevatten dat het ontwerp van normatieve tekst een hoog risico inhoudt, gaat de Autoriteit over tot een systematische analyse van het ontwerp van normatieve tekst zelf en brengt zij een concreet advies uit.
In de andere gevallen en gezien de toevloed aan dossiers, gaat de Autoriteit niet over tot een analyse van de tekst van het ontwerp van normatieve tekst en geeft zij voorliggende algemene richtlijnen. Het is aan de aanvrager om er in de praktijk voor te zorgen dat het ontwerp dat hij redigeert, daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitsvereisten van de wet die door de AVG, de Grondwet, het Handvest van de grondrechten en het EVRM, worden opgelegd.

bereiken. De auteur van een normatieve tekst moet daarom nagaan of er geen andere maatregelen zijn die minder ingrijpend zijn voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en waarmee het nagestreefde doel kan worden bereikt. De beoogde gegevensverwerking moet dus toelaten het nagestreefde doel te bereiken (criterium van doeltreffendheid), maar moet tevens de maatregel zijn die het minst ingrijpt in de rechten en vrijheden van de betrokkenen (criterium van noodzakelijkheid in strikte zin). Conreet betekent dit dat als het mogelijk is het beoogde doel te bereiken met een maatregel die minder ingrijpt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer of het recht op bescherming van persoonsgegevens, de oorspronkelijk beoogde gegevensverwerking niet ingevoerd mag worden.

5. Wanneer de noodzaak van de verwerking van persoonsgegevens vaststaat, moet de auteur van de normatieve tekst er zich nog van vergewissen dat de verwerking evenredig is (in strikte zin) met het beoogde doel, d.w.z. dat er een juist evenwicht moet worden gevonden tussen de verschillende belangen die op het spel staan en de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Met andere woorden, er moet een evenwicht zijn tussen de inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, en het doel dat met die verwerking wordt beoogt en dat daadwerkelijk kan worden bereikt . De voordelen die voortvloeien uit de gegevensverwerking in kwestie moeten dus opwegen tegen de nadelen ervan voor de betrokkenen (criterium van evenredigheid in strikte zin).

6. De Autoriteit vestigt de aandacht van de auteurs van normatieve teksten op de verplichting ervoor te zorgen dat de verwerkingen van persoonsgegevens die door het ontwerp worden geregeld of in uitvoering daarvan zullen worden geregeld, werkelijk noodzakelijk zijn en evenredig met het nagestreefde doel.

B. Wat betreft de vereiste van voorzienbaarheid van de verwerking van persoonsgegevens

7. Verder herinnert de Autoriteit eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond moet hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG. Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG[2].

[2]Artikel 6, lid 1, van de AVG: *"De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (…)*
c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (…)
e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (….)".

8. Krachtens artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het EVRM en artikel 6, lid 3, van de AVG, moet voor dergelijke verwerkingen duidelijke en nauwkeurige regelgeving gelden, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn[3]. Met andere woorden, de regelgeving die de gegevensverwerking regelt of waarvan de toepassing een gegevensverwerking met zich meebrengt, moet voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid, zodat bij lezing ervan, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden verricht en onder welke omstandigheden deze verwerkingen zijn toegestaan.

9. Dit betekent echter niet dat voor elke gegevensverwerking een *specifieke* norm moet gelden die uitdrukkelijk alle gegevensbeschermingskwesties in de betrokken context regelt. In bepaalde gevallen kan de voorzienbaarheid van een verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang immers worden gewaarborgd door de norm die deze taak toekent aan de verwerkingsverantwoordelijke, en de AVG (in voorkomend geval gelezen in combinatie met andere normen die eveneens van toepassing zijn).

10. De vraag rijst dan wanneer en in welke mate een *specifiek* normatief kader noodzakelijk is. Aangezien er geen absolute regel of mathematische formule is om met zekerheid te bepalen wanneer een specifieke norm nodig is om een verwerking van persoonsgegevens te regelen die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, en om de voorzienbaarheid ervan te waarborgen, geeft de Autoriteit hieronder richtsnoeren.

11. Artikel 6, lid 2, van de *AVG bepaalt: "De lidstaten kunnen specifiekere bepalingen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening met betrekking tot de verwerking met het oog op de naleving van lid 1, punten c) en e), worden toegepast; hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX."*.

12. Overweging 10 van de AVG, die betrekking heeft op artikel 6, lid 2, van de *AVG, bepaalt: "In samenhang met de algemene en horizontale wetgeving inzake gegevensbescherming ter uitvoering van Richtlijn 95/46/EG beschikken de lidstaten over verscheidene sectorgebonden wetten op gebieden waar behoefte is aan meer specifieke bepalingen. Deze verordening biedt de lidstaten ook ruimte om eigen regels voor de toepassing vast te stellen, onder meer wat de verwerking van bijzondere persoonsgegevenscategorieën ("gevoelige gegevens) betreft. In zoverre staat deze verordening niet in de weg aan lidstatelijk recht waarin specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking nader worden omschreven, meer bepaald door nauwkeuriger*

[3] Zie ook overweging 41 van de AVG.

te bepalen in welke gevallen verwerking van persoonsgegevens rechtmatig geschied". (*onderstreept door de Autoriteit*)

13. Bovendien verwijst de AVG ook meermaals naar het nationale recht, hetzij om een specifiek kader voor bepaalde verwerkingen van persoonsgegevens te eisen, hetzij om het treffen van passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkenen, op te leggen.[4].

14. De Autoriteit stelt met name drie situaties vast waarin een nationale norm de verwerking van persoonsgegevens specifiek moet regelen:

- wanneer het nodig is de voorzienbaarheid van een verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een publieke taak, beter te waarborgen dan door louter te verwijzen naar de formulering van de norm waarbij de publieke taak wordt toegekend, en specifieke waarborgen moeten worden geboden om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te beschermen;

- wanneer het noodzakelijk is het bindende karakter van een wettelijke verplichting tot verwerking van persoonsgegevens te verzekeren (artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG). In dat verband wijst de Autoriteit erop dat de norm die de wettelijke verplichting oplegt, enerzijds het concrete doel moet specificeren waarvoor de verplichte gegevensverwerking moet worden uitgevoerd, en anderzijds duidelijk en nauwkeurig moet zijn, zodat de verwerkingsverantwoordelijke in principe geen beoordelingsmarge heeft met betrekking tot de manier waarop de verwerking van persoonsgegevens die nodig is om aan zijn wettelijke verplichting te voldoen, wordt uitgevoerd[5].

- wanneer de AVG of de WVG de vaststelling van een dergelijke specifieke norm voor de verwerking van persoonsgegevens oplegt, om bijvoorbeeld te voorzien in specifieke beschermingsmaatregelen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen [6].

---

[4] Dat is bijvoorbeeld het geval voor verwerkingen betreffende bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG (gegevens over ras, gegevens over de gezondheid,...) die nodig zijn voor de uitvoering van de verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijken op het gebied van arbeidsrecht, of voor verwerkingen betreffende deze gegevens die nodig zijn om redenen van zwaarwegend algemeen belang.

[5] Groep Artikel 29, *advies 06/2014 van over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de verwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG*, blz. 22. De Autoriteit herinnert eraan dat, ondanks een dergelijk gebrek aan beoordelingsmarge, het hoe dan ook aan de verwerkingsverantwoordelijke is om ervoor te zorgen dat de betrokken verwerking in overeenstemming is met de verplichting in kwestie en met de AVG.

[6] Wanneer bijvoorbeeld een verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG of artikel 10 van de AVG via normatieve weg moet worden geregeld, en in dat verband in passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkenen (artikel 9, lid 2, punt g), van de AVG, artikel 10 van de WVG) moet worden voorzien, of wanneer het recht van het publiek op toegang tot officiële documenten en het recht op bescherming van persoonsgegevens met elkaar in overeenstemming moeten worden gebracht (artikel 86 van de AVG)...

15. In deze context, ook al vormt elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, toch moet niet elke verwerking (en dus elke inmenging in het recht op privacy) noodzakelijkerwijs specifiek geregeld worden door een norm van nationaal recht, bijvoorbeeld door een *specifiek* hoofdstuk dat aan de verwerking van persoonsgegevens is gewijd. Voor gegevensverwerkingen die noodzakelijk zijn voor de vervulling van een taak van algemeen belang, merkt de Autoriteit op dat, voor zover de publieke taken (waarvoor de verwerking van persoonsgegevens nodig is) door de wetgever op zodanige wijze zijn omschreven en afgebakend dat de doeleinden van deze verwerkingen als welbepaald en uitdrukkelijk kunnen worden beschouwd en men zich niet in een van de hierboven beschreven situaties bevindt, het niet systematisch nodig is een *specifiek* kader voor *deze* gegevensverwerkingen te bieden. Onder deze voorwaarde kan de AVG immers in bepaalde gevallen volstaan om de genoemde gegevensverwerkingen te regelen, met name wanneer er geen specifiek risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bestaat.

16. De Autoriteit verzoekt de auteur van de normatieve tekst derhalve om ervoor te zorgen dat zijn ontwerp voldoet aan de vereiste van voorzienbaarheid, zodat bij de lezing ervan, eventueel in combinatie met de lezing van het relevante normatieve kader, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden uitgevoerd en onder welke omstandigheden die verwerkingen zijn toegestaan.

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur

ADVIES VAN HET CONTROLEORGAAN OP DE POLITIONELE INFORMATIE

CONTROLEORGAAN OP DE POLITIONELE INFORMATIE

Uw referentie	Onze referentie	Bijlage(n)	Datum
	DA230011		09.05.2023

Betreft: Advies betreffende het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna afgekort 'COC' of 'Controleorgaan').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (BS, 5 september 2018, hierna afgekort als 'WGB') inzonderheid het artikel 59 §1, 2e lid, artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna 'WPA').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna *LED*).

Gelet op het verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken van 30 maart 2023 om advies uit te brengen over het ontwerp van Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg, ontvangen op 1 april 2023;

Gelet op het verslag van de heer Koen Gorissen, Lid-raadsheer van het Controleorgaan.

Brengt op 9 mei 2023 het volgend advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679[1] en de Richtlijn 2016/680[2] heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid, van de organieke wet van 3 december 2017 betreffende de oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2,2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Het betekent onder meer dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die buiten de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of human ressources verwerkingen. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59 §1, 2e lid en 236 §2 WGB, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet operationele verwerkingen)[3] en 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WGB[4]. Daarnaast heeft het COC ook een ambtshalve adviesopdracht voorzien in artikel 236 §2 WGB en een algemene voorlichtingsopdracht van het brede publiek, betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers in de materie van het privacy – en gegevensbeschermingsrecht voorzien in artikel 240 WGB.

2. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt[5].

---

[1] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "*betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG*" (algemene verordening gegevensbescherming of 'AVG').

[2] Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "*betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad*" (hierna 'Richtlijn Politie en Justitie' of *Law Enforcement Directive* (*LED*)).

[3] Artikel 4 §2, 4e lid WOG.

[4] Artikel 71 §1, 3e lid WGB.

[5] Artikelen 59 §1, 2e lid en 236 § 2 WGB.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BELPIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die haar krachtens of door andere wetten wordt verleend[6].

4. Het Controleorgaan is ingevolge artikel 281, § 4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "*inzake douane en accijnzen*", zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

5. Het COC is tot slot ook belast, in het kader van de dataretentie wetgeving, op grond van artikel 126/3 §1, 8e lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna afgekort 'WEC'), zoals gewijzigd door de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (*BS* van 8 augustus 2022), met de validatie van de statistieken met betrekking tot het aantal strafbare feiten en de bewaringstermijn voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone in het kader waarvan het al zijn bevoegdheden uitoefent die hem zijn toegekend bij titel 7 van de wet van 30 juli 2018. Het is daarnaast ook nog belast, in toepassing van artikel 42 § 3, 2de en 3de lid WPA met de controle van de vorderingen van de Cel Vermiste Personen van de federale politie tot opvraging van de gegevens met betrekking tot de elektronische communicatie betreffende de vermiste persoon.

II. Voorwerp van de aanvraag

6. De adviesaanvraag heeft betrekking op het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg (hierna 'het ontwerp SWA').

Het ontwerp SWA heeft overeenkomstig de Memorie van toelichting (MvT) tot doel een kader te voorzien voor de samenwerking en verwijzing tussen de verschillende diensten inzake slachtofferzorg. Deze samenwerking uit zich niet alleen op het terrein, maar ook op het vlak van beleidsontwikkeling. In het kader van de brede slachtofferzorg zijn de bevoegdheden immers verdeeld tussen de Federale Staat en de Gemeenschappen en de Gewesten.

[6] Artikel 71 §1, derde lid *juncto* 236 § 3 WGB.

Het Controleorgaan is bevoegd om advies te verlenen over aspecten met betrekking tot de verwerking van informatie en persoonsgegevens en de bescherming van het privéleven door de verwerking van persoonsgegevens voor zover deze betrekking hebben op of in verband staan met de operationele en niet-operationele werking van de politiediensten en/of het personeel van de geïntegreerde politie (hierna 'GPI') en/of voor zover de voor advies voorgelegde ontwerptekst een impact heeft op de politionele informatiehuishouding in het algemeen.

Het Controleorgaan is daarnaast niet enkel een dataprotectie autoriteit maar een toezichthouder die evenzeer wettelijk belast is met de legaliteit, efficiëntie, effectiviteit en economie van de politionele informatiehuishouding[7].

Aangezien het ontwerp SWA een impact heeft op het informatiebeheer door de GPI, zal het Controleorgaan zich in dit advies beperken tot de aspecten van het ontwerp die daarmee in verband staan. In dit geval betekent dit dat de artikelen 15-21 (inzake Politionele slachtofferbejegening) van het ontwerp SWA worden geanalyseerd. Voor het overige verwijst het controleorgaan naar het advies van de GBA en naar zijn eerder advies van 14 maart 2019 betreffende het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, en het Waalse Gewest inzake slachtofferzorg (DA190009)[8].

III. Bespreking en analyse van de aanvraag

A. Algemeen

7. De politionele informatieopdracht naar de slachtoffers toe wordt reeds lang geregeld in artikel 46 van de WPA, en artikel 3*bis* van de Voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, die aan de politieambtenaar de plicht opleggen om het slachtoffer die dat wenst, door te verwijzen naar de gepaste slachtofferzorg. Een en ander is verder nader in detail uitgewerkt in de Ministeriële Omzendbrief GPI 58 *betreffende politionele slachtofferbejegening in de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus*. Ook inzake het attest van klachtneerlegging bestaat reeds lang een uitgewerkte praktijkregeling, meer bepaald in de omzendbrief COL 5/2009[9] inzake *Richtlijnen m.b.t. 1° de attesten van klachtneerlegging 2° de registratie van de verklaringen van benadeelde persoon*, van het College van procureurs-generaal, de laatste maal herzien op 24/6/2021. Het ontwerp SWA kan dan ook geen afbreuk doen aan voormelde reeds bestaande wettelijke bepalingen van de WPA en het Wetboek van Strafvordering.

[7] Activiteitenverslag 2021, www.controleorgaan.be, randnummers 3, 52 en in het bijzonder 71: "*Het COC heeft echter allerminst alleen oog voor dataprotectie; het heeft evenzeer veel aandacht en is bevoegd voor alle andere operationele aspecten van de politionele informatiehuishouding*"; artikel 71 §1 WGB.

[8] https://www.controleorgaan.be/files/DA190009-NL.PDF

[9] https://www.om-mp.be/sites/default/files/u147/col_05_2009_herziene_versie_version_revisee_24.06.2021_clean.pdf

B. Artikelsgewijze bespreking

8. Het COC beperkt in dit advies zijn onderzoek tot de artikelen 15-21 (Hoofdstuk 5, "*Opdracht van de bevoegde actoren*", afdeling 1, "*Politionele slachtofferbejegening*"), en artikel 28 (Afdeling 5. *Omgaan met persoonsgegevens*) van het ontwerp SWA.

9. Artikel 15 omschrijft de bijstandsverplichting door de GPI aan het slachtoffer. De opmerking van het COC in zijn advies DA190009 om niet enkel de mogelijkheid van opname over de geleden materiële en immateriële schade in een *proces verbaal* (PV) te voorzien, maar eveneens in *enige andere politionele schriftelijke informatiedrager*, werd weerhouden in het ontwerp SWA.

10. Artikel 18 §3 van het ontwerp SWA lijst de gegevens op die de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening aan de desbetreffende diensten (slachtofferzorg), telefonisch of via elektronische weg, overmaakt. Het eerste deel van deze gegevens (1° tem 4°, zijnde persoonsgegevens van het slachtoffer, waaronder het rijksregisternummer, identificatiegegevens van de verbalisant, het nummer van het proces-verbaal, de datum van de feiten)) komen overeen met de informatie die de politiedienst overeenkomstig artikel 5.2.3. van de Omzendbrief GPI 58 aan elk slachtoffer dient over te maken. Voormelde gegevens zijn de minimaal noodzakelijke gegevens om een doorverwijzing naar de bevoegde dienst (slachtofferzorg) mogelijk te maken, en zijn naar het oordeel van het COC dan ook toereikend, terzake dienend en niet overmatig, behoudens voor wat betreft de doorgifte van het rijksregisternummer aan de dienst slachtofferhulp. Zoals de MvT ook bevestigt, hebben de diensten slachtofferhulp, in tegenstelling tot de dienst slachtofferonthaal, momenteel geen toegang tot het rijksregister, en is de verwerking van dit nummer dan ook minstens overmatig te noemen, los van de vraag naar de wettelijke grondslag[10], waarvoor kan worden verwezen naar het advies van de GBA.

10.1. Indien het slachtoffer dit wenst, kan de politiemedewerker eveneens een tweede set van (persoons)gegevens overmaken aan de desbetreffende diensten slachtofferzorg. Het gaat hier onder meer over *(1°) Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten met name een omstandige omschrijving van de feiten, hierbij rekening houdend met het geheim van het onderzoek.* De persoonsgegevens betreffende de strafbare feiten, met name een omstandige omschrijving ervan is duidelijk. Veel minder duidelijk zijn de persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen. Welke personen die strafrechtelijke veroordelingen op hun conto hebben worden hier bedoeld? De veroordelingen van het slachtoffer? Of van de (vermeende) dader(s)? Of beiden? Het Controleorgaan kan zich moeilijk voorstellen dat het zou kunnen gaan over de veroordelingen van derden (verdachten) ?

[10] Er dient te worden voorzien in een decretale regeling voor de dienst slachtofferhulp inzake het gebruik van het rijksregister.

Die overmaking, onafgezien van de toestemming van het slachtoffer, is bovendien afhankelijk van "*het geheim van het onderzoek*". Het komt evenwel niet aan de politie toe een beoordeling te maken nopens het feit of het geheim van het onderzoek zich ertegen zou verzetten de in de ontworpen §3, 2e lid, 1° bedoelde persoonsgegevens over te maken aan de bevoegde diensten slachtofferzorg. Het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek wordt gevoerd onder de leiding van respectievelijk de magistraat van het OM (art. 28*bis* §1 Sv.) en de onderzoeksrechter (art. 55 Sv.). Het door de politie zelfstandig beslissen om al dan niet dergelijke mededeling van (persoons)gegevens te doen is derhalve hoe dan ook strijdig met de regels van het Wetboek van Strafvordering. Het komt dus raadzaam over minstens aan dit punt 1° de woorden "*na akkoord van de bevoegde magistraat conform de regels van het Wetboek van Strafvordering*" toe te voegen.

10.2. Voormelde omschrijving van de feiten zijn verder naar het oordeel van het COC noodzakelijke gegevens om een doorverwijzing naar de best geplaatste dienst slachtofferzorg mogelijk te maken, en zijn dan ook toereikend, terzake dienend en niet overmatig. Dergelijke gegevens over strafbare feiten kunnen overeenkomstig artikel 10 WGB met de *uitdrukkelijke schriftelijke toestemming* van de betrokkene worden verwerkt, in casu aan de desbetreffende diensten slachtofferzorg worden overgemaakt. Hiervoor is echter een *schriftelijke toestemming* van de betrokkene vereist, wat artikel 18 van het ontwerp SWA niet voorziet. De MvT stelt dat deze instemming minstens mondeling dient te gebeuren. Deze instemming dient nochtans overeenkomstig de AVG schriftelijk vastgelegd te worden in het PV of de schriftelijke politionele informatiedrager, teneinde deze toestemming te allen tijde te kunnen aantonen en naderhand discussies en/of klachten hieromtrent te kunnen vermijden. Het komt de steller van het ontwerp dan ook toe om in deze aanpassing te voorzien.

10.3. Verder gaat het over *(2°) gegevens over de gezondheid, waaronder de geleden schade met het oog op de inschatting van de noden en behoeften van het slachtoffer*. Voor de verwerking van deze gezondheidsgegevens is overeenkomstig artikel 9 AVG eveneens de uitdrukkelijke toestemming van het slachtoffer nodig, wat de laatste zin van artikel 18 §3 van het ontwerp SWA ook stelt ("Het slachtoffer dient steeds zijn instemming te geven voordat deze gegevens overgemaakt worden aan de desbetreffende diensten"), waarbij weliswaar een mondelinge instemming opnieuw volstaat (cf. MvT). Ook in dit geval dient deze instemming vastgelegd te worden in het PV of de schriftelijke politionele informatiedrager om naderhand problemen te vermijden. Overeenkomstig artikel 18 §3 van het ontwerp SWA kan de politiemedewerker overigens, mits toestemming van het slachtoffer, telefonisch contact opnemen met de diensten slachtofferzorg en hen alle informatie overmaken. Hoe zal die toestemming ooit aangetoond kunnen worden wanneer die nergens formeel moet geacteerd worden?

11. Artikel 21 voorziet dat de politiemedewerker enkel het aanbod tot doorverwijzing van het slachtoffer in het PV of enige andere politionele schriftelijke informatiedrager vermeldt. De beslissing

om al dan niet op het aanbod in te gaan mag er niet in worden vermeld overeenkomstig voormeld artikel. Overeenkomstig de opmerkingen supra onder randnummer 10.2. en 10.3., dient minstens de toestemming van het slachtoffer om in voorkomend geval (zonder te specifiëren of betrokkene al dan niet heeft ingestemd met het voorstel tot doorverwijzing, cfr. infra) bepaalde gerechtelijke -en/of gezondheidsgegevens aan de betreffende diensten over te maken, in het PV of de politionele informatiedrager te worden opgenomen.

De MvT bij artikel 21 verduidelijkt waarom de beslissing van het slachtoffer om al dan niet op het aanbod tot doorverwijzing in te gaan niet mag vermeld worden in het PV. Vooreerst leert de ervaring dat sommige slachtoffers aanvankelijk niet ingaan op het voorstel van doorverwijzing en dit later herzien. Dergelijke initiële vermelding van niet ingaan op het aanbod zou dan ook, volgens de MvT, weinig waarde hebben. Verder wordt de vermelding van niet doorverwijzing soms gebruikt door advocaten om een vergoeding voor de slachtoffers voor psychische zorg te laten afwijzen.

Er zijn echter ook voordelen denkbaar die de opname van deze informatie in het PV of politionele informatiedrager met zich brengt. Daarbij kan gedacht worden aan een onderzoek of een controle door controlediensten (zoals het Comité P) wanneer een klacht zou binnenlopen dat er geen aanbod werd gedaan, *ab initio* duidelijk te maken dat het slachtoffer wel degelijk nood heeft aan bijkomende of gespecialiseerde hulp en zorg en waarmee de ernst van de gepleegde feiten wordt geduid, enz. … Het valt daarom te overwegen om de beslissing tot opname van het positief of negatief antwoord van betrokkene in het PV aan het slachtoffer zelf over te laten.

Volledigheidshalve wordt nog verwezen naar het advies van de GBA voor de vraag naar de rechtsgrond voor de verwerking door de diensten slachtofferzorg van de Vlaamse gemeenschap. Voor zover dat de toestemming zou zijn (cf. art. 6.1.a AVG) dient die toch ergens geacteerd te worden en dan lijkt de logische plaats het PV of de schriftelijke politionele informatiedrager te zijn.

12. Tenslotte wordt in Hoofdstuk 5, afdeling 5 van het ontwerp SWA, '*Omgaan met persoonsgegevens*' en meer bepaald in artikel 28 §2 voorzien dat '*Iedere bevoegde actor vermeld in dit hoofdstuk en die betrokken is bij de verwerking van de persoonsgegevens, treedt zelfstandig op als verwerkingsverantwoordelijke (,…), op grond van de hen toegewezen bevoegdheden. Iedere bevoegde actor respecteert hierbij de overeenkomstige bewaartermijnen*'.

13. Op grond hiervan zou de GPI als verwerkingsverantwoordelijke dienen te worden beschouwd voor de door hen gedane verwerkingen van persoonsgegevens in de politionele gegevensbanken, in casu de verwerkingen met betrekking tot het PV of de schriftelijke politionele informatiedrager inzake het slachtoffer. Nochtans zijn overeenkomstig artikel 44/4 van de WPA de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie de verwerkingsverantwoordelijken voor de politionele gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, § 1, tweede lid, 1° en 2°, waaronder bijvoorbeeld de ANG of de ISLP, zijnde de politionele

databanken waarin bepaalde verwerkingen zullen gebeuren (registratie van het PV betreffende het slachtoffer, acteren van de toestemming, doorverwijzing, …). Dit ontwerp SWA kan derhalve, door te voorzien dat de GPI bij de verwerking van het PV of schriftelijke politionele informatiedrager inzake het slachtoffer optreedt als verwerkingsverantwoordelijke, **niet** afwijken van de federale WPA waarin de politieministers als verwerkingsverantwoordelijken worden aangeduid. Het komt de steller van het ontwerp dan ook toe om in deze aanpassing te voorzien.

14. Het ontwerp SWA geeft voor het overige geen aanleiding tot andere opmerkingen vanwege het Controleorgaan.

OM DEZE REDENEN

Het Controleorgaan op de Politionele Informatie,

verzoekt de aanvrager rekening te houden met de hogervermelde opmerkingen.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de Politionele Informatie op 9 mei 2023.

Voor het Controleorgaan,
De Voorzitter a.i.,
Frank Schuermans

ADVIES VAN HET COLLEGE VAN DE HOVEN EN RECHTBANKEN

College van de hoven en rechtbanken
Steundienst
BU HRM

Auteurs: P Haenebalcke CEL JUR

peter.haenebalcke@just.fgov.be

Geadresseerden:
College van de hoven en rechtbanken

Doelpubliek (verspreiding)
Leden van het College
Medewerkers van de Steundienst

Datum: 5 JUNI 2023
Referentie:
Status van de nota: TER GOEDKEURING
Versie van de nota: versie 1.0
Bijlagen:
Doel: **Beslist – validatie van de opmerkingen**

Onderwerp/thema

Context College:

	Y or N	Comment
Wettelijke bevoegdheid College (art 181 Ger Wb.)	Y	Impact werkprocessen REA
Blauwdruk 2.0	N	
Strategische doelstelling College	N	
Prioriteit > Low Medium High Highest	Medium	
Haalbaarheid Steundienst uitvoering - Personeel - Termijn	Y	

Korte beschrijving probleem

Aan het College van de hoven en rechtbanken werd op 14 april ll. de adviesaanvraag voorgelegd over het **ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap betreffende slachtofferzorg**.

Het voorliggend samenwerkingsakkoord heeft tot doel een kader te voorzien voor de samenwerking en verwijzing tussen de verschillende diensten inzake slachtofferzorg. Deze samenwerking uit zich niet alleen op het terrein, maar ook op het vlak van beleidsontwikkeling. In het kader van de brede slachtofferzorg zijn de bevoegdheden immers verdeeld tussen de Federale Staat en de gemeenschappen (zoals verder bepaald in dit samenwerkingsakkoord) en de gewesten (vb. toezicht op de lokale overheden zoals de openbare centra voor maatschappelijk welzijn). Met de ondertekening van het samenwerkingsakkoord verbinden de bevoegde overheden zich ertoe een blijvende aandacht te besteden aan slachtoffers en een samenhangend beleid in deze materie te verzekeren.

Het samenwerkingsakkoord (verder: akkoord) bevat **zeven hoofdstukken**: de definities (art. 1), de doelstellingen van het akkoord (art. 2-3), de bevoegdheden van de overheden betrokken in het akkoord (art. 4-5), hun verbintenissen (art. 6-14), de opdrachten van de bevoegde actoren (art. 15-27) met inbegrip van het omgaan met persoonsgegevens (art. 28), de overlegstructuren (art. 29-37) en de slotbepalingen (art. 38-41).

Impact op de Zetel

Vanuit de College-bevoegdheid inzake de organisatie en werking van de rechtbanken besliste het Bureau van het College op maandag 24/4 deze adviesvraag van het kabinet m.b.t. een Vlaams samenwerkingsprotocol slachtofferzorg voor te leggen aan de Raad van hoofdgriffiers en de Conferenties van de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg.
Dit met het oog op feedback van "het terrein" op 2 punten:
- Enerzijds een juridische check of dit protocol **strookt met de wetgeving en geen extra rechten/plichten voorziet boven op de wet**,
- Anderzijds een praktische **check of dit protocol niet een aanzienlijke extra werklast** (bvb. ingevolge informatie-voorziening aan slachtoffers in brede zin) inhoudt

Tevens werden de rechtbanken eerste aanleg erop gewezen dat op arrondissementeel niveau hetzij een onderzoeksrechter, hetzij een magistraat REA dient aangewezen te worden voor **de (arrondissementele) "raad slachtofferzorg."**
Het **College dient een vertegenwoordiger** aan te wijzen om te zetelen in de Vlaamse Commissie Slachtofferzorg.

Collegebeslissing

Het College beslist om
1° = de door de conferentie van voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg in deze overgemaakte opmerkingen (hierna inde ze nota opgenomen) aan het kabinet te bezorgen
2° = om een oproep te lanceren teneinde kandidatuurstelling te ontvangen waaruit het College een vertegenwoordiger van de Zetel/College in de Vlaamse Commissie Slachtofferzorg zal aanwijzen

Aldus zo te beslist in de Collegevergadering van 5 juni 2023.

Nood aan (interne of externe) communicatie

Intern Y

> Informeren van de REA's NL + kabinet

Hierna volgen de opmerkingen en het advies:

De Raad van hoofdgriffiers bezorgde geen feedback. Van de conferentie van de voorzitters van de Nederlandstalige rechtbanken van eerste aanleg ontvingen we de navolgende opmerkingen.

Zij dragen geen kandidaat voor om te zetelen in de Vlaamse Commissie Slachtofferzorg.

—

ALGEMEEN :

- Er moet duidelijk worden gemaakt of het effectief de bedoeling zou zijn van de overheden om ook aan de griffies en de rechters de taak te geven aan slachtoffers juridisch advies te geven – indien niet (zoals dat nu het geval is), moet dat duidelijker worden gemaakt in de tekst zelf. In de voorliggende tekst zijn er een aantal zaken die worden gevraagd van de 'bevoegde actoren' (en aldus ook van de rechtbanken, maar **dit botst met het principe dat geen advies kan worden verstrekt en dat de rechter terughoudend en onafhankelijk dient te zijn** (wordt hierna telkens ook specifiek aangeduid)

- De verschillende werkgroepen (raad/netwerk/commissie) die worden opgericht zullen toch wel wat werklast met zich meebrengen, zeker in het begin om alle procedures op punt te stellen.

DEFINITIES art 1 > slachtoffer niet enkel in geval strafrechtelijke feiten, maar ook in geval van feiten met politionele / gerechtelijke tussenkomst + uitbreiding naar 'nabestaanden'

Definitie "slachtoffer": wordt anders (beperkter) geformuleerd dan door de Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012; het lijkt ons aangewezen naar de RL te verwijzen.

Artikelsgewijze opmerkingen

- 1° In de definitie 'bevoegde actoren' zouden de woorden "en rechtbanken" moeten worden geschrapt, gezien deze per definitie geen advies geven aan burgers of niet op die manier contact hebben met slachtoffers dat zij onder dit samenwerkingsakkoord vallen. Noch rechters, noch de personeelsleden van de griffie mogen juridisch advies geven of informatie geven over de stand van zaken van een gerechtelijk dossier. Onderzoeksrechters mogen dat ook niet, maar komen via een burgerlijke partijstelling wel rechtstreeks in contact met slachtoffers en zouden dus wel onder sommige bepalingen van het samenwerkingsakkoord kunnen vallen.
- 3° De definitie 'bevoegde overheden' is onduidelijk, en zou beter vervangen worden door 'de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap'.
- 10° De definitie van slachtoffer wijkt af van die in de Richtlijn waarnaar verwezen wordt in de aanhef
- 13° De term 'slachtofferonthaal' wordt gedefinieerd als informatie en bijstand, wat vrij verwarrend is. Deze definitie is eigenlijk ook overbodig, want in de tekst wordt het woord weinig gebruikt en waar het gebruikt wordt kan het worden vervangen door informatie of bijstand, wat duidelijker zou zijn. In artikel 4, 2° en 5, 2° bvb zouden de woorden 'het verlenen van

slachtofferonthaal' kunnen vervangen worden door de woorden 'het geven van informatie en het verlenen aan bijstand aan slachtoffers'
We missen doorheen het hele document een soort algemene "disclaimer" specifiek voor de rechtbanken: bijstand gaat verder dan wat bedoeld wordt door art. 3bis VTSv en mag niet verward worden met b.v. juridische bijstand die aan advocaten of andere specialisten voorbehouden moet blijven; de rechtbank moet haar onafhankelijkheid behouden, ook bij het geven van informatie aan slachtoffers, er mag niet de schijn worden gewekt van enig favoriseren van slachtoffers of vooringenomenheid, ook niet door medewerkers op de griffie.
Het document maakt te weinig het onderscheid met de parketten, die daar wel meer een actievere rol in kunnen spelen.

DOELSTELLINGEN art 2-3 > structurele samenwerking tussen de actoren in zake slachtofferzorg, met respect voor ieders duidelijk afgebakende bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De territoriale toepassingsgebied van het akkoord is beperkt tot het Nederlandse taalgebied

Artikel 3 bevat een tegenstelling. In het eerste lid stelt men dat er duidelijk afgebakende bevoegdheden zijn en in het derde lid zegt men 'in het geval van onduidelijkheid'.

BEVOEGDHEDEN BETROKKENEN ACTOREN art 4-5
- Federale staat > politie, veiligheid, politionele slachtofferbejegening, strafrechtelijk beleid
- Gemeenschap > bijstand aan personen, justitiehuizen, slachtofferonthaal

VERBINTENISSEN BETROKKEN ACTOREN art 6-14
> werkingsprincipes (houding tov slachtoffer), opleiding, informatieverstrekking, materiële omstandigheden (lokalen), hulp & dienstverlening, sensibilisering, gegevens & statistieken

Art. 6 §2 en §1 laatste zin: dit lijkt voornamelijk te gaan over de justitiehuizen ? We vinden het niet duidelijk wat hiermee precies wordt bedoeld (nochtans belangrijk blijkens het vervolg van de tekst) en wat hier enige rol moet zijn die van de rechtbanken wordt verwacht ? (opnieuw zelfde opmerking als hiervoor: te weinig onderscheid wordt gemaakt tussen actoren die zich actief kunnen inzetten en actoren (de zetel, de onderzoeksrechters) die terughoudender moeten zijn; de rechtbank die de zaak ten gronde beoordeelt kan zeker informatie verlenen en doorverwijzen, maar een "proactief" en "aanklampend" aanbod verlenen lijkt ons voor wat betreft de rechtbanken voornamelijk zich te moeten beperken tot naar de aangewezen instanties doorverwijzen.

Artikel 6, §1, 4° en 7 overlappen en zouden kunnen worden samengevoegd. Artikel 6, §1 tweede lid zou beter eerst staan. In artikel 6, §1, tweede lid wordt het woord 'aanklampend' gebruikt, wat vrij negatief is. Dit zou eventueel kunnen veranderd worden in 'standvastig'.

Bij deze een voorstel voor nieuwe tekst:
Art. 6. §1 De bevoegde overheden verbinden zich ertoe om via de diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheid vallen een proactief, outreachend en standvastig aanbod te voorzien voor elk slachtoffer.
§2. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe dat de bevoegde actoren in hun contact met slachtoffers minstens de volgende werkingsprincipes zullen hanteren:
1° een positieve en participatieve basishouding aannemen, vertrekken vanuit het perspectief van het slachtoffer;

2° tijdig rekening houden met de individuele noden en behoeften van elk slachtoffer en hierbij in het bijzonder aandacht te hebben voor de specifieke behoeften van kwetsbare slachtoffers bijvoorbeeld het minderjarige slachtoffer en minderjarige kinderen van het slachtoffer;
3° informatie verstrekken op maat van het slachtoffer, rekening houdend met de individuele noden en behoeften van het slachtoffer, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het slachtoffer en de omstandigheden waarin het slachtoffer zich op dat moment bevindt;
4° de continuïteit van de aangeboden zorg verzekeren door op een warme manier de zorg over te dragen wanneer het aanbod van één of meer andere diensten beter aansluit bij de noden en behoeften van het slachtoffer, daarbij rekening houdend met de individuele noden en behoeften van het slachtoffer, het type van feiten, alsook de kwetsbaarheid van het slachtoffer. Er wordt hierbij gebruikt gemaakt van de sociale kaart die is opgesteld door het netwerk slachtofferzorg, bedoeld in artikel 34, §1, 3°.
§3. De bevoegde overheden verbinden er zich toe de werkingsprincipes, bedoeld in paragraaf 2, in een gezamenlijk referentiedocument te concretiseren en te vertalen naar een uitgewerkte methodologie voor de uitvoering van de opdrachten en de samenwerking op het terrein tussen de bevoegde actoren. De redactie van het referentiedocument is een verantwoordelijkheid van de Vlaamse commissie slachtofferzorg, bedoeld in artikel 37, §1.

Art. 7: sociale kaart zal zeer nuttig zijn

Art. 8: lijkt ook zeer nuttig, ook voor de zetel. Uiteraard zal dit tijd benemen. Voorstel om de opleiding facultatief te maken voor de rechters (velen hebben de nodige ervaring met het bejegenen van slachtoffers).

Art. 9: hier opnieuw opletten, de rechtbank (ook de griffie) mag geen (juridisch) advies verlenen en moet waken over haar onafhankelijkheid.
Behoudens vergissing geeft het parket in haar oproepingsbrieven aan de benadeelde personen al zeer goede informatie over de mogelijkheden die zij hebben om zich burgerlijke partij te stellen op de zitting.

Artikel 9, laatste lid – herhaling van de woorden “noden, behoeften en persoonlijke omstandigheden”, in de tweede zin kunnen ze worden weggelaten: “Deze informatie kan ook in een later stadium gegeven worden dan op het moment van de eerste contacten met slachtoffer.”

Art. 11: “samenwerking” met andere actoren – zelfde opmerking als tevoren, de rechtbank is hierin beperkt door de onafhankelijkheid die zij moet bewaken.

Art. 14: zal extra werk opleveren voor de griffies; wordt een (digitale) ondersteuning hierin voorzien?

Artikel 14, derde lid kan worden ingekort en er kan eventueel worden toegevoegd dat dit (half)jaarlijks moet gebeuren. Gezien de gegevens niet direct aan de Vlaamse Commissie worden overgemaakt lijkt het niet nodig om die ook in dit artikel te vermelden. Voorstel: De gegevens bedoeld in het voorgaande lid worden jaarlijks overgemaakt aan de arrondissementele raad voor slachtofferbeleid, met het oog op analyse en evaluatie, zoals bedoeld in artikel 30.

OPDRACHTEN BETROKKEN ACTOREN art 15-27

- Politionele slachtofferbejegening, dienst slachtofferhulp, hulp = vertrouwelijk

In artikel 15, eerste lid zijn de woorden “en de daaraan gekoppelde onderrichtingen” overbodig.

In artikel 16, tweede lid, 3° moeten de woorden “met artikel 7 en 20” worden vervangen door “met de artikelen 7 en 20”.

Artikel 18, §1 kan ingekort worden, naar analogie van §2 en kan ook duidelijker worden geformuleerd. Voorstel: De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening vraagt elk slachtoffer of hij wilt worden doorverwezen naar een dienst slachtofferhulp. Wanneer het slachtoffer hiermee instemt, brengt men het slachtoffer actief in contact met deze dienst.

Artikel 18, §3, tweede lid stelt dat indien het slachtoffer dit wenst er “persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen” kunnen worden overgemaakt aan andere diensten – ervan uitgaand dat men veroordelingen van de dader bedoeld, lijkt het niet dat dit een beslissing is die moet worden genomen door het slachtoffer. In het kader van het tegengaan van secundaire victimisatie, lijkt het ook beter om standaard een beschrijving van de feiten mee te delen aan de andere dienst, zodat het slachtoffer niet opnieuw het hele verhaal moet doen.

Het laatste lid van artikel 18 kan worden weggelaten – dit wordt al vermeld in de andere paragrafen.

Artikel 19 kan beter worden geïntegreerd in artikel 18 als een §3. Zo staan alle mogelijke doorverwijzingen bij elkaar.

- Parketten en rechtbanken, dienst slachtofferonthaal

Art. 24: zal extra werk opleveren voor de griffies.

Artikel 24 kan beter worden beperkt tot de magistraten en personeelsleden die effectief in de positie zijn om dergelijke informatie te geven aan slachtoffers.

PERSOONSGEGEVENS art 28
In artikel 28 wordt er verwezen naar de verordening gegevensbescherming, dit is wetgevingstechnisch niet correct - er moet worden verwezen naar de geldende nationale wetgeving (in casu de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegeven).

OVERLEGSTRUCTUREN art 29-37

- In elk gerechtelijk arrondissement komt een arrondissementele raad voor slachtofferbeleid
  geïntegreerd slachtofferbeleid binnen het gerechtelijk arrondissement
  taken
  tweejaarlijkse verslag
  samenstelling (per arrondissement = <u>REA wijst 1 magistraat of onderzoeksrechter</u>
  netwerk slachtofferzorg

Art. 29 §2, 1°: deze Raad gaat daadwerkelijke (bindende ?) beslissingen nemen voor zover wij uit de tekst begrijpen; ten opzichte van de zetel en de onderzoeksrechters moet hier opnieuw worden opgelet m.b.t. de onafhankelijkheid die van groot belang is aangezien we het hier hebben over zaken waarin nog uitspraak moet worden gedaan. Nauwere samenwerking tussen de andere actoren (parketten, JH, hulpverlening) is uiteraard een heel goede zaak.
Ten opzichte van de rechtbanken lijkt het meer aangewezen dat deze Raad een raadgevende / ondersteunende / aansporende functie op zich neemt (quid dit voor wat betreft de rechtbanken opnemen binnen de Hoge Raad voor de Justitie ?)

Art. 31, 2°: benoemingsprocedure van de magistraat of onderzoeksrechter in arrondissementele raad?

- Vlaamse commissie slachtofferzorg, met het oog op de goede werking en implementatie van het akkoord

Art 36 § 2 7° > vertegenwoordiger van het College van de hoven en rechtbanken

SLOTBEPALINGEN art 38-41
De budgettaire gevolgen van de opdrachten opgenomen in dit akkoord vallen ten laste van de bevoegde overheden.

___

ADVIES VAN HET COLLEGE VAN PROCUREURS-GENERAAL

openbaar ministerie

College van procureurs-generaal
BRUSSEL
DE VOORZITTER

DOSSIER BEHANDELD DOOR
Steundienst van het openbaar ministerie
T 02/557 42 00
Gulden-Vlieslaan 87 bus 4
1060 Brussel
sdaomp@just.fgov.be

DATUM
30/06/2023

verz.: College PG – Gulden-Vlieslaan 87 bus 4– 1060 Brussel

De heer Vincent Van Quickenborne
Minister van Justitie
Finance Tower
Kruidtuinlaan 50/65
1000 Brussel

MIJN REFERTE	UW REFERTE	BIJLAGE	KOPIE AAN
B.IV.0/190/2023/SP	VVQ/2023/SVI/150		COMPG + V. GLATIGNY

BETREFT: Advies van het College van procureurs-generaal over aangaande het samenwerkingsakkoord slachtofferzorg uitgetekend tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap.

Mijnheer de minister,

Gevolg gevend aan uw schrijven ontvangen op 11 april 2023 maak ik u het advies van het College van procureurs-generaal over aangaande het samenwerkingsakkoord slachtofferzorg uitgetekend tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap.

Volgende opmerkingen worden geformuleerd:

1. Het nationaal forum dat indertijd werd opgericht als het overlegplatform tussen de diensten van de Staat, deze van de gemeenschappen en gewesten alsook met de Arrondissementele Raden en alle maatschappelijke diensten en instanties die betrokken zijn bij slachtofferzorg is de facto, na de 6de staatshervorming, niet meer actief. Er wordt hiervoor geen alternatieve overlegstructuur tussen de federale staat en de deelstaten in de plaats gesteld.

2. Zowel Brussel, Wallonië als Vlaanderen bereiden momenteel samenwerkingsakkoorden voor. Er wordt echter vastgesteld dat de 3 samenwerkingsakkoorden zoals ze thans voorliggen andere accenten leggen. Daar waar Brussel en Wallonië voornamelijk het takenpakket van elke actor bespreken, focust het Vlaams samenwerkingsakkoord meer op de overlegstructuren tussen de verschillende actoren.

3. Het College van de hoven en rechtbanken werd niet betrokken bij deze evaluatie niettegenstaande ook magistraten van de zetel en medewerkers van de griffie een belangrijke rol spelen bij het slachtofferonthaal op niveau van de parketten en rechtbanken.

4. In het akkoord ontbreekt een resultaatsverbintenis van de overheid om aparte en aangepaste lokalen te voorzien voor de diensten slachtofferonthaal zodat slachtoffers opgevangen, onthaald en bijgestaan kunnen worden (in gerechtsgebouwen).

5. Artikel 36, §2, 5° en 6° voorziet in een vertegenwoordiger van het College van procureurs-generaal en van de Raad van procureurs des Konings. Het verdient aanbeveling om hier enkel te spreken van een “vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie” daartoe aangeduid door het College van procureurs-generaal. Deze vertegenwoordiger zal dan spreken namens het federaal parket, de Raad van arbeidsauditeurs, de Raad van procureurs des Konings en het College van procureurs-generaal.

6. Er kan worden verondersteld dat in artikel 18,§3, tweede lid, 1° de persoonsgegevens betreffende de strafrechtelijke veroordelingen van het slachtoffer worden bedoeld.

Ten slotte wenst het College te onderstrepen dat het uittekenen van een slachtofferzorg in 3 verschillende samenwerkingsakkoorden, soms met andere accenten en structuren, het voeren van een éénvormig en coherent slachtofferbeleid door het College van procureurs-generaal bemoeilijkt.

Met de meeste hoogachting,

De procureur-generaal,

Patrick Vandenbruwaene
Voorzitter van het College

VOORONTWERP VAN DECREET
van 7 juli 2023

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2. Instemming wordt verleend met het samenwerkingsakkoord van (datum) tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

ONTWERP VAN SAMENWERKINGSAKKOORD
van 7 juli 2023

Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

Gelet op de Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad;

Gelet op de Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ van de Raad;

Gelet op de Richtlijn 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad;

Gelet op de artikelen 128, §1 van de Grondwet;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid artikel 92bis, §1, gewijzigd door de bijzondere wet van 6 januari 2014;

Gelet op Titel II van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens;

Overwegende dat de bevoegdheden inzake slachtofferzorg verdeeld zijn tussen de Federale staat en de Gemeenschappen en de Gewesten;

Overwegende dat deze versnippering van de bevoegdheden en de verspreiding van het personeel en van de bijhorende materiële en financiële middelen een doeltreffend, effectief, coherent en geïntegreerd slachtofferbeleid kunnen belemmeren;

Overwegende dat een structurele samenwerking tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap noodzakelijk is om tot een kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening aan slachtoffers te komen;

Overwegende dat een optimale en goed ontwikkelde slachtofferzorg secundaire victimisatie zo veel mogelijk moet beperken en alle gevolgen van het slachtofferschap in de mate van het mogelijke moet herstellen;

Overwegende dat de Grondwet en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de mogelijkheid voorzien dat de vermelde overheden een samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg sluiten;

De partijen:

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de federale regering, in de persoon van de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken;

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van de minister-president, de minister van Justitie en Handhaving en de minister van Welzijn;

Hun eigen bevoegdheden gezamenlijk uitoefenend, zijn overeengekomen hetgeen volgt:

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1. Voor de toepassing van dit akkoord wordt verstaan onder:

1° bevoegde actoren: de parketten, rechtbanken, de politie en de bevoegde diensten slachtofferzorg;

2° bevoegde diensten slachtofferzorg: de politionele slachtofferbejegening, de diensten slachtofferonthaal en de diensten slachtofferhulp;

3° bevoegde overheden: de ministers die over de bevoegdheden beschikken krachtens welke de ministers die dit akkoord ondertekenen, het akkoord gesloten hebben in naam van de partijen bij het akkoord;

4° dienst politionele slachtofferbejegening: de dienst binnen de federale en de lokale politie die enerzijds instaat voor de sensibilisering en voortgezette vorming van politieambtenaren inzake politionele slachtofferbejegening en anderzijds voor het bieden van gespecialiseerde slachtofferbejegening, zonder evenwel afbreuk te doen aan de wettelijke verplichtingen inzake slachtofferbejegening van elke individuele politieambtenaar;

5° dienst slachtofferhulp: één van de diensten binnen de centra voor algemeen welzijnswerk, erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, met als taak onder meer slachtofferhulp;

6° dienst slachtofferonthaal: de dienst van het justitiehuis die aan een slachtoffer tijdens de hele gerechtelijke procedure specifieke informatie, ondersteuning, bijstand en een gepaste doorverwijzing aanbiedt;

7° na(ast)bestaande: de rechthebbende van het slachtoffer of elke persoon die een duurzame affectieve relatie heeft met het slachtoffer;

8° politionele slachtofferbejegening: de bijstand aan een slachtoffer door de politie, die bestaat uit het onthaal en de eerste opvang van het slachtoffer, het verstrekken van basisinformatie aan het slachtoffer en het indien nodig doorverwijzen naar de gespecialiseerde diensten.

Deze bejegening houdt eveneens het onthaal en de bijstand in van personen die betrokken zijn bij een ongeval, een collectieve noodsituatie, een brand of een zelfdoding;

9° schade: een lichamelijk letsel, een geestelijk letsel, een psychisch lijden, een materieel of een financieel verlies.

10° slachtoffer: de natuurlijke persoon, evenals zijn na(ast)bestaanden, die als direct gevolg van een handelen of nalaten in strijd met de strafwetgeving schade heeft geleden of de natuurlijke persoon, evenals zijn na(ast)bestaanden die schade heeft geleden ten gevolge van feiten die aanleiding hebben gegeven tot een politionele of gerechtelijke tussenkomst, ook al zijn de feiten geen inbreuk op de strafwetgeving;

11° slachtofferbeleid: het geheel van bestuursdaden van de Federale Staat, de Gemeenschappen, de provinciale en lokale overheden in verband met slachtofferzorg;

12° slachtofferhulp: de emotionele ondersteuning en begeleiding die aan slachtoffers wordt geboden bij het verwerkingsproces, het geven van informatie, advies en administratieve en praktische hulp en de gerichte en actieve doorverwijzing van slachtoffers. Deze hulp wordt verleend door de diensten slachtofferhulp.

Slachtofferhulp kan eveneens de ondersteuning, hulp en begeleiding inhouden van personen die betrokken zijn bij een ongeval, een collectieve noodsituatie, een brand of een zelfdoding;

13° slachtofferonthaal: de informatie en ondersteuning die aan het slachtoffer wordt gegeven in de verschillende fasen van de gerechtelijke procedure, die wordt verleend door de dienst slachtofferonthaal of met tussenkomst van de magistraten, de personeelsleden en medewerkers van de parketten of de rechtbanken, binnen het kader van de aan hen toegewezen bevoegdheden.

Slachtofferonthaal kan eveneens de informatie en bijstand inhouden aan personen die betrokken zijn bij een ongeval, een collectieve noodsituatie of een zelfdoding;

14° slachtofferzorg: de hulp- en dienstverlening sensu lato, die vanuit verschillende sectoren, hetzij politioneel, justitieel, sociaal, psychisch of medisch, aan een slachtoffer wordt geboden.

Hoofdstuk 2. Doelstelling

Art. 2. Dit akkoord beoogt een structurele samenwerking inzake de opdrachten slachtofferzorg die wordt opgenomen door de bevoegde actoren op het Nederlandse taalgebied om te komen tot een kwaliteitsvolle slachtofferzorg en secundaire victimisatie zo veel als mogelijk te voorkomen en te beperken.

De structurele samenwerking bedoeld in het eerste lid doet geen afbreuk aan de samenwerkingsverbanden tussen de bevoegde diensten slachtofferzorg en andere meer gespecialiseerde diensten die slachtofferzorg aanbieden, voor zover deze samenwerkingsverbanden rekening houden met de bepalingen van dit akkoord.

Art. 3. Met respect voor ieders duidelijk afgebakende bevoegdheden en verantwoordelijkheden, voeren de bevoegde overheden een beleid dat streeft naar een zorgvuldige en correcte ondersteuning en begeleiding van slachtoffers.

Voor de totstandkoming van een gecoördineerd, integraal en geïntegreerd slachtofferbeleid dient het beleid van de bevoegde overheden op elkaar afgestemd te worden. Hiervoor gaan de bevoegde overheden en de bevoegde actoren actief met elkaar in dialoog binnen de in dit akkoord voorziene overlegorganen.

In geval dat er, in afwijking van de duidelijk afgebakende bevoegdheden en verantwoordelijkheden vermeld in het eerste lid, misvattingen zouden ontstaan op vlak van bevoegdheidsverdeling of verantwoordelijkheden, verbinden de bevoegde overheden er zich toe zich niet te onttrekken aan hun verantwoordelijkheid, maar gezamenlijk op zoek gaan naar concrete oplossingen binnen de in dit akkoord voorziene overlegorganen.

Hoofdstuk 3: Bevoegdheden

Art. 4. De Federale Staat is bevoegd voor:

1° het beleid inzake politie en veiligheid en, in het bijzonder, de politionele slachtofferbejegening;

2° het strafrechtelijk beleid en in het bijzonder het gerechtelijk slachtofferbeleid. In dat kader waarborgt de Federale Staat de rechten van het slachtoffer binnen de gerechtelijke procedure, waaronder het verlenen van slachtofferonthaal.

Art. 5. De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor:

1° het beleid inzake bijstand aan personen, onder meer het maatschappelijk welzijn en de hulp- en dienstverlening aan slachtoffers;

2° de organisatie, de werking en de opdrachten van het Vlaams centrum elektronisch toezicht en de justitiehuizen, in het bijzonder het slachtofferonthaal.

Hoofstuk 4. Verbintenissen

Afdeling 1. Algemene werkingsprincipes

Art. **6**. §1. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe dat de bevoegde actoren, binnen het kader van de aan hen toegewezen bevoegdheden en in hun contact met slachtoffers, minstens de volgende werkingsprincipes zullen hanteren:

1° een positieve en participatieve basishouding aannemen, vertrekken vanuit het perspectief van het slachtoffer;

2° tijdig rekening houden met de individuele noden en behoeften van elk slachtoffer en hierbij in het bijzonder aandacht te hebben voor de specifieke behoeften van kwetsbare slachtoffers bijvoorbeeld het minderjarige slachtoffer en minderjarige kinderen van het slachtoffer;

3° informatie verstrekken op maat van het slachtoffer, rekening houdend met de individuele noden en behoeften van het slachtoffer, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het slachtoffer en de omstandigheden waarin het slachtoffer zich op dat moment bevindt;

4° de continuïteit van de aangeboden zorg verzekeren door op een warme manier de zorg over te dragen wanneer het aanbod van één of meer andere diensten beter aansluit bij de noden en behoeften van het slachtoffer.

De bevoegde overheden verbinden zich ertoe om via de diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheid vallen daarnaast een proactief, outreachende en aanklampende aanbod te voorzien voor elk slachtoffer.

§2. De bevoegde overheden verbinden er zich tenslotte toe, binnen het kader van de aan hen toegewezen bevoegdheden, de werkingsprincipes, bedoeld in paragraaf 1, in een gezamenlijk referentiedocument te concretiseren en te vertalen naar een uitgewerkte methodologie voor de uitvoering van de opdrachten en de samenwerking op het terrein tussen de bevoegde actoren.

De redactie van het referentiedocument is een verantwoordelijkheid van de Vlaamse commissie slachtofferzorg, bedoeld in artikel 37, §1, van dit akkoord.

Art. 7. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe dat de bevoegde actoren het slachtoffer waar nodig op een warme manier doorverwijst met het oog op gepaste slachtofferzorg, rekening houdend met de individuele noden en behoeften van het slachtoffer, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het slachtoffer en dat zij daarbij gebruik kunnen maken van de sociale kaart die is opgesteld door het netwerk slachtofferzorg, bedoeld in artikel 34, §1, 3° van dit akkoord.

Afdeling 2. Opleiding

Art. 8. §1. Met behoud van de toepassing van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, verbinden de bevoegde overheden zich ertoe een gepaste basisopleiding inzake slachtofferzorg te voorzien of te faciliteren voor alle medewerkers van de bevoegde actoren die onder hun bevoegdheid vallen van wie het waarschijnlijk is dat zij vanuit hun functie in persoonlijk contact komen met slachtoffers.

In deze basisopleiding komen minstens de volgende elementen aan bod:

1° erkennen van slachtofferschap;
2° de impact en verwerking van schokkende of traumatische ervaringen;
3° herkennen van de noden en behoeften van het slachtoffer;
4° respectvol, tactvol, professioneel en op niet-discriminerende manier omgaan en communiceren met het slachtoffer;
5° de opdrachten van de diensten slachtofferzorg.

§2. De bevoegde overheden verbinden er zich toe voor de medewerkers van de bevoegde diensten slachtofferzorg, naast de basisopleiding bedoeld in het eerste lid van paragraaf 1, eveneens gespecialiseerde en voortgezette opleidingen inzake slachtofferzorg te voorzien.

In deze gespecialiseerde en voortgezette opleidingen komen onder andere de volgende elementen aan bod:

1° de individuele beoordeling die tot doel heeft de specifieke noden en behoeften van het slachtoffer vast te stellen;
2° de psychosociale (na-)zorg bij traumatische of schokkende ervaringen;

3° specifieke doelgroepen en vormen van slachtofferschap, zoals minderjarige slachtoffers, slachtoffers van seksueel geweld en intrafamiliaal geweld, slachtoffers van terroristische misdrijven;
4° vaardigheden om een zorgvuldige en correcte bejegening aan het slachtoffer te kunnen bieden zoals bijvoorbeeld gesprekstechnieken.

§3. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe vervolgopleidingen te voorzien opdat de medewerkers van de bevoegde actoren op de hoogte blijven van evoluties in de materie en hun kennis en vaardigheden kunnen verdiepen en verbreden.

Afdeling 3: Informatieverstrekking

Art. 9. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe, via de bevoegde actoren die onder hun bevoegdheid vallen en met behoud van de toepassing van de onafhankelijkheid van de rechtelijke macht, het slachtoffer de nodige informatie te geven over de:
1° gerechtelijke procedure en de rechten van het slachtoffer in dit kader;
2° wijze waarop het slachtoffer toegang kan krijgen tot juridisch advies en rechtsbijstand;
3° mogelijkheid en de wijze waarop het slachtoffer een schadevergoeding kan verkrijgen;
4° beschikbare herstelrechtvoorzieningen, onder andere de mogelijkheid tot bemiddeling met de dader;
5° bevoegde diensten slachtofferzorg en hun opdrachten.

Hoe uitgebreid of gedetailleerd de in het eerste lid bedoelde informatie is, kan verschillen naargelang de individuele noden, behoeften en persoonlijke omstandigheden van het slachtoffer. Afhankelijk van deze noden, behoeften en omstandigheden van het slachtoffer, kan deze informatie ook in een later stadium gegeven worden dan op het moment van de eerste contacten met het slachtoffer.

Afdeling 4. Materiële omstandigheden

Art. 10. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe om aparte en aangepaste lokalen te voorzien voor de bevoegde diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheid vallen, zodat het slachtoffer met de nodige privacy onthaald en opgevangen kan worden.

Specifiek wat betreft de federale overheid, deze verbindt zich ertoe de nodige inspanningen te leveren om binnen de gerechtsgebouwen ook voldoende en aangepaste lokalen te voorzien voor de diensten slachtofferonthaal zodat slachtoffers opgevangen, onthaald en bijgestaan kunnen worden in de best mogelijke omstandigheden, rekening houdend met de beperkingen die bestaande gebouwen hebben.

Afdeling 5. Toegankelijk hulp- en dienstverleningsaanbod

Art. 11. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe mee te werken aan bestaande en nieuwe praktijken die de samenwerking tussen de bevoegde actoren verbeteren en die in het bijzonder tot doel hebben om een centraal, voldoende en toegankelijk hulp- en dienstverleningsaanbod voor slachtoffers te installeren en te waarborgen.

Art. 12. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe informatie en ondersteuning zoveel als mogelijk digitaal aan slachtoffers beschikbaar te stellen en de initiatieven die zij hiertoe nemen onderling op elkaar af te stemmen.

Afdeling 6. Sensibilisering

Art. 13. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe sensibiliseringscampagnes op te zetten en die onderling op elkaar af te stemmen met het oog op een betere bekendmaking van de rechten van het slachtoffer en van de bevoegde diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheid vallen.

Afdeling 7. Verzamelen en delen van gegevens

Art. 14. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe een slachtofferbeleid te voeren mede op basis van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens die de bevoegde actoren die onder hun bevoegdheid vallen ieder autonoom verzamelen en ter beschikking stellen van de andere bevoegde actoren.

Hiertoe worden minstens de volgende kwantitatieve gegevens verzameld:

1° het aantal bereikte slachtoffers door de bevoegde actoren;
2° het aantal doorverwijzingen vanuit de bevoegde actoren;
3° de diensten of sectoren waarnaar werd doorverwezen door de bevoegde actoren.

De gegevens bedoeld in het voorgaande lid worden ter beschikking gesteld en samen gebracht op het niveau van de arrondissementele raad voor slachtofferbeleid, met het oog op analyse en evaluatie door de arrondissementele raad voor slachtofferbeleid en de Vlaamse commissie slachtofferzorg, zoals bedoeld in artikel 30 van dit akkoord.

Hoofdstuk 5. Opdrachten van de bevoegde actoren

Afdeling 1. Politionele slachtofferbejegening

Art. 15. In het kader van zijn bevoegdheid, bedoeld in artikel 4 van dit akkoord en in uitvoering van artikel 46 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, biedt de Federale Staat via de politie de nodige bijstand aan het slachtoffer door te voorzien in:

1° de eerste opvang;
2° dringende en praktische bijstand *;*
3° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord;
4° hercontactname;
5° doorverwijzing waar nodig naar de gepaste slachtofferzorg in functie van de noden en behoeften van het individuele slachtoffer.

De politie ziet erop toe dat het slachtoffer in het proces-verbaal of enige andere politionele schriftelijke informatiedrager de nodige informatie kan laten opnemen over de geleden materiële en immateriële schade.

Art. **16.** De politiemedewerkers kunnen in het kader van hun opdracht, bedoeld in artikel 15 van dit akkoord, worden bijgestaan door een gespecialiseerde medewerker binnen de politiediensten of door de dienst politionele slachtofferbejegening, wanneer blijkt dat meer gespecialiseerde bijstand of

informatievoorziening nodig is. De gespecialiseerde medewerker werkt samen met de beleidsofficier inzake politionele slachtofferbejegening voor de ontwikkeling en implementatie van het beleid binnen de politiedienst.

De gespecialiseerde medewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening, bedoeld in het eerste lid, heeft als opdracht:

1° het slachtofferbeleid binnen het korps mee vorm te geven samen met de beleidsadviseur politionele slachtofferbejegening door het verzamelen en verspreiden van informatie in verband met slachtofferzorg, de leden van het korps te sensibiliseren en interne opleiding te verzekeren inzake politionele slachtofferbejegening;
2° het organiseren van gespecialiseerde bijstand aan het slachtoffer wanneer politiemedewerkers het slachtoffer niet of op onvoldoende wijze kunnen bijstaan;
3° de doorverwijzing waar nodig naar de gepaste dienst slachtofferzorg rekening houdend met de artikelen 7 en 20 van dit akkoord;
4° het actief doorverwijzen en samenwerken met hulp- en dienstverleningsinstanties;
5° het deelnemen aan de overlegstructuren.

Art. 17. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening licht elk slachtoffer systematisch in over het bestaan van de bevoegde diensten slachtofferzorg, hun opdrachten en hun contactgegevens. Op basis van de actuele noden en behoeften van het individuele slachtoffer wordt dit aangevuld met informatie over andere meer gespecialiseerde diensten of personen die slachtofferzorg aanbieden.

Art. 18. §1. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening biedt elk slachtoffer doorverwijzing naar een dienst slachtofferhulp aan. Wanneer het slachtoffer hiermee instemt, brengt men het slachtoffer actief in contact met deze dienst.

§2. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening maakt op basis van de noden en behoeften, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het individuele slachtoffer de inschatting of hij ook doorverwijzing naar een dienst slachtofferonthaal aanbiedt. Als het slachtoffer hiermee instemt, brengt hij het slachtoffer actief in contact met deze dienst.

§3. In uitvoering van paragraaf 1 en 2 en met het oog op het realiseren van de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3 van dit akkoord, maakt de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening de volgende gegevens telefonisch of via elektronische weg over aan de desbetreffende diensten:

1° de persoonsgegevens van het slachtoffer dat wordt doorverwezen, meer bepaald:
   a) de identiteitsgegevens, waaronder het rijksregisternummer of identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;
   b) de relatie tot het directe slachtoffer in geval betrokkene een nabestaande of naastbestaande betreft;
   c) de contactgegevens;
2° de identificatiegegevens van de verbalisant;
3° het nummer van het proces-verbaal;
4° de datum van de feiten.

Indien het slachtoffer dit wenst, kan de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening eveneens de volgende persoonsgegevens overmaken aan de desbetreffende diensten:

1° persoonsgegevens betreffende de feiten die aanleiding gegeven hebben tot de politionele tussenkomst, met name een omschrijving van de feiten, hierbij rekening houdend met het geheim van het onderzoek;

2° gegevens over de gezondheid, meer bepaald de geleden schade zoals bedoeld in artikel 1, 9° van dit akkoord, met het oog op de inschatting van de noden en behoeften van het slachtoffer;

3° praktische informatie betreffende de beschikbaarheid van het slachtoffer voor contactname;

4° informatie over andere diensten waarnaar het slachtoffer is doorverwezen met het oog op de continuïteit van de slachtofferzorg.

Het slachtoffer dient steeds zijn instemming te geven voordat deze gegevens overgemaakt worden aan de desbetreffende diensten.

Art. 19. Rekening houdend met de bepalingen van artikel 7 van dit akkoord, doet de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening een aanvullend aanbod tot doorverwijzing naar andere, meer gespecialiseerde diensten of personen die slachtofferzorg aanbieden. Hij heeft hierbij extra aandacht voor kwetsbare slachtoffers zoals minderjarige slachtoffers, slachtoffers van intrafamiliaal geweld, slachtoffers van seksueel geweld en slachtoffers van terroristische misdrijven.

Art. 20. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening maakt na een eerste contact met het slachtoffer een inschatting van de noden, behoeften en verwachtingen, om te bepalen of een hercontactname aangewezen is. Hij heeft hierbij bijzondere aandacht voor kwetsbare slachtoffers zoals minderjarige slachtoffers, slachtoffers van seksueel geweld, slachtoffers van intrafamiliaal geweld, slachtoffers van terroristische misdrijven, alsook voor slachtoffers die in eerste instantie niet wilden doorverwezen worden of geen instemming gaven om hun gegevens door te geven voor een doorverwijzing, maar die op basis van zijn inschatting baat zouden hebben met meer gespecialiseerde slachtofferzorg.

Voor wat betreft partnergeweld als vorm van intrafamiliaal geweld, zal de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening overeenkomstig de van kracht zijnde omzendbrieven het slachtoffer van partnergeweld opnieuw contacteren na het opstellen van het aanvankelijk proces-verbaal. Op basis van de actuele noden en behoeften van het slachtoffer doet hij opnieuw een aanbod tot doorverwijzing naar de bevoegde diensten slachtofferzorg, of andere meer gespecialiseerde diensten of personen die slachtofferzorg aanbieden.

Art. 21. De politiemedewerker vermeldt het aanbod tot doorverwijzing van het slachtoffer in het proces-verbaal of enige andere politionele schriftelijke informatiedrager. De beslissing van het slachtoffer om al dan niet in te gaan op het aanbod wordt niet vermeld in het proces-verbaal of enige andere schriftelijke politionele informatiedrager.

Afdeling 2. Dienst slachtofferhulp

Art. **22** In het kader van zijn bevoegdheid, bedoeld in artikel 5, 1° van dit akkoord en in uitvoering van artikel 11, eerste lid, 8° ,13° en 15° van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende het algemeen welzijnswerk biedt de Vlaamse Gemeenschap via de diensten slachtofferhulp de nodige hulpverlening aan het slachtoffer door te voorzien in:

Het aanbod omvat:

1° een duidelijk aanspreekpunt voor slachtoffers voor alle vragen en hulp rond slachtofferschap, ongeacht of zij een klacht ingediend hebben;
2° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord, informatie over de verwerking van schokkende of traumatische ervaringen alsook advies hierover, informatie bij verzekeringstechnische en juridische vragen;;
3° administratieve en praktische hulp zoals de procedure voor de Commissie voor Financiële Hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en occasionele redders en het in contact brengen van slachtoffers met de gepaste diensten zoals een mutualiteit, verzekeringsinstantie of advocaat;
4° emotionele ondersteuning en begeleiding bij het verwerkingsproces waarbij het slachtoffer en zijn directe sociale omgeving kunnen praten over wat hen is overkomen en waarbij hulpverleners samen met het slachtoffer op zoek gaan naar een goede en gepaste manier om met de gevolgen ervan om te gaan;
5° een gerichte en actieve doorverwijzing waar nodig naar de dienst slachtofferonthaal waarbij de persoonsgegevens zoals bepaald in artikel 18 §3 van dit akkoord, na instemming van het slachtoffer, telefonisch of via elektronische weg worden overgemaakt of naar andere gepaste slachtofferzorg in functie van de noden en behoeften van het individuele slachtoffer, rekening houdend met de bepalingen van artikel 7 van dit akkoord en met het oog op het realiseren van de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3 van dit akkoord.

In uitvoering van artikel 9 van het decreet van 8 mei 2009 op het algemeen welzijnswerk zijn de medewerkers van de diensten die slachtofferhulp aanbieden tot geheimhouding verplicht.

Art. 23. De dienst slachtofferhulp bevestigt telefonisch of via elektronische weg aan de doorverwijzende politiedienst of de doorverwijzende dienst slachtofferonthaal dat zij met het slachtoffer contact heeft opgenomen, en kan, in samenspraak en na instemming van het slachtoffer, bijkomende en noodzakelijke persoonsgegevens overmaken met het oog op verdere begeleiding en ondersteuning.

Afdeling 3. Parket en rechtbank

Art. **24.** In het kader van hun bevoegdheid, bedoeld in artikel 4 van dit akkoord en in uitvoering van artikel 3*bis* Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, biedt de Federale Staat via de magistraten, de medewerkers van de griffie en de personeelsleden van de parketten en rechtbanken, de nodige ondersteuning aan het slachtoffer door te voorzien in:

1° een correct en zorgvuldig slachtofferonthaal;
2° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord.

Art. **25.** De parketten en rechtbanken worden in het kader van hun opdracht bijgestaan door de diensten slachtofferonthaal bedoeld in artikel 26 van dit akkoord wanneer blijkt dat meer gespecialiseerde of geïndividualiseerde bijstand of informatievoorziening nodig is.

Overeenkomstig de van kracht zijnde regelgeving en omzendbrieven zal het parket de diensten slachtofferonthaal vatten om een aanbod te doen aan individuele slachtoffers. In de gevallen waarin dit niet verplicht is, beoordeelt de magistraat die belast is met het dossier, van bij de aanvang van het dossier en gedurende de volledige procedure, of de tussenkomst van de dienst slachtofferonthaal vereist is.

Afdeling 4. Dienst slachtofferonthaal

Art. **26.** §1. In het kader van hun bevoegdheid, bedoeld in artikel 5, 2° van dit akkoord en in uitvoering van artikel 5 van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand biedt de Vlaamse Gemeenschap via de diensten slachtofferonthaal de nodige ondersteuning en bijstand aan het slachtoffer door te voorzien in:

1° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord;
2° bijstand en ondersteuning tijdens de gerechtelijke procedure, zoals bij de inzage van het dossier, de wedersamenstelling, de teruggave van inbeslaggenomen stukken of de zitting van de rechtbank;
3° een brugfunctie ten aanzien van de magistratuur;
4° doorverwijzing waar nodig naar de dienst slachtofferhulp waarbij de persoonsgegevens zoals bepaald in artikel 18 §3 van dit akkoord, na instemming van het slachtoffer, telefonisch of via elektronische weg worden overgemaakt of naar andere gepaste diensten slachtofferzorg in functie van de noden en behoeften van het slachtoffer, rekening houdend met de bepalingen van artikel 7 van dit akkoord en met het oog op het realiseren van de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3 van dit akkoord.

§2. De dienst slachtofferonthaal heeft ook een structurele opdracht door het signaleren van de moeilijkheden waarmee het slachtoffer wordt geconfronteerd in zijn contacten met de gerechtelijke overheid en door de magistraten en de medewerkers en personeelsleden van de parketten en de rechtbanken te sensibiliseren voor de specifieke noden en rechten van het slachtoffer.

Art. 27. De dienst slachtofferonthaal bevestigt telefonisch of via elektronische weg aan de doorverwijzende politiedienst of de doorverwijzende dienst slachtofferhulp dat zij met het slachtoffer contact heeft opgenomen en kan, in samenspraak en na instemming van het slachtoffer, bijkomende en noodzakelijke persoonsgegevens overmaken met het oog op verdere begeleiding en ondersteuning.

Indien het slachtoffer positief reageert op het dienstaanbod, stelt de dienst slachtofferonthaal hun tussenkomst ter kennis aan het secretariaat van het parket dat hen gevat heeft, overeenkomstig de van kracht zijnde richtlijnen.

Afdeling 5. Omgaan met persoonsgegevens

Art. 28. §1. De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in dit hoofdstuk, gebeurt conform artikel 6, eerste lid, c) en e) van de algemene verordening gegevensbescherming en de wet van 30 juni 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in dit hoofdstuk, kan ook de verwerking omvatten van bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1 en artikel 10 van de algemene verordening gegevensbescherming. Deze verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

§2. Voor de verwerking van de persoonsgegevens door de politie en de politionele slachtofferbejegening treden de ministers van Binnenlandse zaken en Justitie op als verwerkingsverantwoordelijke.

Voor de verwerking van persoonsgegevens door de parketten en rechtbanken treden respectievelijk het College van procureurs-generaal en het College van hoven en rechtbanken of, al naargelang van het geval, de rechtbanken zelf op als verwerkingsverantwoordelijke.

Voor de verwerking van persoonsgegevens door de diensten slachtofferonthaal en slachtofferhulp treden respectievelijk het Agentschap Justitie en Handhaving en het CAW op.

Iedere bevoegde actor respecteert het principe van de opslagbeperking en de op hen van toepassing zijnde overeenkomstige bewaartermijnen, neemt de passende maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens, en zorgt dat de te verwerken persoonsgegevens steeds juist en geactualiseerd zijn, rekening houdend met de wettelijke en reglementaire bepalingen die op iedere actor van toepassing zijn.

§3. De verwerkingsverantwoordelijken van de actoren politie, de parketten en rechtbanken en de bevoegde diensten slachtofferzorg nemen ieder de passende maatregelen opdat het slachtoffer de informatie en de communicatie over de verwerking van diens persoonsgegevens overeenkomstig de op hen toepasselijke regelgeving in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

Hoofdstuk 6. Overlegstructuren

Afdeling 1. Arrondissementeel niveau

Art. 29. §1. In elk gerechtelijk arrondissement komt een arrondissementele raad voor slachtofferbeleid, hierna “de raad” genoemd, samen.

De raad is belast met de coördinatie van de implementatie van een geïntegreerd slachtofferbeleid binnen het gerechtelijk arrondissement.

§2. De raad heeft tot taak het:

1° concretiseren en implementeren van de in dit akkoord gemaakte afspraken in functie van een geïntegreerde slachtofferzorg;
2° opvolgen en evalueren van de in 1° gemaakte afspraken en beslissingen. Hierbij kan zij de bevoegde actoren aansporen tot het nemen van noodzakelijke corrigerende acties in geval van niet-naleving van de gemaakte afspraken**;**
3° coördineren, ondersteunen en opvolgen van de samenwerking tussen de bevoegde actoren;
4° opmaken van structurele afspraken inzake de samenwerking tussen de bevoegde actoren en de doorverwijzing naar meer gespecialiseerde diensten die slachtofferzorg aanbieden en vice versa, alsook het afstemmen van samenwerkingsafspraken die op niveau van de lokale netwerken binnen het arrondissement zijn opgemaakt en erop toezien dat deze afspraken in overeenstemming zijn met de afspraken en verbintenissen bepaald in dit akkoord;
5° voorstellen van de nodige beleidsmaatregelen aan de Vlaamse commissie slachtofferzorg.

Art. 30. De raad stelt tweejaarlijks een verslag op met betrekking tot de wijze waarop er binnen haar arrondissement aan de doelstelling van dit akkoord uitvoering gegeven wordt.

Het verslag bevat minstens:

1° een kwantitatief gedeelte waarin minstens de gegevens zoals bepaald in artikel 14 lid 2 van dit akkoord worden opgenomen en geanalyseerd;
2° een kwalitatief gedeelte waarin een overzicht wordt gegeven van de wijze waarop de raad haar taak, bedoeld in artikel 29, §2, van dit akkoord invult. Dit gebeurt minstens door een opsomming en beschrijving van de acties die binnen het arrondissement genomen zijn, alsook de initiatieven, verwezenlijkingen, projecten en moeilijkheden inzake de toepassing en implementering van de bepalingen uit het akkoord;
3° een inventaris van de samenwerkingsafspraken die zijn gemaakt of die gemaakt moeten worden met diensten slachtofferzorg, zoals bedoeld in artikel 29, §2, 4° van dit akkoord.

Dit verslag wordt overgemaakt aan de voorzitter van de Vlaamse commissie slachtofferzorg uiterlijk op 1 april van het jaar volgend op de periode waarop het verslag betrekking heeft.

Art. 31. De raad is minimaal samengesteld uit :

1° de procureur des Konings of de verbindingsmagistraat;
2° een onderzoeksrechter of vertegenwoordiger van de rechtbank eerste aanleg;
3° een gemandateerde vertegenwoordiger van de dienst(en) slachtofferhulp;
4° de korpschefs van de politiezones of hun gemandateerde vertegenwoordiger(s), eventueel vergezeld van een vertegenwoordiger van de dienst voor politionele slachtofferbejegening;
5° de directeur-coördinator van de federale politie eventueel vergezeld van een vertegenwoordiger van de dienst voor politionele slachtofferbejegening van de federale politie van zijn arrondissement;
6° de directeurs van de justitiehuizen van het arrondissement;
7° een gemandateerde vertegenwoordiger van het vertrouwenscentrum kindermishandeling;
8° de voorzitter of een lid van de Vlaamse commissie slachtofferzorg;
9° de verbindingspersoon zoals bedoeld in artikel 35 van dit akkoord.

Voor elk van de leden worden één of meerdere plaatsvervangers aangeduid.

De raad kan ad hoc of structureel uitgebreid worden met deskundigen of één of meerdere vertegenwoordigers van (overheids-)instellingen, organisaties, (overheids-)diensten, verenigingen, lotgenotengroepen of professionelen naargelang het onderwerp van de vergadering en op uitnodiging van de voorzitter.

Art. 32. §1. De raad wordt voorgezeten door de procureur des Konings of door de provinciale verbindingsmagistraat slachtofferonthaal. Deze stelt een secretaris aan die instaat voor de opmaak en verspreiding van de werkingsverslagen.

§2. Voor het uitvoeren van haar opdrachten kan de raad permanente of ad hoc werkgroepen oprichten die de agenda voorbereiden, opvolgen, uitvoeren en hierover rapporteren aan de raad. Deze werkgroepen worden voorgezeten door een lid van de raad. De raad stelt een voorzitter aan in geval van oprichting van zo een werkgroep.

§3. De raad stelt een huishoudelijk reglement op, waarin minimaal het volgende geregeld wordt:

1° de wijze waarop beslissingen worden genomen;
2° afspraken over het delegeren van bepaalde opdrachten en beslissingen aan werkgroepen zoals bedoeld in artikel 32, §2, van dit akkoord;
3° de procedure voor het wijzigen van het huishoudelijk reglement;
4° de wijze waarop de vergadering wordt samen geroepen, de agenda van de vergadering wordt bepaald en de verslaggeving wordt verspreid.

De raad komt minstens twee keer per kalenderjaar bijeen, op onderling te bepalen overlegmomenten.

Afdeling 2. Niveau van de arrondissementsafdeling

Art. 33. De raad richt per arrondissementsafdeling een netwerk slachtofferzorg op, hierna “netwerk” genoemd.

Art. 34. §1. Het netwerk heeft tot taak het:

1° vormgeven van de operationele samenwerking op het terrein tussen het netwerk en eventuele andere diensten slachtofferzorg en hiervoor de nodige samenwerkingafspraken maken;
2° uitwisselen van kennis, expertise, informatie en beste praktijken;
3° opmaken en beheren van een sociale kaart van (overheids-)instellingen, organisaties, (overheids-)diensten, verenigingen, lotgenotengroepen, of professionelen die zich toeleggen op het bieden van slachtofferzorg alsook hun aanbod binnen de regio, en deze verspreiden binnen de leden van het netwerk;
4° informeren en signaleren van problemen waarmee zij in de praktijk worden geconfronteerd en gezamenlijk zoeken naar een manier van aanpak;
5° signaleren van problemen die een meer structurele aanpak vereisen binnen de eigen sector en/of aan de raad;

6° ondersteunen van en meewerken aan opleidingen en trainingen inzake slachtofferschap voor de verschillende (netwerk)partners;
7° organiseren van netwerkmomenten tussen de bevoegde actoren onderling en andere meer gespecialiseerde diensten en personen die slachtofferzorg aanbieden.

§2. Het netwerk is minimaal samengesteld uit:
1° een justitieassistent van de dienst slachtofferonthaal;
2° een personeelslid van een dienst voor politionele slachtofferbejegening van de federale politie en één of meerdere personeelsleden van een dienst voor politionele slachtofferbejegening van de lokale politie;
3° een personeelslid van de dienst slachtofferhulp.

§3. Het voorzitterschap en het secretariaat van het netwerk wordt jaarlijks afwisselend opgenomen door een vertegenwoordiger van:
1° de dienst slachtofferonthaal;
2° de dienst voor politionele slachtofferbejegening;
3° de dienst slachtofferhulp.

§4. Het netwerk vergadert ten minste vier keer per jaar, op onderling te bepalen overlegmomenten.

De voorzitter van het netwerk nodigt hiertoe de personen in paragraaf 1 uit alsook vertegenwoordigers van netwerkorganisaties of andere relevante organisaties die binnen de regio slachtofferzorg aanbieden aan slachtoffers van intrafamiliaal geweld en slachtoffers van seksueel geweld.

Het netwerk kan verder ad hoc of structureel uitgebreid worden met de verbindingsmagistraat slachtofferonthaal, met vertegenwoordigers van provinciale en lokale besturen, (overheids-) instellingen, organisaties, (overheids-) diensten, verenigingen lotgenotengroepen of professionelen die zich toeleggen op het bieden van slachtofferzorg binnen het territoriaal werkingsgebied van net netwerk.

Het secretariaat van het netwerk maakt werkingsverslagen op en stelt deze ter beschikking aan haar leden en aan de voorzitter van de raad.

Art. 35. In de arrondissementen waar verschillende netwerken zijn opgericht, wordt een vertegenwoordiger van een dienst die een provinciale werking heeft, afgevaardigd om deel te nemen aan de vergaderingen van de verschillende netwerken. Deze persoon, verbindingspersoon genoemd, staat in voor een vlotte en tijdige informatiedeling tussen de netwerken onderling enerzijds en de netwerken en de raad anderzijds. Hij kan daarnaast ook deelnemen aan de werkgroepen zoals bedoeld in artikel 32 §2 van dit akkoord.

Afdeling 3. Vlaams niveau

Art. 36. § 1. Er wordt een Vlaamse commissie slachtofferzorg opgericht, hierna commissie genoemd, met het oog op de goede werking en implementatie van het akkoord.

§ 2. De commissie is samengesteld uit telkens één vertegenwoordiger op het beleidsniveau van:

1° de Federale Politie;
2° de Vaste Commissie voor de lokale politie;
3° de centra voor algemeen welzijnswerk;
4° de Federale Overheidsdienst Justitie;
5° het Openbaar Ministerie, daartoe aangeduid door het College van Procureurs-generaal;
6° het College van hoven en rechtbanken;
7° het Agentschap Justitie en Handhaving;
8° het Departement Zorg;
9° het Agentschap Opgroeien;
10° het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling.

Voor elk van de leden worden één of meerdere plaatsvervangers aangeduid.

§3. De vertegenwoordigers bedoeld in paragraaf 2 fungeren tevens als contactpersoon voor hun desbetreffende organisaties ter bevordering van een structurele en permanente dialoog en een samenwerking met andere instanties inzake slachtofferzorg, zowel op federaal, gemeenschaps- als lokaal niveau, met het oog op een gecoördineerd, integraal en geïntegreerd slachtofferbeleid. Op het niveau van de Federale Politie en van de Vaste Commissie voor de lokale politie stellen de Commissaris-generaal van de Federale politie en de Vaste Commissie van de Lokale Politie hiervoor op centraal niveau specifiek een beleidsadviseur en een plaatsvervanger aan op beide politieniveaus.

§4. De commissie kan ad hoc vertegenwoordigers van (overheids)instellingen, organisaties, (overheids) diensten, lotgenotenverenigingen of professionelen uitnodigen om, naargelang het onderwerp van de vergadering, een advies te verlenen over punten waarvoor zij een specifieke bevoegdheid of deskundigheid hebben.

§5. Het voorzitterschap en secretariaat van de commissie wordt jaarlijks wisselend opgenomen door een vertegenwoordiger van het Agentschap Justitie en Handhaving en het Departement Zorg.

Art. 37. De commissie heeft tot taak het:

1° opmaken, aanvullen en concretiseren van het referentiedocument, zoals bedoeld in artikel 6, §2 van dit akkoord, met het oog op de uniforme toepassing van dit akkoord;
2° evalueren van de toepassing van dit akkoord, hierover tweejaarlijks rapporteren aan de bevoegde overheden, uiterlijk vijf maanden na ontvangst van de verslagen vermeld in artikel 30 van dit akkoord, voorzien in een terugkoppeling van dit rapport aan de voorzitters van de arrondissementele raden;
3° bundelen en bespreken van overkoepelende problemen die de ontwikkeling van een geïntegreerd en gecoördineerd slachtofferbeleid in de weg staan en deze terug te koppelen aan de bevoegde overheden;
4° adviseren van de bevoegde overheden, op eigen initiatief of op vraag van één van de bevoegde ministers;
5° bepalen van eventuele bijkomende items die in het tweejaarlijks verslag van de arrondissementele raden, bedoeld in artikel 30, aan bod moet komen.

Hoofdstuk 7: Slotbepalingen

Art. 38. De budgettaire gevolgen van de opdrachten opgenomen in dit akkoord vallen ten laste van de bevoegde overheden overeenkomstig de verdeling van de bevoegdheden zoals bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Art. 39. Het akkoord wordt gesloten voor onbepaalde duur. Elke bevoegde overheid kan het akkoord opzeggen mits een opzegtermijn van negen maanden.

Art. 40. Het akkoord krijgt uitvoering vanaf de inwerkingtreding van de laatste wetgevende akte houdende instemming.

Art. 41. Dit akkoord heft het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van 7 april 1998 inzake slachtofferzorg, op.

Gedaan te Brussel op XXX, in vijf originele exemplaren waarvan twee voor de Federale Staat en drie voor de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de Federale Staat,

De minister van Justitie
Vincent VAN QUICKENBORNE

De minister van Binnenlandse Zaken
Annelies VERLINDEN

Voor de Vlaamse Gemeenschap,

De minister-president van de Vlaamse Regering
Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Zuhal DEMIR

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 74.193/VR
van 28 september 2023

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg’

Op 18 juli 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd[*], en verlengd tot 18 september 2023[**], een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet 'houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg'.

Het voorontwerp is door de verenigde kamers onderzocht op 21 september 2023. De verenigde kamers waren samengesteld uit Martine BAGUET, kamervoorzitter, Wouter PAS, Patrick RONVAUX, Christine HOREVOETS, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Sébastien VAN DROOGHENBROECK en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS en Béatrice DRAPIER, griffiers.

De verslagen zijn uitgebracht door Pauline LAGASSE, Anne-Stéphanie RENSON, auditeurs en Lennart NIJS, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 28 september 2023.

*

[*] Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

[**] Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.

1. Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp,[1] de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

ALGEMENE OPMERKING

2. Het om advies voorgelegde samenwerkingsakkoord strekt ertoe het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 tussen de Staat en de Vlaamse Gemeenschap 'inzake slachtofferzorg', waarover de afdeling Wetgeving op 28 april 1998 de adviezen 27.568/3 en 27.566/3 heeft uitgebracht, te actualiseren en te optimaliseren.

Het samenwerkingsakkoord steunt daartoe onder meer op de voorontwerpen van wetgevende tekst die strekken tot instemming met een samenwerkingsakkoord met een gelijkaardige inhoud, die reeds voor advies aan de afdeling Wetgeving werden voorgelegd en waarover de adviezen 65.629/VR van 9 april 2019[2] en 65.799/1 van 20 mei 2019[3] werden uitgebracht.

In de mate deze adviezen nog pertinent zijn, wordt er bijgevolg naar verwezen.

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

3. Het opschrift en de tekst van het voorontwerp moeten vervolledigd worden met de datum waarop het samenwerkingsakkoord werd ondertekend.

ONDERZOEK VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD

Artikel 6

4. Artikel 6, § 2, beoogt aan de "Vlaamse commissie slachtofferzorg" (hierna: de Commissie") de verordenende bevoegdheid toe te kennen om "het referentiedocument" op te

[1] Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

[2] Adv.RvS 65.629/VR van 9 april 2019 over een voorontwerp van decreet van de Franse Gemeenschap 'portant assentiment à l'accord de coopération du … entre l'État fédéral, la Communauté flamande, la Communauté française, la Commission communautaire commune et la Commission communautaire française en matière d'assistance aux victimes pour la Région de Bruxelles-Capitale'.

[3] Adv.RvS 65.799/1 van 20 mei 2019 over een voorontwerp van wet 'houdende goedkeuring van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie inzake slachtofferzorg voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest'.

stellen, dat de werkingsprincipes die gehanteerd moeten worden door de bevoegde actoren concretiseert.

Het verlenen van verordenende bevoegdheid aan een entiteit zoals de Commissie, is in beginsel niet in overeenstemming met de algemene publiekrechtelijke beginselen omdat erdoor geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Bovendien ontbreken de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking, de preventieve controle van de Raad van State, afdeling Wetgeving, en de duidelijke plaats in de hiërarchie der normen. Dergelijke delegaties kunnen dan ook enkel worden gebillijkt voor zover zij zeer beperkt zijn en een niet-beleidsmatig karakter hebben, door hun detailmatige of hoofdzakelijk technische draagwijdte. De instellingen die de betrokken reglementering dienen toe te passen moeten hierbij zowel aan rechterlijke controle als aan politieke controle onderworpen zijn.[4]

In deze gevallen wordt dan meestal aanbevolen de verordeningen in kwestie op zijn minst door de Regering of een van haar ministers te doen goedkeuren, gelet op het voornoemde principe van de eenheid van de verordenende macht en het voornoemde principe dat de personen bij wie de uitvoerende macht berust, politieke verantwoording verschuldigd zijn aan het Parlement.[5]

De verordenende bevoegdheid die artikel 6, § 2, toekent aan de Commissie lijkt geen beperkte draagwijdte te hebben en lijkt niet aanvaardbaar gelet op de voornoemde beginselen.

Artikel 6, § 2 en artikel 37, 1°, moeten in het licht van deze opmerking worden herzien.

---

[4] Vergelijk met de toetsingscriteria die het Grondwettelijk Hof gebruikt om delegaties van verordenende bevoegdheid door de wetgever aan een autonome administratieve overheid of een gedecentraliseerde openbare instelling te beoordelen; zie GwH 11 juni 2015, nr. 86/2015, B.22.4 en GwH 9 juni 2016, nr. 89/2016, B.9.6.4: "De artikelen 33, 105 en 108 van de Grondwet verzetten zich niet ertegen dat, in een bepaalde technische materie, de wetgever specifieke uitvoerende bevoegdheden toevertrouwt aan een autonome administratieve overheid die zowel aan de jurisdictionele controle als aan de parlementaire controle is onderworpen, en verbieden de wetgever niet om delegaties te verlenen aan een uitvoerend orgaan, op voorwaarde dat die betrekking hebben op de uitvoering van maatregelen waarvan het doel door de bevoegde wetgever is bepaald, in het bijzonder in technische en ingewikkelde materies."; zie GwH 19 november 2015, nr. 162/2015, B.8.4: "Artikel 33 van de Grondwet en artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 [tot hervorming der instellingen] staan niet eraan in de weg dat de wetgever specifieke uitvoerende bevoegdheden toevertrouwt aan een gedecentraliseerde openbare instelling die aan een bestuurlijk toezicht en aan een rechterlijke toetsing is onderworpen." Zie ook GwH 14 mei 2020, nr. 67/2020, B.41.2: "Een delegatie aan een gedecentraliseerde openbare instelling die aan een bestuurlijk toezicht en aan een rechterlijke toetsing is onderworpen is evenwel niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld."

[5] Zie met name in die zin adv.RvS 72.124/2 van 26 september 2022 over een ontwerp dat geleid heeft tot het koninklijk besluit van 12 december 2022 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 april 2019 betreffende de werking van het centraal aanspreekpunt van rekeningen en financiële contracten'.

Artikel 7

5. In de Franse tekst moeten de woorden “réseau d’aide” worden vervangen door de woorden “réseau d’assistance”, zodat ze overeenstemmen met de terminologie van artikel 33.

Artikel 14

6. De tekst moet worden vervolledigd met de verduidelijking die in de toelichting bij het artikel is opgenomen, en volgens welke het niet gaat om persoonsgegevens.

Artikel 18

7. Zoals opgesteld is artikel 18 dubbelzinnig: het is niet duidelijk of de opsomming in paragraaf 3, 1° al dan niet limitatief is (“en particulier”/“meer bepaald”).

Gelet op het legaliteitsbeginsel dat geldt voor het recht op eerbiediging van het privéleven, moet deze opsomming hoe dan ook uitputtend zijn. In de Franse tekst moeten de woorden “en particulier” bijgevolg worden gewijzigd.

8. Zoals het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna : COC), onderstreept in zijn advies van 9 mei 2023,[6] moet artikel 18, § 3, tweede lid, 1°, vervolledigd worden door te vermelden van welke personen de persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten worden overgemaakt.

In hetzelfde artikel 18, § 3, tweede lid, 1°, dient de discrepantie te worden weggewerkt tussen de Franse tekst, waar sprake is van “les données à caractère personnel relatives aux condamnations pénales et aux infractions”, en de Nederlandse tekst, die het heeft over “persoonsgegevens betreffende de feiten die aanleiding gegeven hebben tot de politionele tussenkomst”.

9. Hetzelfde artikel 18, § 3, tweede lid, 1°, preciseert voorts dat deze gegevens worden overgemaakt “rekening houdend met het geheim van het onderzoek”.

In dit verband merkt het COC in zijn reeds vermelde advies het volgende op:[7]

> “Die overmaking, onafgezien van de toestemming van het slachtoffer, is bovendien afhankelijk van ‘het geheim van het onderzoek’. Het komt evenwel niet aan de politie toe een beoordeling te maken nopens het feit of het geheim van het onderzoek zich ertegen zou verzetten de in de ontworpen §3, 2e lid, 1° bedoelde persoonsgegevens over te maken aan de bevoegde diensten slachtofferzorg. Het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek wordt gevoerd onder de leiding van respectievelijk de magistraat van het OM (art. 28bis §1 Sv.) en de onderzoeksrechter (art. 55 Sv.). Het door de politie zelfstandig beslissen om al dan niet dergelijke mededeling van (persoons)gegevens te

[6] Advies van 9 mei 2023 ‘betreffende het ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg’, opmerking 10.1.

[7] *Ibid.*

doen is derhalve hoe dan ook strijdig met de regels van het Wetboek van Strafvordering. Het komt dus raadzaam over minstens aan dit punt 1° de woorden '*na akkoord van de bevoegde magistraatconform de regels van het Wetboek van Strafvordering*" toe te voegen'.

De tekst moet in deze zin worden vervolledigd.

10. Met het oog op de rechtszekerheid dient in artikel 18, § 3, derde lid, indien dat inderdaad de bedoeling is, de tekst zodanig geformuleerd te worden dat blijkt dat de "gegevens" waarvan sprake is gegevens zijn die betrekking hebben op het slachtoffer.

11. Luidens artikel 18, § 3, derde lid, dient het slachtoffer "steeds zijn instemming" te geven voordat de betrokken gegevens overgemaakt worden aan de desbetreffende diensten.

De toelichting bij artikel 18 stelt:

> "[H]et is dan ook cruciaal dat het slachtoffer instemt met de uitwisseling van deze persoonsgegevens, met het oog op contactname en inschatting van de noden en behoeften van het slachtoffer, zodat een kwaliteitsvolle, zorgvuldige en correcte ondersteuning en begeleiding van het slachtoffer georganiseerd kan worden. Deze instemming dient minstens mondeling te gebeuren."

Gelet op de fundamentele aard van de instemming, rijst de vraag naar het bewijs ervan ingeval de instemming enkel mondeling wordt gegeven. Hoe zal de politiemedewerker of de medewerker van de dienst politionele slachtofferbejegening in geval van betwisting in staat zijn te bewijzen dat de instemming werd ontvangen als deze enkel mondeling en niet schriftelijk is gegeven? In elk geval zullen de politiemedewerkers en de medewerkers van de dienst politionele slachtofferbejegening er bij de toepassing van deze bepaling over moeten waken dat het slachtoffer daadwerkelijk de gelegenheid krijgt om zijn instemming op vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wijze te geven.[8]

Artikel 28

12.1. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, en ter zake voorziet in het formeel wettelijkheidsbeginsel, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen

[8] In dat verband kan er op worden gewezen dat artikel 4, 11°, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG' "toestemming" definieert als "elke vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting waarmee de betrokkene door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling hem betreffende verwerking van persoonsgegevens aanvaardt"). Meer in het algemeen herinnert het Hof van Cassatie er aan (Cass., 5 oktober 2022, P.22.1200.F, ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221005.2F.11) dat "Pour être valable, la renonciation à un droit fondamental doit être établie de manière non équivoque, avoir été opérée en connaissance de cause, c'est-à-dire sur la base d'un consentement éclairé, et effectuée sans contrainte".

beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de "essentiële elementen" voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn. Bijgevolg moeten de "essentiële elementen" van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband zijn zowel de Raad van State, afdeling Wetgeving, als het Grondwettelijk Hof van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel "essentiële elementen" uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.[9]

12.2. Met betrekking tot de maximale bewaartermijn van persoonsgegevens, bepaalt artikel 28, § 2, vierde lid, dat "iedere bevoegde actor (…) de op he[m] van toepassing zijnde overeenkomstige bewaartermijnen [respecteert]".

Vastgesteld dient evenwel te worden dat, in strijd met het legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet, voor sommige actoren de maximale bewaartermijn enkel in verordenende bepalingen is geregeld,[10] of de toepasselijke verordenende bepalingen zelfs lacunair zijn opgesteld.[11]

Met het oog op de naleving van het legaliteitsbeginsel moeten de bepalingen waarnaar aldus verwezen wordt opnieuw tegen het licht worden gehouden. In voorkomend geval moeten de bepalingen worden herzien en moeten lacunes worden opgevuld.

Artikel 34

13. Met het oog op de rechtszekerheid moeten in paragraaf 4, tweede lid, de woorden "binnen de regio" verduidelijkt worden (gaat het om het Nederlandse taalgebied, het gerechtelijk arrondissement of "het territoriaal werkingsgebied van het netwerk"?[12]).

---

[9] Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', opmerking 101 (*Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

[10] De termijn voor het bewaren van persoonsgegevens van slachtoffers door justitiehuizen wordt enkel geregeld in artikel 5, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 'tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuizen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand'.

[11] Zie bijvoorbeeld artikel 10 van het decreet van 8 mei 2009 'betreffende het algemeen welzijnswerk' en artikel 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 'betreffende het algemeen welzijnswerk', die toepassing vinden op de centra voor algemeen welzijnswerk (CAW's) maar geen bewaartermijnen bepalen. Op de overkoepelende website van de CAW's is sprake van een bewaartermijn van "10 jaar na het afsluiten van de hulpverlening" (zie https://www.caw.be/privacyverklaring/, punt 3.3), die lijkt te zijn ingegeven door de bewaartermijn voor persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van de sociale hulp- en dienstverlening door de Sociale Huizen (artikel 9, tweede lid, van het decreet van 9 februari 2018 'betreffende het lokaal sociaal beleid' en artikel 6, § 4, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 'betreffende het lokaal sociaal beleid, vermeld in artikels 2, 9 tot en met 11, 17, 19 en 26 van het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid').

[12] Artikel 34, § 4, derde lid.

Artikel 36

14. Gelet op de samenstelling van de Commissie (die vertegenwoordigers telt van zowel federale instellingen als van gemeenschapsinstellingen) moeten de woorden "Vlaamse commissie slachtofferzorg" worden vervangen door de woorden "Commissie slachtofferzorg voor het Nederlandse taalgebied".

Artikel 41

15. Artikel 14 wordt het best als volgt geredigeerd:

"Art. 41. Het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 inzake slachtofferzorg wordt opgeheven".

Slotopmerking

16. De bepaling die de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord regelt (artikel 40 van het ontwerp) dient aan het slot van de tekst te worden geplaatst.[13]

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Wim GEURTS Martine BAGUET

[13] *Beginselen van de wetgevingstechniek – Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be), aanbeveling 157.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Instemming wordt verleend met het samenwerkingsakkoord van 22 november 2023 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg.

Brussel, 1 december 2023.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

BIJLAGE:

Tekst van het samenwerkingsakkoord

Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake slachtofferzorg

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

Gelet op de Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad;

Gelet op de Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ van de Raad;

Gelet op de Richtlijn 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad,

Gelet op de artikelen 128, §1 van de Grondwet,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid artikel 92bis, §1, gewijzigd door de bijzondere wet van 6 januari 2014;

Gelet op Titel II van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens;

Overwegende dat de bevoegdheden inzake slachtofferzorg verdeeld zijn tussen de Federale staat en de Gemeenschappen en de Gewesten;

Overwegende dat deze versnippering van de bevoegdheden en de verspreiding van het personeel en van de bijhorende materiele en financiele middelen een doeltreffend, effectief, coherent en geïntegreerd slachtofferbeleid kunnen belemmeren;

Overwegende dat een structurele samenwerking tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap noodzakelijk is om tot een kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening aan slachtoffers te komen;

Overwegende dat een optimale en goed ontwikkelde slachtofferzorg secundaire victimisatie zo veel mogelijk moet beperken en alle gevolgen van het slachtofferschap in de mate van het mogelijke moet herstellen,

Overwegende dat de Grondwet en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de mogelijkheid voorzien dat de vermelde overheden een samenwerkingsakkoord inzake slachtofferzorg sluiten,

De partijen

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de federale regering, in de persoon van de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken,

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van de minister-president, de minister van Justitie en Handhaving en de minister van Welzijn,

Hun eigen bevoegdheden gezamenlijk uitoefenend, zijn overeengekomen hetgeen volgt

Hoofdstuk 1 Definities

Artikel 1. Voor de toepassing van dit akkoord wordt verstaan onder.

1° bevoegde actoren de parketten, rechtbanken, de politie en de bevoegde diensten slachtofferzorg;

2° bevoegde diensten slachtofferzorg de politionele slachtofferbejegening, de diensten slachtofferonthaal en de diensten slachtofferhulp;

3° bevoegde overheden de ministers die over de bevoegdheden beschikken krachtens welke de ministers die dit akkoord ondertekenen, het akkoord gesloten hebben in naam van de partijen bij het akkoord;

4° dienst politionele slachtofferbejegening: de dienst binnen de federale en de lokale politie die enerzijds instaat voor de sensibilisering en voortgezette vorming van politieambtenaren inzake politionele slachtofferbejegening en anderzijds voor het bieden van gespecialiseerde slachtofferbejegening, zonder evenwel afbreuk te doen aan de wettelijke verplichtingen inzake slachtofferbejegening van elke individuele politieambtenaar,

5° dienst slachtofferhulp één van de diensten binnen de centra voor algemeen welzijnswerk, erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, met als taak onder meer slachtofferhulp;

6° dienst slachtofferonthaal: de dienst van het justitiehuis die aan een slachtoffer tijdens de hele gerechtelijke procedure specifieke informatie, ondersteuning, bijstand en een gepaste doorverwijzing aanbiedt,

7° na(ast)bestaande. de rechthebbende van het slachtoffer of elke persoon die een duurzame affectieve relatie heeft met het slachtoffer,

8° politionele slachtofferbejegening. de bijstand aan een slachtoffer door de politie, die bestaat uit het onthaal en de eerste opvang van het slachtoffer, het verstrekken van basisinformatie aan het slachtoffer en het indien nodig doorverwijzen naar de gespecialiseerde diensten

Deze bejegening houdt eveneens het onthaal en de bijstand in van personen die betrokken zijn bij een ongeval, een collectieve noodsituatie, een brand of een zelfdoding;

9° schade: een lichamelijk letsel, een geestelijk letsel, een psychisch lijden, een materieel of een financieel verlies.

10° slachtoffer. de natuurlijke persoon, evenals zijn na(ast)bestaanden, die als direct gevolg van een handelen of nalaten in strijd met de strafwetgeving schade heeft geleden of de natuurlijke persoon, evenals zijn na(ast)bestaanden die schade heeft geleden ten gevolge van feiten die aanleiding hebben gegeven tot een politionele of gerechtelijke tussenkomst, ook al zijn de feiten geen inbreuk op de strafwetgeving;

11° slachtofferbeleid het geheel van bestuursdaden van de Federale Staat, de Gemeenschappen, de provinciale en lokale overheden in verband met slachtofferzorg;

12° slachtofferhulp de emotionele ondersteuning en begeleiding die aan slachtoffers wordt geboden bij het verwerkingsproces, het geven van informatie, advies en administratieve en praktische hulp en de gerichte en actieve doorverwijzing van slachtoffers. Deze hulp wordt verleend door de diensten slachtofferhulp.

Slachtofferhulp kan eveneens de ondersteuning, hulp en begeleiding inhouden van personen die betrokken zijn bij een ongeval, een collectieve noodsituatie, een brand of een zelfdoding,

13° slachtofferonthaal de informatie en ondersteuning die aan het slachtoffer wordt gegeven in de verschillende fasen van de gerechtelijke procedure, die wordt verleend door de dienst slachtofferonthaal of met tussenkomst van de magistraten, de personeelsleden en medewerkers van de parketten of de rechtbanken, binnen het kader van de aan hen toegewezen bevoegdheden.

Slachtofferonthaal kan eveneens de informatie en bijstand inhouden aan personen die betrokken zijn bij een ongeval, een collectieve noodsituatie of een zelfdoding,

14° slachtofferzorg: de hulp- en dienstverlening sensu lato, die vanuit verschillende sectoren, hetzij politioneel, justitieel, sociaal, psychisch of medisch, aan een slachtoffer wordt geboden.

Hoofdstuk 2. Doelstelling

Art. 2. Dit akkoord beoogt een structurele samenwerking inzake de opdrachten slachtofferzorg die wordt opgenomen door de bevoegde actoren op het Nederlandse taalgebied om te komen tot een kwaliteitsvolle slachtofferzorg en secundaire victimisatie zo veel als mogelijk te voorkomen en te beperken.

De structurele samenwerking bedoeld in het eerste lid doet geen afbreuk aan de samenwerkingsverbanden tussen de bevoegde diensten slachtofferzorg en andere meer gespecialiseerde diensten die slachtofferzorg aanbieden, voor zover deze samenwerkingsverbanden rekening houden met de bepalingen van dit akkoord.

Art. 3. Met respect voor ieders duidelijk afgebakende bevoegdheden en verantwoordelijkheden, voeren de bevoegde overheden een beleid dat streeft naar een zorgvuldige en correcte ondersteuning en begeleiding van slachtoffers.

Voor de totstandkoming van een gecoordineerd, integraal en geintegreerd slachtofferbeleid dient het beleid van de bevoegde overheden op elkaar afgestemd te worden. Hiervoor gaan de bevoegde overheden en de bevoegde actoren actief met elkaar in dialoog binnen de in dit akkoord voorziene overlegorganen.

In geval dat er, in afwijking van de duidelijk afgebakende bevoegdheden en verantwoordelijkheden vermeld in het eerste lid, misvattingen zouden ontstaan op vlak van bevoegdheidsverdeling of verantwoordelijkheden, verbinden de bevoegde overheden er zich toe zich niet te onttrekken aan hun verantwoordelijkheid, maar gezamenlijk op zoek gaan naar concrete oplossingen binnen de in dit akkoord voorziene overlegorganen

Hoofdstuk 3 Bevoegdheden

Art. 4. De Federale Staat is bevoegd voor

1° het beleid inzake politie en veiligheid en, in het bijzonder, de politionele slachtofferbejegening,

2° het strafrechtelijk beleid en in het bijzonder het gerechtelijk slachtofferbeleid In dat kader waarborgt de Federale Staat de rechten van het slachtoffer binnen de gerechtelijke procedure, waaronder het verlenen van slachtofferonthaal

Art. 5. De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor

1° het beleid inzake bijstand aan personen, onder meer het maatschappelijk welzijn en de hulp- en dienstverlening aan slachtoffers,

2° de organisatie, de werking en de opdrachten van het Vlaams centrum elektronisch toezicht en de justitiehuizen, in het bijzonder het slachtofferonthaal.

Hoofstuk 4 Verbintenissen

Afdeling 1. Algemene werkingsprincipes

Art 6. §1. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe dat de bevoegde actoren, binnen het kader van de aan hen toegewezen bevoegdheden en in hun contact met slachtoffers, minstens de volgende werkingsprincipes zullen hanteren.

1° een positieve en participatieve basishouding aannemen, vertrekken vanuit het perspectief van het slachtoffer,

2° tijdig rekening houden met de individuele noden en behoeften van elk slachtoffer en hierbij in het bijzonder aandacht te hebben voor de specifieke behoeften van kwetsbare slachtoffers bijvoorbeeld het minderjarige slachtoffer en minderjarige kinderen van het slachtoffer;

3° informatie verstrekken op maat van het slachtoffer, rekening houdend met de individuele noden en behoeften van het slachtoffer, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het slachtoffer en de omstandigheden waarin het slachtoffer zich op dat moment bevindt;

4° de continuiteit van de aangeboden zorg verzekeren door op een warme manier de zorg over te dragen wanneer het aanbod van één of meer andere diensten beter aansluit bij de noden en behoeften van het slachtoffer.

De bevoegde overheden verbinden zich ertoe om via de diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheid vallen daarnaast een proactief, outreachende en aanklampende aanbod te voorzien voor elk slachtoffer

§2. De bevoegde overheden verbinden er zich tenslotte toe, binnen het kader van de aan hen toegewezen bevoegdheden, de werkingsprincipes, bedoeld in paragraaf 1, in een gezamenlijk referentiedocument te concretiseren en te vertalen naar een uitgewerkte methodologie voor de uitvoering van de opdrachten en de samenwerking op het terrein tussen de bevoegde actoren.

De redactie van het referentiedocument is een verantwoordelijkheid van de Vlaamse Commissie slachtofferzorg, bedoeld in artikel 37, §1, van dit akkoord. Het referentiedocument wordt door de commissie voorgelegd aan de bevoegde overheden ter goedkeuring die zo nodig het document kunnen bijsturen

Art. 7. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe dat de bevoegde actoren het slachtoffer waar nodig op een warme manier doorverwijst met het oog op gepaste slachtofferzorg, rekening houdend met de individuele noden en behoeften van het slachtoffer, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het slachtoffer en dat zij daarbij gebruik kunnen maken van de sociale kaart die is opgesteld door het netwerk slachtofferzorg, bedoeld in artikel 34, §1, 3° van dit akkoord.

Afdeling 2. Opleiding

Art. 8. §1 Met behoud van de toepassing van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, verbinden de bevoegde overheden zich ertoe een gepaste basisopleiding inzake slachtofferzorg te voorzien of te faciliteren voor alle medewerkers van de bevoegde actoren die onder hun bevoegdheid vallen van wie het waarschijnlijk is dat zij vanuit hun functie in persoonlijk contact komen met slachtoffers.

In deze basisopleiding komen minstens de volgende elementen aan bod:

1° erkennen van slachtofferschap,
2° de impact en verwerking van schokkende of traumatische ervaringen,
3° herkennen van de noden en behoeften van het slachtoffer;
4° respectvol, tactvol, professioneel en op niet-discriminerende manier omgaan en communiceren met het slachtoffer,
5° de opdrachten van de diensten slachtofferzorg

§2 De bevoegde overheden verbinden er zich toe voor de medewerkers van de bevoegde diensten slachtofferzorg, naast de basisopleiding bedoeld in het eerste lid van paragraaf 1, eveneens gespecialiseerde en voortgezette opleidingen inzake slachtofferzorg te voorzien.

In deze gespecialiseerde en voortgezette opleidingen komen onder andere de volgende elementen aan bod:

1° de individuele beoordeling die tot doel heeft de specifieke noden en behoeften van het slachtoffer vast te stellen,
2° de psychosociale (na-)zorg bij traumatische of schokkende ervaringen;

3° specifieke doelgroepen en vormen van slachtofferschap, zoals minderjarige slachtoffers, slachtoffers van seksueel geweld en intrafamiliaal geweld, slachtoffers van terroristische misdrijven,
4° vaardigheden om een zorgvuldige en correcte bejegening aan het slachtoffer te kunnen bieden zoals bijvoorbeeld gesprekstechnieken.

§3 De bevoegde overheden verbinden zich ertoe vervolgopleidingen te voorzien opdat de medewerkers van de bevoegde actoren op de hoogte blijven van evoluties in de materie en hun kennis en vaardigheden kunnen verdiepen en verbreden.

Afdeling 3: Informatieverstrekking

Art. 9. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe, via de bevoegde actoren die onder hun bevoegdheid vallen en met behoud van de toepassing van de onafhankelijkheid van de rechtelijke macht, het slachtoffer de nodige informatie te geven over de
1° gerechtelijke procedure en de rechten van het slachtoffer in dit kader;
2° wijze waarop het slachtoffer toegang kan krijgen tot juridisch advies en rechtsbijstand;
3° mogelijkheid en de wijze waarop het slachtoffer een schadevergoeding kan verkrijgen;
4° beschikbare herstelrechtvoorzieningen, onder andere de mogelijkheid tot bemiddeling met de dader;
5° bevoegde diensten slachtofferzorg en hun opdrachten

Hoe uitgebreid of gedetailleerd de in het eerste lid bedoelde informatie is, kan verschillen naargelang de individuele noden, behoeften en persoonlijke omstandigheden van het slachtoffer. Afhankelijk van deze noden, behoeften en omstandigheden van het slachtoffer, kan deze informatie ook in een later stadium gegeven worden dan op het moment van de eerste contacten met het slachtoffer.

Afdeling 4. Materiele omstandigheden

Art. 10. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe om aparte en aangepaste lokalen te voorzien voor de bevoegde diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheid vallen, zodat het slachtoffer met de nodige privacy onthaald en opgevangen kan worden.

Specifiek wat betreft de federale overheid, deze verbindt zich ertoe de nodige inspanningen te leveren om binnen de gerechtsgebouwen ook voldoende en aangepaste lokalen te voorzien voor de diensten slachtofferonthaal zodat slachtoffers opgevangen, onthaald en bijgestaan kunnen worden in de best mogelijke omstandigheden, rekening houdend met de beperkingen die bestaande gebouwen hebben

Afdeling 5 Toegankelijk hulp- en dienstverleningsaanbod

Art. 11. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe mee te werken aan bestaande en nieuwe praktijken die de samenwerking tussen de bevoegde actoren verbeteren en die in het bijzonder tot doel hebben om een centraal, voldoende en toegankelijk hulp- en dienstverleningsaanbod voor slachtoffers te installeren en te waarborgen.

Art. 12. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe informatie en ondersteuning zoveel als mogelijk digitaal aan slachtoffers beschikbaar te stellen en de initiatieven die zij hiertoe nemen onderling op elkaar af te stemmen.

Afdeling 6. Sensibilisering

Art. 13. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe sensibiliseringscampagnes op te zetten en die onderling op elkaar af te stemmen met het oog op een betere bekendmaking van de rechten van het slachtoffer en van de bevoegde diensten slachtofferzorg die onder hun bevoegdheid vallen.

Afdeling 7. Verzamelen en delen van gegevens

Art. 14. De bevoegde overheden verbinden zich ertoe een slachtofferbeleid te voeren mede op basis van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens die de bevoegde actoren die onder hun bevoegdheid vallen ieder autonoom verzamelen en ter beschikking stellen van de andere bevoegde actoren

Hiertoe worden minstens de volgende kwantitatieve gegevens verzameld

1° het aantal bereikte slachtoffers door de bevoegde actoren;
2° het aantal doorverwijzingen vanuit de bevoegde actoren;
3° de diensten of sectoren waarnaar werd doorverwezen door de bevoegde actoren.

De gegevens bedoeld in het voorgaande lid zijn geanonimiseerde en gegeneraliseerde gegevens, en vallen niet onder het toepassingsgebied van de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG

De gegevens bedoeld in het tweede lid worden ter beschikking gesteld en samen gebracht op het niveau van de arrondissementele raad voor slachtofferbeleid, met het oog op analyse en evaluatie door de arrondissementele raad voor slachtofferbeleid en de Vlaamse Commissie slachtofferzorg, zoals bedoeld in artikel 30 van dit akkoord.

Hoofdstuk 5 Opdrachten van de bevoegde actoren

Afdeling 1. Politionele slachtofferbejegening

Art. 15. In het kader van zijn bevoegdheid, bedoeld in artikel 4 van dit akkoord en in uitvoering van artikel 46 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, biedt de Federale Staat via de politie de nodige bijstand aan het slachtoffer door te voorzien in

1° de eerste opvang;
2° dringende en praktische bijstand ;
3° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord;
4° hercontactname;
5° doorverwijzing waar nodig naar de gepaste slachtofferzorg in functie van de noden en behoeften van het individuele slachtoffer.

De politie ziet erop toe dat het slachtoffer in het proces-verbaal of enige andere politionele schriftelijke informatiedrager de nodige informatie kan laten opnemen over de geleden materiele en immateriele schade

Art. 16. De politiemedewerkers kunnen in het kader van hun opdracht, bedoeld in artikel 15 van dit akkoord, worden bijgestaan door een gespecialiseerde medewerker binnen de politiediensten of door de dienst politionele slachtofferbejegening, wanneer blijkt dat meer gespecialiseerde bijstand of informatievoorziening nodig is. De gespecialiseerde medewerker werkt samen met de beleidsofficier inzake politionele slachtofferbejegening voor de ontwikkeling en implementatie van het beleid binnen de politiedienst

De gespecialiseerde medewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening, bedoeld in het eerste lid, heeft als opdracht

1° het slachtofferbeleid binnen het korps mee vorm te geven samen met de beleidsadviseur politionele slachtofferbejegening door het verzamelen en verspreiden van informatie in verband met slachtofferzorg, de leden van het korps te sensibiliseren en interne opleiding te verzekeren inzake politionele slachtofferbejegening,
2° het organiseren van gespecialiseerde bijstand aan het slachtoffer wanneer politiemedewerkers het slachtoffer niet of op onvoldoende wijze kunnen bijstaan;
3° de doorverwijzing waar nodig naar de gepaste dienst slachtofferzorg rekening houdend met de artikelen 7 en 20 van dit akkoord;
4° het actief doorverwijzen en samenwerken met hulp- en dienstverleningsinstanties;
5° het deelnemen aan de overlegstructuren.

Art. 17 De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening licht elk slachtoffer systematisch in over het bestaan van de bevoegde diensten slachtofferzorg, hun opdrachten en hun contactgegevens Op basis van de actuele noden en behoeften van het individuele slachtoffer wordt dit aangevuld met informatie over andere meer gespecialiseerde diensten of personen die slachtofferzorg aanbieden

Art. 18. §1. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening biedt elk slachtoffer doorverwijzing naar een dienst slachtofferhulp aan. Wanneer het slachtoffer hiermee instemt, brengt men het slachtoffer actief in contact met deze dienst

§2. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening maakt op basis van de noden en behoeften, het type van feiten alsook de kwetsbaarheid van het individuele slachtoffer de inschatting of hij ook doorverwijzing naar een dienst slachtofferonthaal aanbiedt Als het slachtoffer hiermee instemt, brengt hij het slachtoffer actief in contact met deze dienst

§3 In uitvoering van paragraaf 1 en 2 en met het oog op het realiseren van de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3 van dit akkoord, maakt de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening de volgende gegevens telefonisch of via elektronische weg over aan de desbetreffende diensten:

1° de persoonsgegevens van het slachtoffer dat wordt doorverwezen
   a) de identiteitsgegevens, waaronder het rijksregisternummer of identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid,

b) de relatie tot het directe slachtoffer in geval betrokkene een nabestaande of naastbestaande betreft;
c) de contactgegevens,

2° de identificatiegegevens van de verbalisant,
3° het nummer van het proces-verbaal;
4° de datum van de feiten.

Indien het slachtoffer dit wenst, kan de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening eveneens de volgende persoonsgegevens overmaken aan de desbetreffende diensten:

1° persoonsgegevens van het slachtoffer betreffende de feiten die aanleiding gegeven hebben tot de politionele tussenkomst, met name een omschrijving van de feiten, conform de geldende richtlijnen en regelgeving;
2° gegevens over de gezondheid van het slachtoffer, meer bepaald de geleden schade zoals bedoeld in artikel 1, 9° van dit akkoord, met het oog op de inschatting van de noden en behoeften van het slachtoffer,
3° praktische informatie betreffende de beschikbaarheid van het slachtoffer voor contactname;
4° informatie over andere diensten waarnaar het slachtoffer is doorverwezen met het oog op de continuiteit van de slachtofferzorg.

Het slachtoffer dient steeds zijn instemming te geven voordat deze gegevens van het slachtoffer overgemaakt worden aan de desbetreffende diensten.

Art. 19. Rekening houdend met de bepalingen van artikel 7 van dit akkoord, doet de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening een aanvullend aanbod tot doorverwijzing naar andere, meer gespecialiseerde diensten of personen die slachtofferzorg aanbieden Hij heeft hierbij extra aandacht voor kwetsbare slachtoffers zoals minderjarige slachtoffers, slachtoffers van intrafamiliaal geweld, slachtoffers van seksueel geweld en slachtoffers van terroristische misdrijven

Art. 20. De politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening maakt na een eerste contact met het slachtoffer een inschatting van de noden, behoeften en verwachtingen, om te bepalen of een hercontactname aangewezen is Hij heeft hierbij bijzondere aandacht voor kwetsbare slachtoffers zoals minderjarige slachtoffers, slachtoffers van seksueel geweld, slachtoffers van intrafamiliaal geweld, slachtoffers van terroristische misdrijven, alsook voor slachtoffers die in eerste instantie niet wilden doorverwezen worden of geen instemming gaven om hun gegevens door te geven voor een doorverwijzing, maar die op basis van zijn inschatting baat zouden hebben met meer gespecialiseerde slachtofferzorg

Voor wat betreft partnergeweld als vorm van intrafamiliaal geweld, zal de politiemedewerker of de dienst politionele slachtofferbejegening overeenkomstig de van kracht zijnde omzendbrieven het slachtoffer van partnergeweld opnieuw contacteren na het opstellen van het aanvankelijk proces-verbaal Op basis van de actuele noden en behoeften van het slachtoffer doet hij opnieuw een aanbod tot doorverwijzing naar de bevoegde diensten slachtofferzorg, of andere meer gespecialiseerde diensten of personen die slachtofferzorg aanbieden.

Art. 21. De politiemedewerker vermeldt het aanbod tot doorverwijzing van het slachtoffer in het proces-verbaal of enige andere politionele schriftelijke informatiedrager. De beslissing van het slachtoffer om al dan niet in te gaan op het aanbod wordt niet vermeld in het proces-verbaal of enige andere schriftelijke politionele informatiedrager.

Afdeling 2. Dienst slachtofferhulp

Art 22 In het kader van zijn bevoegdheid, bedoeld in artikel 5, 1° van dit akkoord en in uitvoering van artikel 11, eerste lid, 8° ,13° en 15° van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende het algemeen welzijnswerk biedt de Vlaamse Gemeenschap via de diensten slachtofferhulp de nodige hulpverlening aan het slachtoffer door te voorzien in:

Het aanbod omvat·

1° een duidelijk aanspreekpunt voor slachtoffers voor alle vragen en hulp rond slachtofferschap, ongeacht of zij een klacht ingediend hebben;
2° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord, informatie over de verwerking van schokkende of traumatische ervaringen alsook advies hierover, informatie bij verzekeringstechnische en juridische vragen,,
3° administratieve en praktische hulp zoals de procedure voor de Commissie voor Financiele Hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en occasionele redders en het in contact brengen van slachtoffers met de gepaste diensten zoals een mutualiteit, verzekeringsinstantie of advocaat;
4° emotionele ondersteuning en begeleiding bij het verwerkingsproces waarbij het slachtoffer en zijn directe sociale omgeving kunnen praten over wat hen is overkomen en waarbij hulpverleners samen met het slachtoffer op zoek gaan naar een goede en gepaste manier om met de gevolgen ervan om te gaan;
5° een gerichte en actieve doorverwijzing waar nodig naar de dienst slachtofferonthaal waarbij de persoonsgegevens zoals bepaald in artikel 18 §3 van dit akkoord, na instemming van het slachtoffer, telefonisch of via elektronische weg worden overgemaakt of naar andere gepaste slachtofferzorg in functie van de noden en behoeften van het individuele slachtoffer, rekening houdend met de bepalingen van artikel 7 van dit akkoord en met het oog op het realiseren van de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3 van dit akkoord.

In uitvoering van artikel 9 van het decreet van 8 mei 2009 op het algemeen welzijnswerk zijn de medewerkers van de diensten die slachtofferhulp aanbieden tot geheimhouding verplicht.

Art. 23. De dienst slachtofferhulp bevestigt telefonisch of via elektronische weg aan de doorverwijzende politiedienst of de doorverwijzende dienst slachtofferonthaal dat zij met het slachtoffer contact heeft opgenomen, en kan, in samenspraak en na instemming van het slachtoffer, bijkomende en noodzakelijke persoonsgegevens overmaken met het oog op verdere begeleiding en ondersteuning

Afdeling 3 Parket en rechtbank

Art 24. In het kader van hun bevoegdheid, bedoeld in artikel 4 van dit akkoord en in uitvoering van artikel 3*bis* Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering, biedt de Federale Staat via de

magistraten, de medewerkers van de griffie en de personeelsleden van de parketten en rechtbanken, de nodige ondersteuning aan het slachtoffer door te voorzien in

1° een correct en zorgvuldig slachtofferonthaal;
2° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord.

Art. 25. De parketten en rechtbanken worden in het kader van hun opdracht bijgestaan door de diensten slachtofferonthaal bedoeld in artikel 26 van dit akkoord wanneer blijkt dat meer gespecialiseerde of geïndividualiseerde bijstand of informatievoorziening nodig is

Overeenkomstig de van kracht zijnde regelgeving en omzendbrieven zal het parket de diensten slachtofferonthaal vatten om een aanbod te doen aan individuele slachtoffers. In de gevallen waarin dit niet verplicht is, beoordeelt de magistraat die belast is met het dossier, van bij de aanvang van het dossier en gedurende de volledige procedure, of de tussenkomst van de dienst slachtofferonthaal vereist is

Afdeling 4 Dienst slachtofferonthaal

Art 26. §1. In het kader van hun bevoegdheid, bedoeld in artikel 5, 2° van dit akkoord en in uitvoering van artikel 5 van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand biedt de Vlaamse Gemeenschap via de diensten slachtofferonthaal de nodige ondersteuning en bijstand aan het slachtoffer door te voorzien in:

1° informatie zoals bedoeld in artikel 9 van dit akkoord;
2° bijstand en ondersteuning tijdens de gerechtelijke procedure, zoals bij de inzage van het dossier, de wedersamenstelling, de teruggave van inbeslaggenomen stukken of de zitting van de rechtbank;
3° een brugfunctie ten aanzien van de magistratuur,
4° doorverwijzing waar nodig naar de dienst slachtofferhulp waarbij de persoonsgegevens zoals bepaald in artikel 18 §3 van dit akkoord, na instemming van het slachtoffer, telefonisch of via elektronische weg worden overgemaakt of naar andere gepaste diensten slachtofferzorg in functie van de noden en behoeften van het slachtoffer, rekening houdend met de bepalingen van artikel 7 van dit akkoord en met het oog op het realiseren van de doeleinden vermeld in artikel 2 en 3 van dit akkoord.

§2. De dienst slachtofferonthaal heeft ook een structurele opdracht door het signaleren van de moeilijkheden waarmee het slachtoffer wordt geconfronteerd in zijn contacten met de gerechtelijke overheid en door de magistraten en de medewerkers en personeelsleden van de parketten en de rechtbanken te sensibiliseren voor de specifieke noden en rechten van het slachtoffer

Art. 27. De dienst slachtofferonthaal bevestigt telefonisch of via elektronische weg aan de doorverwijzende politiedienst of de doorverwijzende dienst slachtofferhulp dat zij met het slachtoffer contact heeft opgenomen en kan, in samenspraak en na instemming van het slachtoffer, bijkomende en noodzakelijke persoonsgegevens overmaken met het oog op verdere begeleiding en ondersteuning.

Indien het slachtoffer positief reageert op het dienstaanbod, stelt de dienst slachtofferonthaal hun tussenkomst ter kennis aan het secretariaat van het parket dat hen gevat heeft, overeenkomstig de van kracht zijnde richtlijnen

Afdeling 5. Omgaan met persoonsgegevens

Art. 28. §1 De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in dit hoofdstuk, gebeurt conform artikel 6, eerste lid, c) en e) van de algemene verordening gegevensbescherming en de wet van 30 juni 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in dit hoofdstuk, kan ook de verwerking omvatten van bijzondere categorieen van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1 en artikel 10 van de algemene verordening gegevensbescherming Deze verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

§2 Voor de verwerking van de persoonsgegevens door de politie en de politionele slachtofferbejegening treden de ministers van Binnenlandse zaken en Justitie op als verwerkingsverantwoordelijke.

Voor de verwerking van persoonsgegevens door de parketten en rechtbanken treden respectievelijk het College van procureurs-generaal en het College van hoven en rechtbanken of, al naargelang van het geval, de rechtbanken zelf op als verwerkingsverantwoordelijke

Voor de verwerking van persoonsgegevens door de diensten slachtofferonthaal en slachtofferhulp treden respectievelijk het Agentschap Justitie en Handhaving en het CAW op

Iedere bevoegde actor respecteert het principe van de opslagbeperking en de op hen van toepassing zijnde overeenkomstige bewaartermijnen, neemt de passende maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens, en zorgt dat de te verwerken persoonsgegevens steeds juist en geactualiseerd zijn, rekening houdend met de wettelijke en reglementaire bepalingen die op iedere actor van toepassing zijn.

§3. De verwerkingsverantwoordelijken van de actoren politie, de parketten en rechtbanken en de bevoegde diensten slachtofferzorg nemen ieder de passende maatregelen opdat het slachtoffer de informatie en de communicatie over de verwerking van diens persoonsgegevens overeenkomstig de op hen toepasselijke regelgeving in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

Hoofdstuk 6. Overlegstructuren

Afdeling 1 Arrondissementeel niveau

Art. 29. §1. In elk gerechtelijk arrondissement komt een arrondissementele raad voor slachtofferbeleid, hierna "de raad" genoemd, samen

De raad is belast met de coordinatie van de implementatie van een geïntegreerd slachtofferbeleid binnen het gerechtelijk arrondissement.

§2. De raad heeft tot taak het:

1° concretiseren en implementeren van de in dit akkoord gemaakte afspraken in functie van een geïntegreerde slachtofferzorg;
2° opvolgen en evalueren van de in 1° gemaakte afspraken en beslissingen. Hierbij kan zij de bevoegde actoren aansporen tot het nemen van noodzakelijke corrigerende acties in geval van niet-naleving van de gemaakte afspraken;
3° coordineren, ondersteunen en opvolgen van de samenwerking tussen de bevoegde actoren;
4° opmaken van structurele afspraken inzake de samenwerking tussen de bevoegde actoren en de doorverwijzing naar meer gespecialiseerde diensten die slachtofferzorg aanbieden en vice versa, alsook het afstemmen van samenwerkingsafspraken die op niveau van de lokale netwerken binnen het arrondissement zijn opgemaakt en erop toezien dat deze afspraken in overeenstemming zijn met de afspraken en verbintenissen bepaald in dit akkoord;
5° voorstellen van de nodige beleidsmaatregelen aan de Vlaamse commissie slachtofferzorg

Art. 30. De raad stelt tweejaarlijks een verslag op met betrekking tot de wijze waarop er binnen haar arrondissement aan de doelstelling van dit akkoord uitvoering gegeven wordt.

Het verslag bevat minstens:

1° een kwantitatief gedeelte waarin minstens de gegevens zoals bepaald in artikel 14 lid 2 van dit akkoord worden opgenomen en geanalyseerd;
2° een kwalitatief gedeelte waarin een overzicht wordt gegeven van de wijze waarop de raad haar taak, bedoeld in artikel 29, §2, van dit akkoord invult. Dit gebeurt minstens door een opsomming en beschrijving van de acties die binnen het arrondissement genomen zijn, alsook de initiatieven, verwezenlijkingen, projecten en moeilijkheden inzake de toepassing en implementering van de bepalingen uit het akkoord;
3° een inventaris van de samenwerkingsafspraken die zijn gemaakt of die gemaakt moeten worden met diensten slachtofferzorg, zoals bedoeld in artikel 29, §2, 4° van dit akkoord.

Dit verslag wordt overgemaakt aan de voorzitter van de Vlaamse commissie slachtofferzorg uiterlijk op 1 april van het jaar volgend op de periode waarop het verslag betrekking heeft

Art. 31. De raad is minimaal samengesteld uit·

1° de procureur des Konings of de verbindingsmagistraat,
2° een onderzoeksrechter of vertegenwoordiger van de rechtbank eerste aanleg;
3° een gemandateerde vertegenwoordiger van de dienst(en) slachtofferhulp,
4° de korpschefs van de politiezones of hun gemandateerde vertegenwoordiger(s), eventueel vergezeld van een vertegenwoordiger van de dienst voor politionele slachtofferbejegening;
5° de directeur-coordinator van de federale politie eventueel vergezeld van een vertegenwoordiger van de dienst voor politionele slachtofferbejegening van de federale politie van zijn arrondissement;
6° de directeurs van de justitiehuizen van het arrondissement;

7° een gemandateerde vertegenwoordiger van het vertrouwenscentrum kindermishandeling of het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg van het Agentschap Opgroeien,
8° de voorzitter of een lid van de Vlaamse commissie slachtofferzorg;
9° de verbindingspersoon zoals bedoeld in artikel 35 van dit akkoord.

Voor elk van de leden worden één of meerdere plaatsvervangers aangeduid.

De raad kan ad hoc of structureel uitgebreid worden met deskundigen of één of meerdere vertegenwoordigers van (overheids-)instellingen, organisaties, (overheids-)diensten, verenigingen, lotgenotengroepen of professionelen naargelang het onderwerp van de vergadering en op uitnodiging van de voorzitter.

Art. 32. §1. De raad wordt voorgezeten door de procureur des Konings of door de provinciale verbindingsmagistraat slachtofferonthaal Deze stelt een secretaris aan die instaat voor de opmaak en verspreiding van de werkingsverslagen

§2. Voor het uitvoeren van haar opdrachten kan de raad permanente of ad hoc werkgroepen oprichten die de agenda voorbereiden, opvolgen, uitvoeren en hierover rapporteren aan de raad. Deze werkgroepen worden voorgezeten door een lid van de raad. De raad stelt een voorzitter aan in geval van oprichting van zo een werkgroep.

§3 De raad stelt een huishoudelijk reglement op, waarin minimaal het volgende geregeld wordt:
1° de wijze waarop beslissingen worden genomen;
2° afspraken over het delegeren van bepaalde opdrachten en beslissingen aan werkgroepen zoals bedoeld in artikel 32, §2, van dit akkoord;
3° de procedure voor het wijzigen van het huishoudelijk reglement;
4° de wijze waarop de vergadering wordt samen geroepen, de agenda van de vergadering wordt bepaald en de verslaggeving wordt verspreid.

De raad komt minstens twee keer per kalenderjaar bijeen, op onderling te bepalen overlegmomenten

Afdeling 2. Niveau van de arrondissementsafdeling

Art. 33. De raad richt per arrondissementsafdeling een netwerk slachtofferzorg op, hierna "netwerk" genoemd.

Art. 34. §1. Het netwerk heeft tot taak het:
1° vormgeven van de operationele samenwerking op het terrein tussen het netwerk en eventuele andere diensten slachtofferzorg en hiervoor de nodige samenwerkingafspraken maken;
2° uitwisselen van kennis, expertise, informatie en beste praktijken;
3° opmaken en beheren van een sociale kaart van (overheids-)instellingen, organisaties, (overheids-)diensten, verenigingen, lotgenotengroepen, of professionelen die zich toeleggen op het bieden van slachtofferzorg alsook hun aanbod binnen de regio, en deze verspreiden binnen de leden van het netwerk;

4° informeren en signaleren van problemen waarmee zij in de praktijk worden geconfronteerd en gezamenlijk zoeken naar een manier van aanpak;
5° signaleren van problemen die een meer structurele aanpak vereisen binnen de eigen sector en/of aan de raad,
6° ondersteunen van en meewerken aan opleidingen en trainingen inzake slachtofferschap voor de verschillende (netwerk)partners;
7° organiseren van netwerkmomenten tussen de bevoegde actoren onderling en andere meer gespecialiseerde diensten en personen die slachtofferzorg aanbieden

§2. Het netwerk is minimaal samengesteld uit:
1° een justitieassistent van de dienst slachtofferonthaal,
2° een personeelslid van een dienst voor politionele slachtofferbejegening van de federale politie en één of meerdere personeelsleden van een dienst voor politionele slachtofferbejegening van de lokale politie;
3° een personeelslid van de dienst slachtofferhulp

§3 Het voorzitterschap en het secretariaat van het netwerk wordt jaarlijks afwisselend opgenomen door een vertegenwoordiger van:
1° de dienst slachtofferonthaal,
2° de dienst voor politionele slachtofferbejegening,
3° de dienst slachtofferhulp.

§4. Het netwerk vergadert ten minste vier keer per jaar, op onderling te bepalen overlegmomenten

De voorzitter van het netwerk nodigt hiertoe de personen in paragraaf 1 uit alsook vertegenwoordigers van netwerkorganisaties of andere relevante organisaties dieslachtofferzorg aanbieden aan slachtoffers van intrafamiliaal geweld en slachtoffers van seksueel geweld en wiens werkingsgebied valt binnen dezelfde gerechtelijke arrondissementsafdeling van het netwerk

Het netwerk kan verder ad hoc of structureel uitgebreid worden met de verbindingsmagistraat slachtofferonthaal, met vertegenwoordigers van provinciale en lokale besturen, (overheids-) instellingen, organisaties, (overheids-) diensten, verenigingen lotgenotengroepen of professionelen die zich toeleggen op het bieden van slachtofferzorg binnen het territoriaal werkingsgebied van net netwerk.

Het secretariaat van het netwerk maakt werkingsverslagen op en stelt deze ter beschikking aan haar leden en aan de voorzitter van de raad.

Art. 35. In de arrondissementen waar verschillende netwerken zijn opgericht, wordt een vertegenwoordiger van een dienst die een provinciale werking heeft, afgevaardigd om deel te nemen aan de vergaderingen van de verschillende netwerken. Deze persoon, verbindingspersoon genoemd, staat in voor een vlotte en tijdige informatiedeling tussen de netwerken onderling enerzijds en de netwerken en de raad anderzijds. Hij kan daarnaast ook deelnemen aan de werkgroepen zoals bedoeld in artikel 32 §2 van dit akkoord.

Afdeling 3. Vlaams niveau

Art. 36. § 1 Er wordt een Vlaamse commissie slachtofferzorg opgericht, hierna commissie genoemd, met het oog op de goede werking en implementatie van het akkoord

§ 2 De commissie is samengesteld uit telkens één vertegenwoordiger op het beleidsniveau van

1° de Federale Politie,
2° de Vaste Commissie voor de lokale politie,
3° de centra voor algemeen welzijnswerk;
4° de Federale Overheidsdienst Justitie,
5° het Openbaar Ministerie, daartoe aangeduid door het College van Procureurs-generaal,
6° het College van hoven en rechtbanken;
7° het Agentschap Justitie en Handhaving;
8° het Departement Zorg;
9° het Agentschap Opgroeien;
10° het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling.

Voor elk van de leden worden één of meerdere plaatsvervangers aangeduid

§3. De vertegenwoordigers bedoeld in paragraaf 2 fungeren tevens als contactpersoon voor hun desbetreffende organisaties ter bevordering van een structurele en permanente dialoog en een samenwerking met andere instanties inzake slachtofferzorg, zowel op federaal, gemeenschaps- als lokaal niveau, met het oog op een gecoordineerd, integraal en geintegreerd slachtofferbeleid. Op het niveau van de Federale Politie en van de Vaste Commissie voor de lokale politie stellen de Commissaris-generaal van de Federale politie en de Vaste Commissie van de Lokale Politie hiervoor op centraal niveau specifiek een beleidsadviseur en een plaatsvervanger aan op beide politieniveaus

§4 De commissie kan ad hoc vertegenwoordigers van (overheids)instellingen, organisaties, (overheids) diensten, lotgenotenverenigingen of professionelen uitnodigen om, naargelang het onderwerp van de vergadering, een advies te verlenen over punten waarvoor zij een specifieke bevoegdheid of deskundigheid hebben.

§5 Het voorzitterschap en secretariaat van de commissie wordt jaarlijks wisselend opgenomen door een vertegenwoordiger van het Agentschap Justitie en Handhaving en het Departement Zorg.

Art. 37. De commissie heeft tot taak het:

1° opmaken, aanvullen en concretiseren van het referentiedocument, zoals bedoeld in artikel 6, §2 van dit akkoord, met het oog op de uniforme toepassing van dit akkoord;
2° evalueren van de toepassing van dit akkoord, hierover tweejaarlijks rapporteren aan de bevoegde overheden, uiterlijk vijf maanden na ontvangst van de verslagen vermeld in artikel 30 van dit akkoord, voorzien in een terugkoppeling van dit rapport aan de voorzitters van de arrondissementele raden;
3° bundelen en bespreken van overkoepelende problemen die de ontwikkeling van een geintegreerd en gecoordineerd slachtofferbeleid in de weg staan en deze terug te koppelen aan de bevoegde overheden;

4° adviseren van de bevoegde overheden, op eigen initiatief of op vraag van één van de bevoegde ministers;

5° bepalen van eventuele bijkomende items die in het tweejaarlijks verslag van de arrondissementele raden, bedoeld in artikel 30, aan bod moet komen.

Hoofdstuk 7: Slotbepalingen

Art. 38. De budgettaire gevolgen van de opdrachten opgenomen in dit akkoord vallen ten laste van de bevoegde overheden overeenkomstig de verdeling van de bevoegdheden zoals bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Art. 39. Het akkoord wordt gesloten voor onbepaalde duur. Elke bevoegde overheid kan het akkoord opzeggen mits een opzegtermijn van negen maanden.

Art. 40. Het samenwerkingsakkoord van 7 april 1998 inzake slachtofferzorg wordt opgeheven.

Art. 41. Het akkoord krijgt uitvoering vanaf de inwerkingtreding van de laatste wetgevende akte houdende instemming.

Gedaan te Brussel 22 NOV. 2023 in vijf originele exemplaren waarvan twee voor de Federale Staat en drie voor de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de Federale Staat,

De minister van Justitie
Paul VAN TIGCHELT

De minister van Binnenlandse Zaken
Annelies VERLINDEN

Voor de Vlaamse Gemeenschap,

De minister-president van de Vlaamse Regering
Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Zuhal DEMIR